Bugün 12 sahife

3 üncüde: Büyük davalar: Akdeniz
Winston Churchill

4 üncüde: Hikâye: Kuvvetli bir kin
M. Hulûsi

5 incide: Pazardan pazara.
Server Bedi

Cumhuriyet

Ondördüncü yıl sayı: 4775

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Pazar 29 Ağustos 1937

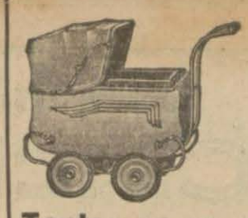

Son gelen 100 model Çocuk arabalarını gelip görünüz.
ŞARK - PAZARI
Bazar dü Levan
Toptan ve perakende satış
Beyoğlu, Istiklâl caddesi 314

Taze meyva ve taze sebze ihracatı

Bunun için ihrac edilecek meyva ve sebzenin evvelâ, standard en iyi cins yetiştirmek ve çok yetiştirmek lâzımdır. Çok yetiştirerek fazla ihrac imkânına malik olmak maliyet fiatını asgarî haddine kadar düşürecektir. Muvaffakiyetin başlıca şartı buradadır.

Sinesinde kürei arzın hemen bütün iklimleri yaşıyan Türkiyemizin muvaffakiyetle yapacağı işlerden biri de taze meyva ve taze sebze ihracatıdır. Bunların konserveleri de ihrac olunabilir. Fakat o dereceye varabilmek için herşeyden önce ihrac edilmeğe salih meyva ve sebzeyi yetiştirmek lâzımdır, sonra da bu ihracatı teşkilâtlandırmak icab eder. Bu iki işi ehemmiyetle nazarı dikkate almaksızın taze meyva ve taze sebze ihracatından ve dış memleketlere gönderilmeğe lâyık konserve imalâtından bahsetmek abestir.

Bu yıl İzmirden galiba İngiltereye taze üzüm ve kavun ihracatı için bir tecrübe teşebbüsü yapılıyor. Biz ummuyoruz ki bu tecrübe teşebbüsüne girmiş olanlar bu işin icab ettirdiği bütün tetkikleri yapmış ve onun istediği bütün teşkilâtı vücude getirmiş olsunlar. Öyle olsa bir yılda bu işi hem düşünmek, hem yapmak cesaretini kendilerinde bulamazlardı. Vatandaşlarımız, velevki en nefis olsun, rasgele her mayvanın ihraca salih olmadığını henüz hakkile takdir etmiyorlar.

Meselâ bizlere göre Amasya elmalarımızın üstüne elma bulunmaz gibi gelir. Bununla beraber ne garibdir ki Avrupanın şimdiye kadarki itiyadlarına göre bizim o güzelim Amasya elmalarını Avrupada tutturabilmek zordur. Avrupada bir parça mayhoş olan, herhalde çok tatlı olmıyan elmalara alışılmıştır. Eğer Amasya elmasını Avrupada tutturmak istersek bunun için orada yıllarca propaganda yapmağa ihtiyac vardır.

Çok işittiğimiz bir sözdür: Burada on on beş kuruşa alınıp satılan Kırkağac kavunları meselâ İngiltereye veya Almanyaya götürülebilirse onların beheri beş altı şilin veya dört beş mark edebilirmiş. Bundaki hata mallarımızın nefasetine çok güvenmekten ve Avrupalının böyle bir meta ile karşılaşır karşılaşmaz ona fazla kıymet vereceğine inanmaktan, yani Avrupada ticaretin nasıl cereyan ettiğini bilmemekten ileri gelir. Bir kere şunu pek iyi bilmek gerektir ki Avrupada meyvaların en güzelleri yetişir. Sonra Avrupanın her tarafına dünyanın her tarafından meyvaların en güzelleri en güzel ambalâjlar içinde naklolunur. Daha sonra da en çok malihulya ettiğimiz fiat meselesi Avrupada, öyle sanılabileceği gibi, alabildiğine yüksek değildir.

Misal olarak size şunu söyliyelim. Biz Londrada bu büyük şehrin en lüks yeri olan Piccadilly'de bir sepet içine çiçek buketi gibi yerleştirilmiş taptaze altı Yafa portakalını 2 şiline aldık. Yuvarlak rakamla altmış kuruş demek olan bu fiata göre her portakalı 10 kuruşa aldık demektir. Piccadilly'de 10 kuruşa olan bu fiat hallerde yarıyarıya veya yarıdan biraz fazlaya daha ucuzdur. Nitekim evinin alışverişini kendisi yapmaktan zevk alan bir bayan bize ayni portakalları halde 5-6 kuruşa alabilmekte olduğunu söylemiştir. Bizde bu çeşid portakalların bu fiata alınıp satılmadığını bilirsiniz.

Dünyanın dört tarafından, bugün İspanyadan, yarın Yafadan, ertesi gün cenubi Afrikadan Londraya gelen portakallar nasıl oluyor da bu kadar ucuz satılıyor, diye hayret edersiniz. İşte işin sırrı buradadır. İngiltereye portakal gönderen bu memleketlerde bu işin ziraatine ticarî bir ehemmiyet verilmiştir. Mahsule çok itina olunur, ve çok fazla istihsal yapılır, ve bunun neticesi olarak da standard mallar İngiltere piyasalarına beş on sandıkla değil, on binler ve on binlele ton olarak sevkedilir, ve bunlar makul bir maliyet fiatından bir parça yüksek makul bir ticaret fiatile hemen hemen günü gününe sarf ve istihlâk olunup gider.

Bir portakal ağacının üç bin adede kadar meyva verdiği vardır. Yafa portakalları gibi itinalı bir mahsulün ağacında 500 ile 1000 arasında portakal bırakıldığını farzetsek ve her ağacın sahibine yal-

YUNUS NADİ

[Arkası Sa. 3 sütun 3 te]

Kralın riyasetindeki içtimadan sonra

İngiliz hükûmeti Japonyaya şiddetli bir nota verdi

Londrada alınan tedbirlerin protestodan daha ileri bir mahiyette olduğu söyleniyor

Londra 28 (A.A.) — Kral, Chamberlain, Lord Perth, Alexandre, Hardinge ve Lascelles'in iştirakile Balmoralda toplanan hususî bir meclise riyaset etmiştir.

İngiltere hükûmetinin aldığı tedbirler

Londra 28 (Hususî) — Hariciye Nazırı M. Eden Çindeki İngiliz sefirinin yaralanması münasebetile alınacak tedbirleri kararlaştırmıştır. Bu tedbirler hakkında henüz resmî malûmat alınamamış olmakla beraber, bu tedbirlerin alelâde protesto çerçevesini tecavüz ettiği anlaşılmaktadır.

İngiliz notası gönderildi

Londra 28 (Hususî) — Çindeki İngiliz sefirine vaki taarruz dolayısile İngiltere hükûmetinin verdiği nota Tokyodaki maslahatgüzara telgrafla bildirilmiştir. Metin, notanın Japon hükûmetine tevdiinden sonra neşredilecektir.

Japon Başvekilinin tehdidkâr sözleri

Londra 28 (Hususî) — Japon Başvekili Prens Kanoyi, bugün gazetecilere beyanatta bulunarak şunları söylemiştir:

«— Çinle ihtilâfımızı diplomatik müzakerelerle halletmek imkânsızdır. Bizim kat'î kanaatimize göre, en iyi çarei hal Çini bir daha harb hakkında düşünemiyecek halde mağlûb etmektir.»

Japon ordusu takviye ediliyor

Tokio 28 (A.A.) — Reuter ajansinin muhabiri bildiriyor:

Japonya ordusunu üç misline iblâğ ediyor

Japon Başvekili «Bizim kat'î kanaatimiz Çini bir daha harbi düşünemiyecek halde mağlûb etmektir» dedi

Şanghayda Amerikan askerleri beynelmilel mıntakayı müdafaa ediyor

Sansör dolayısile Tokio'da Çindeki mücadelenin seyri hakkında bitarafane bir hüküm vermek güçtür.

Konoye, halihazırdaki vaziyetin Nankin'le diplomatik müzakerelere başlanılmasını hemen imkânsız bir hale getirdiğini ve yapılacak en iyi işin Çini ezerek mücadele edemiyecek bir hale getirmek olduğunu beyan etmiştir.

[Arkası Sa. 5 sütun 4 te]

İspanyada vahim hâdiseler

Iki Ingiliz yük gemisi bombardımana uğradı

Valansiya ve Barselonda komünistlere karşı isyan çıktı, İhtilâlciler arasında da isyan patladığı haber veriliyor

Valansiyadan bir manzara

Bordeaux 28 (A.A.) — Oviedo'nun şimalinde kâin Gijon şehri dün şiddetle bombardıman edilmiştir. Bombardımandan bilhassa liman müteessir olmuştur. Limanda Hilda Moler, African Trader, Stanbridge ve Stanwood isimlerinde 4 İngiliz gemisi bulunmaktaydı.

[Arkası Sa. 3 sütun 1 de]

Askerî terfiler

Korgeneral Asım Gündüz Orgeneral, Tümgeneral Hüsnü Kılkış Korgeneral, on bir Tuğgeneral de Tümgeneral oldular

Terfi listesini tamamen neşrediyoruz

Ankara 28 (Telefonla) — Askerî terfi listesi Yüksek Tasdiktan çıkmıştır. Listeyi aynen bildiriyorum:

Orgeneralliğe, Korgeneralliğe, Tümgeneralliğe terfi edenler

Korgeneral Asım Orgeneralliğe, Tümgeneral Hüsnü Kılkış Korgeneralliğe.

Tuğgenerallikten Tümgeneralliğe terfi edenler: M. Zihni Soydemir, İbrahim Rahmi Pekel, Necib Kadri Demirkazık, M. Nazmi İnan, Seyfeddin Akkoç, M. Faik Sutunç, Fevzi Akarçay, Osman Tufan, Nusrat Başaran, Reşid Güneray, Kâmil Bayra.

Albaylıktan Tuğgeneralliğe terfi edenler

Hakkı Özgener, Abdullah Eenis, Yaşar Yeniceoğlu, Receb Ferdi, M. Vehbi, M. Fahri Uluğ, M. Zeki Erkaya, Remzi Yiğitgüden, İsmail Hakkı, İ. Hakkı, M. Hayri Beşe, Kudret Cebe, Rıza Orhun.

Orgeneral Asım Gündüz

Deniz albaylığından tuğamirallığa terfi edenler: Hulûsi.

[Arkası Sa. 8 sütun 1 de]

Amasyada sel felâketi

7 kişi sularda boğuldu, 100 ev ve pek çok harman harab oldu, zarar büyüktür

Gümüşhacı köyden bir manzara

Amasya 28 — Vilâyetimize bağlı Gümüşhacıköy kazasının Gümüş nahiyesinde bir sel afeti olmuştur. 100 evin, pek çok harmanın sular altında kalarak mahvolduğu, 7 kişinin seller altında kalarak boğulduğu anlaşılmaktadır. Maddî zararın çok büyük olduğu söylenmektedir. Vali ve diğer alâkadar memurlar Gümüş nahiyesine gitmişlerdir. Felâketzede halka yardım edilmektedir. Bir kişi de sellere karışıp kaybolmuştur.

Gümüş 28 — Boğulan köylülerin cesedleri buraya gelmiştir. 180 ev tamamen mahvolmuştur.

[Arkası Sa. 3 sütun 6 da]

İktısad Vekili

Muhtelif meselelerin tetkikine dün de devam etti

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan İktısad Vekili Celâl Bayar dün sabah saat 11 de Türkofis İstanbul şubesine gelmiş ve burada Vekâlet müsteşar vekili Hüsnü Yaman, Türkofis ikinci reisi Nihad ve Ofis erkânından bazı zevatı kabul ederek kendilerile muhtelif meseleler üzerinde görüşmüştür.

[Arkası Sa. 3 sütun 4 te]

Kendi kendimizi tenkid:

Arşimedin manivelâsı

Meşhurdur a, Arşimed:

— Eğer haricde bir istinad noktası bulsam kürei arzı yerinden oynatırdım.

Dermiş. Bu söz riyaziye prensipi noktasından - ve faraziye olarak - doğrudur. Yalnız kürei arzı yerinden oynatacak manivelânın kürei arz haricinde istinad noktası yoktur. Halbuki bizim buna benzer iddiamızda tatbikî kabiliyet vardır. Türkiyede her yaşta vefiyatın azaltılması ve hele iki yaşına kadar çocuklarda bunun asgarî haddine indirilmesi imkânı bulunsa her nesilde Türk nüfusu muhakkak bir misli artacaktır. İşte Türkiye Cumhuriyeti büyük devletinin halli çaresi. Bu bir manivelâdır ki Türk nüfusunu her yirmi, yirmi beş yılda bir misli yükseltecektir.

Bu hakikati hep biliyoruz gibi görünüyor. Neye yarar ki hiçbirimiz onun icablarına uymuyoruz. Onu baştanbaşa bütün Türkiyeye mal ettiğimiz gün zaferlerin en büyüğünü kazanmış olacağız.

Öyle bir Türkiyenin hiçbir zaman sırtı yere gelmiyeceğini hepimiz pek kolay anlarız.

* *

Ali Ekremin cenazesi

Merhum dün kendi istediği gibi sade bir merasimle defnedildi

Merhum Ali Ekrmin cenaze merasiminden bir intıba

[Yazısı 7 nci sahifemizdedir]

Seher vakti

Maurice Dekobra'nın büyük aşk ve macera romanı

Bugün 6 ncı sahifemizde bulacaksınız

Dünkü spor hareketleri

Pire muhteliti 4 - 3 takımımızı yendi

Yüzme ve yelken birinciliklerinin ilk kısmı da Modada yapıldı

Dünkü maçtan heyecanlı bir enstantane

[Yazısı 6 ncı sahifemizdedir]

Osmanlı Rasputini Cinci Hoca

Tarihî tefrika : 8 Yazan : M. Turhan Tan

Deli ve azgın Hükümdar

Büyük düğünler hazırlayıp on dört defa birden evlenmiştir

Dediğini de yaptı, on dört gelin odası süslentti, on dört gelin seçti, kendine on dört güvey kostümü hazırlattı, on dört saz ve on dört çengi takımı getirtti, gelinliğe seçilen kızlardan arta kalmış halayık sürüsünü on dört müsavi kısma ayırıp herbirine ayrı bir kıyafet intihab etti, haremağalarını da on dört küme haline koydu ve muayyen gün gelince düğün başladı.

Saz ve çengi takımları haremin dışında, Silâhtar dairesi önünde toplanmışlardı, kendilerine verilen numaralara göre sıra ile çalıp oynıyacaklardı. Deli İbrahim o daire ile harem arasındaki kapıdan geçerek saz dinlemeğe geldi, Sultan Muraddan kalma oymalı sayvana oturdu, garib bir gurur ve acib bir böbürlenme hissettire ettire emir verdi:

— Saz başlasın!

Bir numaralı saz takımını dinlemeğe, bir numaralı köçekleri seyretmeğe ve bir numaralı gelinle yüzleşmek için bir numaralı gerdeğe girmeğe hazırlanırken bir numaralı güvey kostümünü giyinmişti. Bu kostüm, kendinden önce gelen padişahların harb yolculuğunda, büyük geçid resimlerinde kullandıkları elbise olup kürk kaplı iç zırhla, elmas çaprastlı ve bağ yerleri yakutlu, zümrüdlü dış zırhından, mücevher yayla gene mücevher kabzalı kılıcdan ibaretti. Başında yeşil şalla örtülü tulga ve çifte sorguç vardı. Eski hünkâr kıyafetlerinden bu kılığın farkı sorguçlar arasında üç tane karanfil bulunmasından ibaretti.

Garb mitolojisinde harb ilâhı olarak tesavvur olunan Mars'ın Venüs'e aşk ilân ederken volkan tarafından basıldığı ve sevgilisile beraber telden bir ağ içine konulduğu rivayet olunur. Mars o ağ içinde şüphe yok ki İbrahimin bu çiçekli cengâver kılığına bürünmesi kadar gülünç değildi. Zira aşk yolculuğuna çıkarken kalkanını, oku ile yayını beraber götürmemişti, tabiî bir vaziyette bulunuyordu.

Maskara deli, tulgayla karanfilin yanyana gelmesinden doğan maskaralığın farkında olmıyarak hümayun iradesi üzerine başlıyan ahengi dinliyordu. Kemanî Âşurla neyzen Torluk Dededen, tamburcu Fare Kalfadan, şeştarcı Hurrem Çavuştan, kanuncu Cagalaoğlundan, ravzacı Doygun Ömerden terekküb eden ve hanende Nane Çelebi ile Hafız Bohorun, Mülâzimoğlunun iştirakile kadrosu tamamlanan bir numaralı saz takımı gerçekten san'atkârane fasıllar yapıyordu, kıvrak nağmeler terennüm ediyordu. Fakat Hünkâr, incelik ve zarafet değil, curcuna meftunuydu. Bu sebeble ahengin en heyecanlı deminde başından tulgasını çıkardı, sorguçlar arasındaki karanfilleri eline alıp baygın baygın kokladıktan sonra ferman buyurdu:

— Köçekler gelsin!

Onlar zaten hazır ve iradeye muntazır olduklarından altın telli kumaştan yapılmış Dörtkubbeli adını taşıyan eteklerini kabartarak, büklüm büklüm kâhküllerini dağıtarak sahneye koşmuşlar, göz alıcı pırıltılar içinde fırıl fırıl dönmeğe başlamışlardı. Bunlar Süklünşah, Mahmudşah, Çerkezşah, Nazlı Yusuf adlı dört meşhur köçekti ve Deli İbrahimin - Avratpazarı dışında - iyiden iyiye tanıyıp da sevdiği insanların ilk safında bulunuyorlardı. (1)

Musiki ilmine uygun, san'at inceliklerile dolu bir ahenkten çarçabuk bıkan deli Hünkâr, akide koluna mensub bu dört köçeğin dönüp dolaşmalarını seyre bir türlü doyamıyordu ve onların raksına biraz daha hız, biraz daha heyecan vermek için sazendeleri boyuna zorluyordu. Şu ibram biraz sonra sazı yaygara haline getirdi, kulak zarlarının tahammül edemiyeceği bir gürültü vücude geldi ve manasız velvele taşa taşa, dalgalana dalgalana saray duvarlarını aşarak dışarı döküldü, Ayasofya minarelerinde ezan okuyan meyzinlerin sesini bastırdı, namaza gelenlerin huzurunu altüst etti. (2)

Fakat İbrahimin neşesine had yoktu, payan yoktu. Üstündeki ağır zırhlar müsaid olsa yerinden fırlıyacaktı, Süklünleri, Nazlı Yusufları koluna takıp oynıyacaktı. Fakat kılığının sıçramaya müsaid olmaması ve ayni zamanda bir numaralı gelini görmek için sabırsızlık hissetmesi yüzünden bu işi yapamadı, köçek faslına - düğün programı mucibince - fasıla verdi, hareme girdi.

Bir numaralı halayık ve köle takımları içeride kendini bekliyorlardı. O, yenibaştan giyindiği tulgasile, zırhile, kılıcile, yayile eşik önünde görünür görünmez alkışlar koptu, arkasından düğün ilâhileri okunmağa başlandı ve zatı şahane, bu teranelerle bir numaralı gerdeğe götürüldü.

Fakat o, bir haftada hazırlanan odada bir saatten fazla durmadı, bir numaralı gelini el öpmek üzere Kösem Sultanın yanına yollıyarak tekrar Silâhtar dairesine çıktı, mahud sayvana kutuldu, iki numaralı saz ve köçek takımlarını vazifeye davet etti. Kılığını değiştirmiş, iki numaralı kostümünü sırtına geçirmişti. Samur kaplı bir üstlükle, elmas düğmeli iç entarisinden, uçkuru sırmalı yeşil bir çakşırdan ibaret olan bu yeni kıyafette biraz evvelki kılıktan kalmış nişaneler, mahud karanfillerdi.

İbrahim bu inanılmaz sahneleri, muayyen fasılalarla, tam yirmi dört saat yaşattı, saat başına kılık ve gelin değiştirdi, her değişiklik vukuunda alaylar kurdurdu, ilâhiler okuttu, sazlar çaldırttı, köçekler oynattı, şerbetler dağıttırdı. Bütün saray halkı onun şu yorulmaz kepazeliğine, bu sonu gelmez edebsizliğine parmak ısırıyorlardı, için için «neuzübillâh» diyorlardı.

(Arkası var)

(1) Evliya Çelebi bu köçekleri şöyle tarif eder: «İbrahim Hanın malûmu idi. Süklünşah, Mahmudşah, Çerkesşah, Nazlı Yusuf gibi meypare hayvanlar diba, zerbaf ve zerdûz, çarkubab etekliklerle meydanı muhabbette tavusu bağı irem gibi reftar ettiklerinde âdem dembeste olup ol dem meftun olur.»

(2) «Davul, zurna ve çengü şeştar sadası Ayasofya minaresinde müezzinlere ezanı yanıltırdı.» Naima-C: 4. S: 318

Şehir ve Memleket Haberleri

İstanbul esnafının muayene müddeti

Müddet bitti; gelmiyenler takibata uğrıyacaklar

Belediye, İstanbul esnafının senelik muayene müddetleri haziran sonunda bittiği halde sırf esnafın mağdur olması için muayene müddeti uzatılmıştı. Belediye, iki aydanberi devam eden bu müsamahaya nihayet vermeği kararlaştırarak, dün Ticaret Odasına bir tezkere yazmış ve muayeneye başlandığı tarihten bugüne kadar muayene cüzdanı alan esnafın miktarını sormuştur.

Öğrendiğimize göre Belediye, aybaşından itibaren şehirde sıkı bir tarama yapacak ve muayeneye gelmemiş esnaf hakkında takibat yapılacaktır.

Dün yaptığımız tahkikata nazaran şimdiye kadar 25,000 kadar esnafa muayene cüzdanı verilmiştir. İstanbulda muayeneye tâbi olması lâzım gelen ve halkla doğrudan doğruya temasta bulunan esnafın ise miktarı malûm değildir. Çünkü bu sene elde edilen rakam en yükseğidir. Bundan dolayı esnafın nekadarının muayene olmadığı şimdilik bilinmemektedir.

DENİZ İŞLERİ

Yeni vapur tarifeleri

Geçen ay tesbit edilmiş olan Akay, Şirketihayriye ve Halic vapurları bilet tarifelerile İstanbul Liman İşletmesine aid ücretler, bu ay başından itibaren tatbik edilecektir.

Yeni tarifelerin İktısad Vekili Ankaraya döner dönmez tasdikten geçirilerek şehrmizdeki alâkadarlara tebliği beklenmektedir.

Yeni tarifelerin tatbikile beraber ücretli memurlar da maaşlı devlet memurları gibi her üç vapur idaresinin yüzde elli tenzilâtlı karnelerinden istifade edeceklerdir.

Rıhtımda vinc ihtiyacı

Galata rıhtımında bulunan vinclerin ihtiyaca kâfi gelmediği görülmektedir. Bunun için bu rıhtıma son sistem yeni ve büyük vincler getirilecektir. Bu vincler getirilinciye kadar mevcudlardan azamî surette istifade temini için bazı tedbirler alınmaktadır.

Şimdiik vaziyete göre, vincler ancak bulundukları sahada çalışmaktadırlar. Bu saha dahilinde kalan rıhtımlar dolu ise, diğer taraflara yanaşan vapur veya mavnaların ağır yüklerini çıkarmak için sıra beklemek zarureti vardır. Bunun önüne geçmek için Tophaneden Karaköye kadar bütün rıhtımın devamı müddetince ray döşenmesine karar verilmiş ve bu kararın tatbikına başlanmıştır. Bu raylar döşendikten sonra vincler rıhtımın her tarafına gidebilecek ve mal boşaltmak veya yüklemek üzere yanaşmış olan vesait sıra beklemeden kolaylıkla işini görebilecektir.

MÜZELERDE

Zeyneb Sultana aid bir çeşme bulundu

Topkapı sur duvarlarına bitişik, demir kapıya giden yol üzerinde, bir bina altında kıymetli tarihî eserlerden, Üçüncü Ahmedin kızı Zeyneb Sultana aid bir çeşme bulunmuştur.

Bu çeşmenin bütün mermer aksamı ve kıymetli kitabesi ve motifleri ev sahibi tarafından evin dış badanasile beraber sıvanmış olduğundan, uzun zamanlar çeşmenin mevcudiyeti ve kime aid olduğu bilinememiştir.

Birkaç gün evvel Müzeler mimarlığınca yapılan tetkikatta meydana çıkan bu kıymetli eser hakkında, Abideleri Koruma Encümenine bir rapor verilmiştir. Sular idaresince bu çeşmenin restore edilmesine başlanmıştır.

KÜLTÜR İŞLERİ

Şilede maarif vaziyeti

Maarif müdürü Tevfik Kut, ilkmekteblerin vaziyetini tetkik etmek üzere dün Şileye gitmiştir. Bu kazada bu sene yeniden bir leylî ilkmekteb kurulmaktadır. Ayrıca 15 köy de, köy kanunu mucibince mekteblerini yaptıklarından bunların çatıları da Maarif idaresi tarafından yapılacaktır. Bu iş için bu seneki bütçeden 30 bin lira ayrılmıştır.

Mekteblere kayıd ve kabul

Lise ve ortamekteblerde kayıd ve kabul muamelesine devam edilmektedir. Bu mekteblerde 1 eylûlde ikmal imtihanlarına başlanacak, on gün içinde arkası alınacaktır. İlkmekteblerde ikmal imtihanları, mektebler açıldıktan sonra yapılacaktır.

Festival takvimi

29 ağustos: Pazar

Futbol maçı, Taksim stadyomunda saat 16,30 da.

İstanbul yelken şampiyonası müsabakaları finali Modada saat 14 te.

Balkan Festivali, Sarayburnu parkında saat 15,30 da.

Eroinle mücadele

Dün yeniden beş kaçakçı Adliyeye verildi

Emniyet kaçakçılık bürosu tarafından uyuşturucu madde kaçakçılığı yapan bir şebeke yakalanmıştır.

Yaptığımız tahkikata göre hâdisenin tafsilâtı şudur:

Galatada Kemeraltında kahvecilik eden Kör Ali ile çırağı Ünyeli Abdurrahmanın eroin sattığı Emniyet kaçakçılık bürosu memurları tarafından haber alınmış ve tebdili kıyafet eden iki memur bu satıcılardan eroin tedarik etmişlerdir. Memurlar aradan iki gün geçtikten sonra bu şahıslara tekrar uğramışlar ve eroinden memnun kaldıklarını, ve bir kilo kadar istediklerini söylemişlerdir. Pazarlık sonunda mutabık kalınmış ve eroinin teslim edileceği yer Çırağan sarayı kemerinin altı olarak kararlaştırılmıştır.

Kahveci Ali ile Abdurrahman randevu verilen saatte kemerin altına gelmişlerdir.

Müşteri rolünü yapan bu polisler de ayni saatte orada bulunmuşlar ve Abdurrahman belindeki külhanbeyi kuşağının içinden bir kilo eroini çıkararak memurlara vermiş, memurlar da numaraları mazbut paraları kaçakçılara tediye etmişlerdir.

Bu sırada duvarlar üzerine saklanmış olan diğer memurlar birdenbire meydana çıkarak kaçakçıları cürmü meşhud halinde yakalamışlardır.

Suçlular Emniyet kaçakçılık bürosuna getirilmiş ve yapılan tahkikat sonunda eroini Rahmi adında bir şahıstan aldıklarını anlaşılmıştır. Rahmi yakalanmış, o da Eşref adlı arkadaşından eroin almakta olduğunu söylemiş, Beşiktaşta bulunan Eşrefin evi aranmış ve tavanarasında torbalar içinde dört kilo eroin bulunmuştur.

Eşref, bu eroinleri nasıl tedarik ettiğini şöyle anlatmıştır:

Kumusyoncu Hüseyin adlı şahsa bir İtalyan tüccar tarafından bir bavul bırakılmıştır. Tüccar, bavulu kendisinin göndereceği bir adama Beşiktaşta vermesini söylemiş ve gitmiştir. Hüseyin bavulu açınca içinde 20 kilo eroin olduğunu görmüş, fakat alacağı kumusyonu gözönünde tutarak ses çıkarmamış ve geceleyin bir otomobille Beşiktaşa, deniz iskelesine gitmiştir.

Orada üç ecnebi gemici peyda olmuş, fakat para vermediklerinden Hüseyin bavulu bunlara teslim etmemiştir.

Hüseyin bavulu kumların üstünde bırakarak otomobil aramak üzere caddeye çıkmış, bu sırada Eşref evinden çıkarak Rahmi ile birlikte bavulu açıp içinden dört kilo eroini alıp evine girmiştir.

Eşrefin bahsettiği kumusyoncu da yakalanmış, bavuldaki eroinleri denize döktüğünü söylemiştir.

Beş suçlu da adliyeye teslim edilmiştir.

Bu da başka

Dün Beyoğlunda gezmekte olan Galatada Karaoğlan sokağında oturan Zühtünün üzerinde bir gram esrar bulunmuştur. Zühtü Emniyet kaçakçılık bürosuna teslim edilmiştir.

Galata rıhtımı asrileştiriliyor

Mumhane antreposunun inşaatı başlıyor

Galata rıhtımında yapılacak olan yeni Mumhane antreposunun inşaatı önümüzdeki hafta içinde ihale edilecektir. Hazırlanan plân ve projelere göre yeni antrepo, memlekette nümune olacak ve her türlü asrî ve teknik vesaiti ihtiva edecektir. Son zamanlarda bir çok eşyaların rıhtımlar üzerinde kalması şeklinde tezahür eden antrepo buhranını biran evvel önlemek üzere Mumhane antreposunun inşaatı mümkün mertebe süratle bitirilecektir. Bundan başka, evvelce kararlaştırılan yerlerde inşaatı mukarrer olan yeni antrepoların inşaat plânları da süratle hazırlanmaktadır.

Yolcu salonuna aid teknik bazı ihzarat yapılmaktadır. Bunlar bittikten sonra bu iş de ameliyat safhasına girmiş olacaktır.

Yolcu salonu, Mumhane antreposu gibi modern binalar kazanacak olan ve bugün de iki büyük rıhtım hanile mevkiinin ehemmiyetini muhafaza eden Galata rıhtımını, şehrin güzel ve zarif bir köşesi haline sokmak için girişilen işlerde müspet neticeler alınmaktadır. Merkez Rıhtım hanı önündeki ahşab ve baraka halindeki binalar yıktırılarak bu saha tamamen açılmıştır. Şimdi burası Belediye tarafından devir alınarak küçük bir park haline konulacaktır.

Merkez Rıhtım hanının önünden Mumhane antreposu köşesine kadar olan Rıhtım caddesinin kapatılarak bu sahada yeni yolcu salonu önüne tesadüf edecek olan rıhtımın tamamen geniş bir meydan haline konulması kararını tatbik işi, yolcu salonunun ikmaline talik edilmiştir. O zamana kadar arka cadde genişletilecek, burada müsaid geçid yerleri, otomobil parkları vücude getirilecektir.

ŞEHİR İŞLERİ

Belediyenin tarifesine riayet etmiyen kazinocular

Lokanta, birahane ve emsali gibi yerlerden bazılarının Belediyece tasdik edilmiş olan fiat tarifelerine riayet etmemekte oldukları görülmüştür. Bu arada bilhassa sayfiye yerlerindeki kazino sahiblerinin fazla para almakta oldukları tesbit edilmiş, bunlar hakkında takibata başlanmıştır. Fiat tarifelerini müşterinin en kolay görebileceği yerlere asmıyan ve bu tarifelere riayet etmiyenler hakkında da sıkı surette takibata devam edilmesi için alâkadarlara emir verilmiştir.

Otobüs tarifeleri

Emirgânla Eminönü arasında işliyen otobüsler Emirgândan Taksime kadar 15 kuruş aldıkları halde Yenimahalle ile Taksim arasında işliyen otobüsler Emirgândan Taksime kadar olan mesafe için 26 kuruş almaktadırlar. Bu hususta Belediyeye şikâyetler yapıldığı için tarifeler yeniden tetkik edilerek bunun üzerinde bir karar verilecektir.

Şehrimizden ayrılan misafir heyetler

Efgan ve İran heyetleri giderlerken

Trakya manevralarında bulunan Efgan askerî heyeti azasından bir kısmının evvelki gün şehrimizden ayrıldığını yazmıştık. Efgan Erkânıharbiye Reisi General Esedullah Han da dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir. Efganlı misafirimiz Ankarada iki gün kaldıktan sonra Toros ekspresile memleketine dönecektir.

İran askerî heyeti de İzmir sergisini ziyaret etmek üzere dün İzmire gitmiştir. Heyet, İzmirde üç gün kalarak oradan İrana dönecektir.

Dost İran ve Efgan heyetleri Galata rıhtımında ve Haydarpaşa garında askerî merasimle uğurlanmıştır.

Donanmaya giren genc onbaşılar

Mezun talebeler, eşyalarile beraber zabitanın önünden geçerek gemiye gidiyorlar

Bu sene Gedikli Erbaş mektebini bitiren 37 talebenin donanmaya uğurlanması merasimi, dün, Kasımpaşadaki mekteb binasında yapılmıştır.

Merasimde, Donanma, İstanbul ve Merkez Kumandanları hazır bulunmuşlardır.

Evvelâ talebe teftiş edilmiş, sonra İstiklâl marşile merasime başlanmıştır. İstiklâl marşından sonra mekteb müdürü Yarbay Hilmi tarafından mezun talebeye hitaben veciz bir nutuk söylenmiştir.

Bundan sonra, bu sene mezunları içinde en iyi derece alan mekteb birincisi Bursalı Abdullah ile Kavaklı Salâhaddinin mükâfatları merasimle verilmiştir.

Mükâfat tevzii merasiminden sonra talebe hep bir ağızdan Gedikli marşını söylemiş, bunu geçid resmi ve beden terbiyesi hareketleri takib etmiştir.

Siyasî icmal

Çindeki harb ve devletler

Şimalî Çinde Şanghay civarında muhtelif muahede ve anlaşmalar mucibince bulunan Japon askerî kuvvetlerile Çinli kuvvetler arasında çıkan çarpışmalara rağmen Nankin hükûmeti muhtelif düşüncelerin sevkile ne Japonyaya ilânı harbe cesaret edebilmiş, ne de ciddî bir anlaşma teşebbüsünde bulunmuştur.

Bu yüzden her iki sahada harb bütün şiddetile devam etmekte ve lâkin ortada resmen muhasama hali bulunmamaktadır. Şimalî Çinde bir taraftan Tiençin ve Pekini alan Japon ordusu ötedenberi Asya karasında daimî işgal kuvveti olup merkezi Kvantung yarımadasında bulunan Japon ordusu ve Mançuri İmparatorluğunun hususî kuvvetlerile birlikte şimalden sarkmış ve Cengiz Hanın halefi sayılan ve geçenlerde müstakil Moğol devletinin teşkil edildiğini ilân eden Prens Teh'in süvarileri de Çin ordusunun ricat hattını kesmiştir. Üç taraftan sıkıştırılan şimali Çindeki Çin ordusu son mukavemeti gösteriyor.

Şanghay harb sahnesine gelince bu şehrin beynelmilel mıntakasında tecrid edilmiş bir halde bulunan Japon bahri müfrezesi Mavi nehrin ağzında karaya üç koldan çıkarılan askerî kuvvetlerden biri tarafından kurtarılmıştır. Diğer kollar Mareşal Çankayşek'in yığdığı kuvvetlerin çetin mukavemetine rağmen ilerlemektedir. Japon hava kuvvetleri de Çin mevzilerini ve Nankini mütemadiyen bombardıman etmektedirler.

Fakat bu askerî faaliyetler ortada resmen hali harb bulunmamasından dolayı diplomasi noktadan yeni yeni hâdiseler doğurmaktadır. Çin hükûmeti nezdinde memur İngiliz sefiri otomobille Nankin'den Şanghaya giderken Japon tayyarelerinin mitralyöz ateşine maruz kalarak ağır surette yaralanmıştır.

Japon hükûmeti bu hâdisede bir kasdi eseri olmadığını ve İngiliz sefirinin seyahati hakkında evvelce Japon memurlarına malûmat vermediğini söylemiştir. Maahaza resmen hali harb bulunmadığından İngiltere meseleyi büyütmüyor. Daha doğrusu bu vahim hâdiseyi Şanghaydaki beynelmilel mıntakanın hali sahnesinden çıkarılması ve bitaraf bir şehir sayılması için evvelce yaptığı teklifin tahakkuk eylemesi için vesile ittihaz etmiştir. Şanghayda 500,000 nüfuslu ayrı bir mıntakası bulunan Fransa da İngilterenin teklifini iltizam ve teyid etmiştir.

Amerika Haciriye Nazırı, iki taraflu sulhu muhafaza etmeleri için yaptığı teşebbüste İngiliz sefiri hâdisesinden büsbütün cesaret bulmuştur. Ortada ilânı harb bulunmaması sulhu kurtarmağa açık kapı bırakmıştır. Fakat sulhun kurtarılması için Çin hükûmetinin dahilî politikada kuvvetli ve müstakil olması lâzımdır. Öyle olsaydı zaten harb ilerlemezden evvel Japonya ile müzakere ederdi. Bu yüzden vaziyet hem karışık, hem de ümidsizdir.

Muharrem Feyzi TOGAY

Dubrovnig harb gemisi dün limanımızdan gitti

Birkaç gündenberi limanımızda misafir bulunan dost Yugoslavyanın Dubrovnik harb gemisi dün akşam Akdenize hareket etmiştir. Yugoslav denizcileri hareketlerinde Türk meslektaşları ve Yugoslav tebaası tarafından çok samimî bir surette uğurlanmışlardır.

Limanımızı ziyaret edeceği haber verilen İngiliz donanmasına mensub gemilerin de ayın birinde gelecelkeri haber verilmektedir.

MÜTEFERRİK

Bir hava filosu geliyor

Tayyare haftası münasebetile Türkkuşuna mensub 6 tayyarelik bir filo 1 eylûl çarşamba günü Ankaradan hareketle Eskişehire uğrayıp ayni günde İstanbula gelecek, nümayişler yapacak ve beyannameler atmak suretile halkı selâmlıyacaktır.

C. H. PARTİSİNDE

Cevdet Kerim İncedayı Dumlupınara gitti

30 ağustosta Dumlupınarda yapılacak merasimde Cumhuriyet Halk Partisi namına bulunmak üzere, Parti Umumî idare heyeti azasından Cevdet Kerim İncedayı dün 3,15 trenile Dumlupınara hareket etmiştir. Cevdet Kerim merasim günü orada bir hitabe irad edecektir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

İspanyada vahim hâdiseler

Iki İngiliz yük gemisi bombardımana uğradı

Valansiya ve Barselonda komünistlere karşı isyan çıktı, İhtilâlciler arasında da isyan patladığı haber veriliyor

(*Baştarafı 1 inci sahifede*)

Hilda Moler vapuru mürettebatından 2 kişi yaralanmıştır.

Vapur teknesinde hâsıl olan rahneye rağmen Stanwood vapurile birlikte limanı terketmiştir.

Makinelerine bir mermi isabet eden Stanbridge vapuru Gijon'da kalmıştır.

Londrada telâkkiler

Londra 28 (A.A.) — Gijon limanında Hilda Moller ve African Trader vapurlarının bombardımanı hakkında salâhiyettar mahfiller bu vapurların İspanyol kara suları dahilinde bombardıman edildiklerini ve Ticaret Nezaretinin üç millik hudud dahilinde İngiliz gemilerinin kendi mes'uliyetleri altında girebileceklerini ihtar ettiğini söylemektedirler.

Valâns'ta ve ihtilâlci saflarında isyan

Paris 28 (A.A.) — Perpignan'dan Le Journal gazetesine bildiriliyor:

«Kızıl» İspanyadan gelen yolcular Valence'da bir isyan hareketinin başladığını bildirmektedirler. Bu hareket Valence ve Barselon'da komünistlerin hâkimiyetine karşı yapılmaktadır.

İsyan hareketi Valence kıt'alarının kumandanı miralay Odon tarafından çıkarılmıştır. Her iki şehrin sokaklarında çarpışmalar olduğu söylenmektedir.

Miralay Odon, bilhassa komünist taraftarı olan General Miaja'nın aleyhinde harekete geçmiştir.

Valence 28 (A.A.) — Müdafaa Nezaretinin bir tebliğine göre, cenub cephesinde Hopera'da bulunan asi garnizonunun bir kısmı isyan etmiştir.

Tage'nin cenubunda asiler Argallanos, Sierra Pedrogosa ve Sierra Lazaro'da birbirlerile çarpışmışlardır. Talavera'da şiddetli bir tüfek ateşi işitilmiştir.

Valence 28 (A.A.) — Müdafaa Nezareti cumhuriyetçilerin Aragon'da Pueblo'da Alborton kasabasile bu mıntakadaki düşman siperlerini işgal ettiklerini tebliğ etmektedir. Bir yürüyüş kolu Mediana'yı işgal etmiştir. Zuera'da şiddetli bir muharebe cereyan etmiş ve cumhuriyetçiler bu şehri kısmen işgal etmişlerdir.

Barselon 28 (A.A.) — Barselon radyosunun bildirdiğine göre, dün Burgos'da Ebro'da kaybettikleri mevzileri tekrar ele geçirmek istiyen asiler, mühim bir bozguna uğramışlardır. Teruel ile Aragos arasındaki muvasala yollarının tehdid edilmekte olduğu da bildirilmektedir.

Portekiz - Avrupa telefonu açılıyor

Lizbon 28 (A.A.) — Portekizle Almanya arasında ve binnetice vasatî Avrupa ile radyo telefon muhaberelerine bugün tekrar başlanacaktır. Portekizle Avrupa arasındaki radyo telefon muhabereleri İspanyada dahilî harbin başlangıcındanberi kesilmişti.

Fransız gazeteleri Mussolini ve Franco'nun telgraflarını tenkid ediyorlar

Paris 28 (Hususî) — Fransız gazeteleri Santander'in zaptı münasebetile M. Mussolini ile General Franco arasında teati edilen telgraflarile İtalyan matbuatının neşriyatını şiddetle tenkid etmektedirler. Gazeteler İtalyanın bu hattı hareketile ademi müdahale hakkındaki son ümidlerin de suya düşmüş olduğuna işaret etmektedirler.

İngiltere - Japonya arasındaki hâdise

Japon mehafili «artık blöf devri geçmiştir» diyor

Tokyo 28 (A.A.) — Japonyanın salâhiyettar makamatı, Çinde İngiliz sefirinin maruz kaldığı vaziyet hakkında İngiltereyi mümkün olduğu kadar kısa bir zamanda tenvir etmek üzere tetkiklerine devam etmektedir.

Maamafih, Japon matbuatı hâdiseye pek az temas etmekte, hatta meskût geçmektedirler. Gene bu hususta Japon siyasî mehafili sükûneti muhafaza etmektedir. İngilterenin bir hatadan doğan ve hiç bir kasdi ihtiva etmiyen bu hâdise ile alâkadar müşkülâtı bertaraf edeceğinden emin bulunmakla beraber, bundan böyle, harb devamı esnasında, tevali edecek bu türlü hâdiselerin büyük devletleri haklı bir teessüre sevketmesinden endişe etmektedir.

Bu mehafil, bu meselenin bertarafı için, Japon ordusunun en kısa zamanda temin edeceği nihaî zaferden sonra, bilhassa Çin ordularının mağlûb olarak çekildikleri Şanghay mıntakasında sükûnun avdetini beklemektedirler.

Askerî mehafil ise, bu işte yabancı devletlerin müdahalesi için hiç bir sebeb görmemekte ve İngilterenin, hâdise ile alâkadar teşebbüslerden vazgeçmekte menfaati olduğunu ileri sürmektedirler. Bundan başka, Japonların, haricî hiçbir tazyik karşısında siyasî hattı hareketlerini değiştirmiyeceklerini bildirmekte ve blöf devrinin geçtiğini ilâve etmektedirler.

Tarih Kurultayına gelecek Yunan profesörü

Atina 28 (Hususî) — Eylûlün yirmisinde İstanbulda toplanacak Tarih Kurultayında Yunanistanı arkeoloji profesörlerinden Marinos temsil edecektir. Marinos, Kurultayda ikinci bin senelik devredeki Küçük Asya ve Girid münasebetlerine dair bir muhtıra okuyacaktır.

İzmir Fuarında gürbüz çocuk müsabakası

İzmir 28 (A.A.) — Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından tertib edilen gürbüz çocuk müsabakası fuar kazinosunda birçok davetliler huzurunda yapılmıştır. Müsabakada kazanan çocuklara muhtelif hediyeler verilmiştir.

Şaki Seyid Rıza yakalanmak üzere

Bahtiyar aşireti reisi Şahin ile amcası dün tepelendi

Elâziz 27 (Hususî) — Muhalefet hareketinin başında bulunanlardan Bahtiyar aşireti reisi Şahinle amcası Alişan bugün ayrı, ayrı bastırılmışlar ve müsademe sonunda öldürülmüşlerdir. Seyid Rızanın yakalanmasına intizar ediliyor.

Ovacık 27 (Hususî) — Seyid Rızaya müzahir olan elebaşılardan Şahin ve Alişan Ovacık - Havzat hududunda tepelenmişlerdir. Şimdi Seyid Rızanın izi üzerinde yürünmektedir.

Salâh Binzet

Musolini Berline 10 eylûlde gidiyor

Cenevre 28 (A.A.) — Sureti umumiyede iyi haber alan Nouvelle Gazette de Zurich gazetesinin Roma muhabiri Mussolini'nin 10 eylûlde Berline gideceğini bu sabah haber vermektedir.

Yugoslav askerî heyeti Belgradda

Belgrad 28 (A.A.) — Türk ordusunun manevralarında hazır bulunan Yugoslav Erkânıharbiye reisi General Nediç, refakatinde General Braşiç ve yüzbaşı Gregorieviç olduğu halde dün Belgrada dönmüştür.

Cenubî Amerikaya gidecek İtalyan filosu

Roma 28 (A.A.) — Sonbaharda cenubî Amerika kıt'asının etrafında altı hafta sürecek bir uçuşa başlıyacak olan on iki İtalyan avcı tayyaresinden ibaret bir filo Gloristellâ vapurile Napoliden hareket etmiştir.

Dumlupınar merasimine iştirak edecek heyetler İzmirde

İzmir 29 (Telefonla) — Dumlupınarda yapılacak merasime iştirak etmek üzere bugün muhtelif vilâyetlerden buraya heyetler geldi. Bu meyanda İstanbuldan iştirak edecek heyet de geldi. Yarın saat 17 de hususî bir trenle Dumlupınara gideceklerdir.

Prens Nikola dönmemiş

Bükreş 28 (A.A.) — Rador ajansı Prens Nikolanın Romanyaya döndüğü hakkında dolaşan şayiaları tekzib etmektedir.

Hâdiseler arasında

Hava Kurumuna yardım borcumuz

Son iki tecrübe, yani Habeşistan ve İspanya harbleri, kanlı ihtilâflarda, tepeden inme, şakulî hareketlerin, yerde yapılan ufkî taarruz ve müdafaalardan çok daha kuvvetli tesirlere sahib olduğunu gösterdi. Bu tecrübeleri yakından ve uzaktan takib eden bütün askerî müşahidlerin kanaatleri bir tek nokta üstünde birleşiyor: Yeni harblerde en yaman vasıta, hiç şüphe yok, tayyaredir.

Gene hiç şüphe yok, Atatürkten başlıyarak, İsmet İnönile ve Fevzi Çakmakla beraber millî müdafaamızın temellerini atanlar, bu hakikati o tecrübelerden çok evvel biliyorlardı; En büyük zafer şenliğimizle tayyare bayramının ayni güne isabet ettirilmesi, müstakbel harblerde tayyaresiz zaferin mümkün olmıyacağını hatırlatmağa benzer, şuurlu ve hesablı bir hareketti.

Artık hepimiz çok iyi biliyoruz ki engin mavi göklerimizin ipekli kadifesi üstünde parıl parıl yanan ay yıldızımızı müdafaa etmek için, onu tayyare filolarımızı şefkatli kanadlarile çepçevre kuşatmalıyız. Jüpiter'in öfkelendiği zamanlarda olduğu gibi, bugün de insanların en büyük felâketleri göklerden geliyor; hatta yıldırım, tayyare bombasının yanında, ancak bir ağacı, yahud sivri bir direği çökerten hafif bir semavî tehlike halinde kaldı. Büyük bir tayyare filosunun yağdırabileceği belâlara karşı hiç bir paratonerimiz yok.

Bunun için «Hava Kurumuna yardım» sözünü millî edebiyatımızın alelâde bir klişesi telâkki etmiyelim. Bu üç kelime içinde, teker teker, hepimizin kaderimiz ve istikbalimiz var. Teker teker hepimiz kendi kendimize sormalıyız: «Ben Hava Kurumuna nekadar yardım etmeliyim?»

Bu, riyazî olarak, «herhangi bir tehlikede Hava Kurumu beni nekadar müdafaa edebilecek?» sorgusuna muadildir. Bunun cevabını da, Hava Kurumuna canlı ve maddî birer yardım halinde, gene biz ve teker teker vereceğiz.

PEYAMI SAFA

Taze meyva ve taze sebze ihracatı

[*Başmakaleden devam*]

nız 1000 ile 1500 veya 2000 kuruş arasında irad getirdiğini hesab eylesek derhal anlarız ki bu istihsalde iş vardır. Vasatî olarak yalnız yüz portakal ağacı olan bir bahçıvan yılda 1000 liralık net irad alabilir. Böyle bir adam dünyanın her yerinde kazanclı ve bahtiyar bir rençper sayılır.

Bilhassa taze meyva ve taze sebzeden ne ihrac etmek isterseniz bir kere onun standard en iyi çeşidini yetiştireceksiniz ve çok yetiştireceksiniz. Çok yetiştirerek fazla ihrac imkânına malik olmaklığınız maliyet fiatını asgarî haddine kadar düşürecektir. Muvaffakiyetin başlıca şartı buradadır.

Londraya kavun yollarım da beherini iki üç şiline satarım diye düşünmek beyhude malihulyadır. Londrada İzmirin taze üzümünün beher kilosu iki üç şiline satılır sanmak yaman hayaldir. Eğer orada kavunun teki ve üzümün kilosu toptan sekiz on peniye (20-25 kuruş) satılabilirse çok büyük muvaffkiyettir. İşte bu mütevazı rakamlara istinad olunarak hakikaten milyonlar kazanılır.

Fakat rasgele kavun ve rasgele üzümle değil. Hangi kalite malı ihrac etmek istiyorsanız bundan ilk yıllar için hiç olmazsa on beş yirmi bin tonunu hususî bir itina ile yetiştirtecek ve mahsus teşkilâtla toplatıp ambalâj ederek külliyetlice sevkedeceksiniz. Öyle ki mallarınız Londraya vardığında bütün hamuledeki bozukluk miktarı % 1 veya 2 yi geçemesin, ve şartlarına uygun yaparsanız zaten geçemez de.

Bunlar ve burada sayıp dökmeğe lüzum görmediğimiz diğer bütün şartlar emniyet altına alınmamış oldukça taze meyva ve sebze ihrac etmek tecrübelerinden çıkabilecek netice hüsrandan başka birşey olamaz.

YUNUS NADİ

Bir Yugoslav meb'usunu öldürdüler

Belgrad 28 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Skeplje civarında zevcesile birlikte bir araba ile geçen meb'us Ramadanoviç'e birkaç el silâh atılmıştır. Göğsünden ve boğazından yaralanan meb'us ölmüştür.

Ajanslar kongresi dolaşiyor

Belgrad 28 (A.A.) — Beynelmilel telgraf ajanslarının mümessillerini hâmil olan Dubrovnik vapuru Split'te bir müddet durduktan sonra Hvar adasına gelmiştir.

Büyük davalar

AKDENİZ

Yazan : Winston Churchill

Pariste intişar eden Le Temps gazetesi, İngiliz Hariciye Nazırının, İngilterenin Akdeniz siyaseti hakkındaki son beyanatı ve İtalyanın, Triyeste'de denize indirdiği 35,000 tonluk Vittorio - Veneto zırhlısı münasebetile neşrettiği bir makalede, Akdeniz meselesini, İngiliz noktai nazarına göre şu şekilde tahlil ediyor:

«Bir asrı mütecaviz bir zamandanberi, bahrî devletlerden hiç birisi, Akdenizin, İngiliz İmparatorluğunun belkemiği olduğu ve Cebelüttarık, Malta, Aden ve Kıbrısla olan muvasalasına mahsus üsler ve esaslı noktaları ihtiva ettiği hakikatini inkâr etmemiştir.

İtalyanın eriştiği siyasî inkişaf merhalesi, müstemleke emellerinin artması, Vittorio - Veneto denize indirilmesile de sabit olan, donanmanın takviyesi keyfiyeti, şimdiye kadar Cebelüttarığa ve Maltaya güvenen İngiliz filosu için büyük bir tehdid teşkil eder. İspanya hâdiseleri, İtalyan deniz ve hava kuvvetlerinin, Balear'larda, endişe uyandıracak derecede mühim inkişaflar yapmalarını mümkün kılmıştır. Külliyetli miktarda kara ve deniz kuvvetlerini birleştirmek maksadile tertib edilmiş görünen büyük Sicilya manevraları Sicilya ile Tunus sahili arasında mükemmel bir tarassud mevkii olan Pantellaria'da yapılması mutasavver veya yapılmakta olan inşaat, İtalyanın şarkî Akdenizde, Rodosta, Leros'ta, Libya'da, Kızıl denizdeki istinad noktalarının, metodlu bir şekilde takviyesi faaliyetleri ve bütün bunlardan başka, Yunanistanda, Türkiyede ve Suriyede takib edilen devamlı mesai, bütün bunlar M. Mussolininin, geçen teşrinisaninin birinci günü, Milâno'da söylediği şu sözü teyid etmektedir: «Akdeniz, başkaları için bir yol ise, biz İtalyanlar için hayattır».

Yeni İtalya, sevkülceyş bakımbından, deniz kuvvetleri sayesinde, çok mühim üstünlüklere sahib bulunmaktadır. Sahillerinin uzunluğu, büyük harb gemilerinin ve tayyarelerin bombardımanına kolayca hedef olması tehlikesini arzetmekle beraber, İtalya, İngiltereye, temerküz kabiliyeti noktasından faiktir. Sicilya ile Sardunya'nın teşkil ettiği ve Toskana sıra adalarının devam ettirdiği cephe, sevkülceyşî bir müdafaaya pek elverişli olduğu gibi, donanmanın harekâtını gizlemek bakımından da çok muvafıktır. İtalyan filolarının, Akdenizden Asya sahillerine kadar, üslerden mürekkeb bütün bir silsileye malik bulunması da bu temerküz faikiyetini temin eden âmillerden birisidir.

Tayyarecilikteki terakkiyat da İtalyanın lehine olmuştur. İtalyan üslerinde, kara, denize karşı aşikâr bir tefevvuk gösterir. İngiliz tayyare nakliye gemilerinin taşıyacağı iki yüz kadar tayyareye mukabil, İtalyanın tahşid edeceği yüzlerce ağır bomba tayyaresi, bu üslerden, yani karadan havalanacaktır. Maltadan Portsaide doğru yol alan bir İngiliz ticaret vapuru Augusta, Brendizi ve Trablus üslerinin dövdüğü mıntakayı tamamen aşmadan, gene İtalyan üssü olan Tobrok ve Leros'un atış menziline girmiş olacaktır. Halbuki, Malta ile Cebelüttarık ve Malta ile Kıbrıs, biribirinden takriben bin kilometroluk bir hava cephesile ayrılmıştır. İtalyan kara ve deniz tayyareleri, orta Akdenize, şimalden ve cenubdan, şarktan ve garbdan hâkim bulundukları halde, İngilterenin Akdenizdeki hava üsleri, külliyetli hava kuvvetlerini barındırıp gizliyemiyecek derecede dar ve sahilleri sarptır.

İşte Akdenizin arzettiği bütün bu tehlikeler, son zamanlarda, birçok İngiliz sevkülceyşçilerini düşündürmeğe başlamıştır ve bunlar, Akdenizdeki İngiliz menafiinin korunması için bu derece kıymetli fedakârlıklara katlanmanın zahmete değip değmiyeceğini teemmül etmekte bulunmuşlardır. İngilterenin, Ümid burnundan geçen ikinci bir deniz yoluna sahib bulunması itibarile, bu yoldan istifade keyfiyeti, yolun uzunluğu mahzuruna mukabil, ticaret gemileri için de fazla bir emniyet ve selâmet arzettiğinden bu yoldan istifade ciheti bir hal çaresi olarak ileri sürülüyor.

Maamafih, İngiltere hükûmeti, önce bu hal çaresini kabul eder gibi görünmüşse de, sonra, bu muvafakatinden rücu etmiştir. Sir Samuel Hoare'ın geçen eylûlde dediği gibi «Akdeniz hakimiyetinden sarfınazar etmek şöyle dursun, Malta, Akdenizde, donanmanın başlıca üssü olarak kalacaktır.» İngiliz Hariciye Nazırı da, ahiren, bu noktai nazarı teyid etmiştir.

İngiliz deniz sevkülceyşçileri, çoktan beri ve hususile son zamanlarda, İtalyan inkişafına sed çekmeğe uğraşıyorlar. Diplomatların da yardımile, orta şark ve Arab dünyasını, kuvvetli bir kale halinde tahkim etmişlerdir. Bu tahkim, ellerindeki kıymetli ve mebzul idrokarbürlerle yapılmıştır.

İngiliz filosu, yakında, şarkî Akdenizde, İtalya için garbda olduğundan çok daha tehdidkâr bir vaziyete sahib olacaktır. Zırhlılarının sığınabileceği, Famagusta, Hayfa, Portsaid ve İskenderiye'deki üsler bir kere tanzim edilince, bu üsler, Abadan'daki ve Bahreyn'deki petrol tasfiyehaneleri tarafından takviye edilecek ve İngiliz tayyareleri, Kıbrıs topraklarında, çok müsaid bir saha bulacaklardır.

İngiliz filosu, harb halinde, Filistin, Maverayi Erdün, Süveyş kanalı mıntakası, Mısır üsleri, Marsa - Matruh, İskenderiye, Helyopolis, Heldan gibi İtalyan gemilerini, Yunanistan, Girid ve Afrika sahili arasında durdurmağa son derece elverişli noktalardan da istifade edecektir.

İngiltere, şarktaki deniz ve hava kuvvetlerile, on iki ada ve şarkî Libya hava ve deniz kuvvetlerine kolayca mukavemet edebilecek, bundan maada, Türkiyenin ve Yunanistanın müzaheretinden istifade edecek, Karadenizin ticaret yolunu hükmü altında tutacaktır. Buna mukabil, İtalya, iki müntehasından abluka altına alınmış bir Akdenizde, Rusyadan her şeyi bekliyebilecektir. Taranto - Bingazi ve Taranto - Tobrok yolları şimdiden kontrol altındadır.

İtalyan matbuatının, Akdenizde hakimiyet sürmenin artık geçtiği yolundaki neşriyatına ve İtalyanın, her halde iki seneden evvel denize indirilemiyecek olan 35,000 tonluk iki zırhlı daha inşa etmesine rağmen, İngiltere, her halde, an'anevî sevkülceyş usullerini değiştiremiyecektir. O da, istemiyerek, büyük bir hızla, muazzam zırhlılar inşa ediyor. Fakat, ne de olsa, kendi donanmasının mütemmimi olacak kuvvetli, iyi talimli bir Fransız filosundan ve Fransız üslerinden vareste kalamaz.

İktisad Vekili

[*Baştarafı 1 inci sahifede*]

Bu toplantıya biraz sonra Almanyadan şehrimize gelmiş bulunan İktısad Vekâleti müsteşarı ve Berlindeki murahhas heyetimizin reisi Faik Kurtoğlu da iştirak etmiştir.

Celâl Bayar ve diğer zevat dün saat 13 e kadar Türkofis İstanbul şubesinde kalarak çalışmışlardır.

Berlindeki müzakerelerin bundan sonra alacağı şekil hakkında talimat almak üzere şehrimize gelmiş bulunan Faik Kurtoğlu bu akşam Berline hareket edecektir.

İktısad Vekili Emniyet Sandığında

İktısad Vekili Celâl Bayar dün öğleden sonra Emniyet Sandığına giderek tetkiklerde bulunmuştur.

Celâl Bayarı Emniyet Sandığı müdür muavini Halim karşılamış ve müessesenin bütün servislerini sayın Vekile gezdirerek lâzım gelen izahatı vermiştir. İktısad Vekili yarım saat kadar burada meşgul olmuş ve müessesede gördüklerinden memnun kaldığını söylemiştir.

Alman elçisi, Müsteşarla görüştü

Alman büyük elçisi M. von Keller dün saat 17 de Perapalas oteline giderek İktısad Vekâleti müsteşarı Faik Kurtoğlu ile görüşmüştür.

Mes'ud bir evlenme

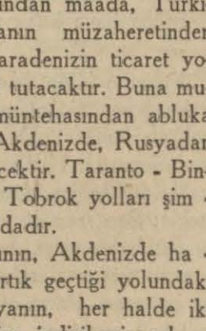

Arkadaşımız Ahmed İhsan

Gazetemiz tahrir müdür muavinlerinden Ahmed İhsanla Konya Gedikli Erbaş Orta Okul Müdürü Yarbay Sabri Ertana'nın kerimesi Şadiyenin düğünleri dün akşam Konya Orduevinde güzide bir davetli kütlesi huzurile icra edilmiş ve arkadaşımızın bu bahtiyar günü geç vakte kadar, nezih eğlenceler içinde kutlulanmıştır.

«Cumhuriyet» tahrir ailesi yeni kurulan bu aileyi bütün kalbile tebrik ederken arkadaşımızla hayat eşine uzun saadet yılları temenni eyler.

İzmirde üzüm ve incir fiatları

İzmir 28 (A.A.) — Bugünkü gazetelerde İstanbuldan gelen bir telgrafa istinaden İktısad Veklâeti müsteşarının Berlinden avdet ettiği ve müzakerelerin muvakkaten inkıtaa uğradığı yazılıdır.

Bu habere rağmen borsa vaziyeti sağlamdır. 9 numaralı üzüm fiatı geçen senenin bugünkü fiatına nazaran üç buçuk kuruş fazlalık arzetmektedir.

İncir de geçen senenin bugünkü fiatlarına nazaran yüksekçedir.

Çorab standardı

İpek çorabların vasıflarını tayin eden nizamname merivete giriyor

Ankara 28 (A.A.) — İpek ve sun'î ipek kadın çorabları standard nizamnamesi Devlet Şûrasının tetkikinden geçerek İcra Vekilleri Heyetinin kararına iktiran etmiş bulunmaktadır. Bu suretle halkımızın çok haklı şikâyetini mucib olan ipek çorabların kalite fenalığının izalesi tedbirlerinden birisi ve belki en mühimmi alınmış bulunmaktadır.

Çorabın ipeği, iptidaî madde cinsine, çorabın yapıldığı makinenin sıkletine, malzemenin kalınlığına, işleme ve ihzar esnasındaki dikkat ve itinaya göre değişir.

Nizamname bu hususlarda riayet edilmesi lâzım gelen bütün esasları tespit etmiş bulunmaktadır.

İptidaî madde cinsi:

En iyi çorab halis ipekten yapılan çorabdır. Sun'î ipekten işlenmiş olanlar da sun'î ipeğin kalitesine göre değişir. Mevcud sun'î ipeklerden en iyileri kuttener ve bemberg ipekleridir.

Bu itibarla nizamname çorabların üzerine, yapıldıkları maddelerin cinsine göre -ipek veya- bemberg - kuttener veya -viskos- gibi sun'î ipek kalitesini gösteren isimlerin konulmasını mecburî kılmıştır.

Malmeze kalınlığı:

Kalın veya ince iplik kullanıldığına göre çorablar üç sınıfa ayrılmıştır: Kalın, orta, ince. Kalın, en mukavim ve en kalın ipekten yapılandır. İnce, en az mukavim ve en ince iplikten yapılandır. Orta ise vasat kalınlıkta olan iplikten yapılmış vasat mukavemette çorabı ifade eder. Bu vasıflar da çorabların üzerinde kalın, orta ve ince tabirlerile gösterilecektir.

Makine sıklığının tesiri:

Bu her sınıf çorabda işlendiği makine sıklığına göre muhtelif evsaf arzeder. Buna göre her sınıfa dahil çorabların beş kalitesi tefrik edilmiştir. Bu kaliteler çorabların üzerine K1, K 2, K 3, K 4 ve K 5 işaretlerile damgalanacaktır. K. 1 sıklığı en müsaid makinede yapılan çorabı ve bu bakımdan en iyi olanını, K 5 en fena olanını diğerleri de bunlar arasındaki dereceleri gösterecektir.

Çorabların imalinde gösterilen dikkat ve itina:

Çorablar, imal esnasında dikkatle işlenip işlenmediğine göre de hatalı veya hatasız olabilir. Bu bakımdan çorablar üç kısma ayrılmıştır:

Hatasız işlenenler, şu işaretlerle çorablar üzerinde gösterilecektir:

S 3, S 1, S 2,

S 1 den dikkatle işlenen çorabı, S 3 enaz dikkatle işlenen çorabı iyi, S 2 ise vasat dikkatle işlenen çorabı ifade edecektir.

Bu esaslı hulâsalardan sonra nizamname çorabların uzunluğunu ve lâstik, taban, topuk ve burun kısımlarının haiz olacakları vasıfları da tespit etmiş bulunmaktadır. Vazedilen hükümlere göre uzunluk en az 70 santim olacaktır. Lâstik topuk, burun ve taban kısımlarının takviyesi için riayet edilmesi lâzım gelen kalınlık ve değişiklik gösterilmiştir.

Bu nizamname mer'iyete giriş tarihinden itibaren imal edilecek çorabların yukarıda gösterilen evsafa uygun olması ve her evsafa aid işaretleri taşıması lâzımdır. Halkımıza bu işaretlere dikkat ederek alışveriste bulunmaları icab eder. Ayni zamanda fabrika ve mağazalarda, nizamnamenin meriyetinden evvel imal edilmiş çorab stoklarının tasfiyesi için altı aylık bir mühlet bırakılmıştır. Ellerinde nizamname hükümlerine aykırı çorab bulunan fabrika ve mağaza sahibleri bu müddetin hitamından evvel bu çorabların miktar ve cinsini göstermek üzere bir beyanname tanzim ederek bu beyannameleri mahallî ticaret odasına veya bulunmıyan yerlerde belediyelere verecekler ve bu çorabları bu makamlarla damgalandıracaklardır. Halkımızın bu damgalara da dikkat etmesi, aldığı malın nizamnameden evvel yapıldığını göstermesi itibarile lüzumludur.

Amasyada sel felâketi

(*Baştarafı 1 inci sahifede*)

İskilibde feyezan

Çorum (Hususî) — Temmuz sonunda 6 insanın ölümüne ve 100 den fazla hayvanın telef olmasile 14 evin harab olmasına sebeb olan bir sel felâketi atlatmış olan İskilibin Bahaddin nahiyesi merkezi Bayat köyü ağustosun 21 inci günü de ikinci bir sel felâketine uğramıştır.

O gün köye ve civarına yağan dolu ve şiddetli yağmurlardan husule gelen sel, bu defa da köy halkının bağ ve bahçelerini tamamen batırmış ve harman yerlerinde bulunan mahsulâtı hiç istisnası olmaksızın Kızılırmağa doldurmuştur. Zarar miktarı tespit edilmektedir.

Küçük hikâye

Kuvvetli bir kin

Antone Tchékhov'dan

Avcılar Cemiyeti azaları geceyi bir köy kulübesinde, taze saman üzerinde yatarak geçiriyorlardı. Ay pencerenin tam önünde idi. Yoldan, kötü çalınan bir akordeonun hazin sesi işitiliyor, saman - lar fena ve genzi yakan bir koku neşre - diyordu. Avcılar kendi aralarında kö - peklerden, kadınlardan, ilk aşklardan ve ayrılışlardan bahsediyorlardı. Tanıdık - ları bütün kadınlar hakkında namüte - nahi şeyler söyledikten ve sayısız hikâ - yeler anlattıktan sonra, karanlıkta, bir saman yığınını andıran iriyarı avcı esneyerek:

— Sevilmek pek o kadar büyük bir iş değildir, dedi. Kadınlar bizi sevmek için yaratılmışlardır. Fakat içinizde nefreti mucib olan, şiddetle, delice nefret edilen kimse var mıdır? Aranızda, kuvvetli bir kinle karşılaşan oldu mu? Ne dersiniz?.

Cevab veren olmadı...

— Kimse, değil mi? Âlâ... diye devam etti. Ben ise.. Biri benden nefret etti. Genc ve sevimli bir kız benden nefret etti. Kini gözlerimle, gayet açıkça gö - rebildim.

İlk kin... Bu, bir ilk aşkın tam zıddı oldu!

Size, anlatacağım hikâye aşktan ve kinden henüz birşey anlamadığım bir zamanda cereyan etti. O zaman sekiz yaşlarında idim. Fakat mühim olanı bu değil. Bu işte zaten esas ve ehemmiyetli olan ben değilim. O...

Başlıyorum dikkatli olunuz!

Güzel bir yaz akşamında, güneş daha batmamıştı. Enstitüden yeni çıkmış güzel ve sevimli bir mahlûk olan mürebbiye Zinotchka ile bize tahsis edilen odada çalışıyorduk. Zinotchka mütema - diyen pencereden bakarak anlatıyordu.

— Demek ki biz nefes alırken oksijen yutuyoruz. Şimdi, söyle bana, Pétia, ne çıkarıyoruz.

Ben de pencereden bakarak:

— Hamızı karbon! diye cevab ver - dim.

Zinotchka «iyi» diye başını salladı.

Köpekler havlıyorlar, hizmetçiler arabaya torbaları ve lâzım olan aletleri yükliyorlardı. Arabanın yanında annemin ve ablalarımın İvanitski'de olan bir düğüne gitmek için binecekleri hususî araba duruyordu. Evde Zinotchka, Üniversitede talebe olan ve o gün de dişi ağrıyan ağabeyim ve ben kalıyorduk. Artık sıkıntımı tahmin edebilirsiniz!

Zinotchka pencereden bakarak:

— Şu halde biz ne teneffüs ediyo - ruz? diye sordu.

— Oksijen...

— Evet... Ve yerle gökün birleşmiş görünen kısmına ufuk diyoruz.

Araba ve onun arkasından da hususî araba gitti... Zinotchka'nın cebinden bir bilet çıkardığını, asabiyetle buruşturduğunu, sonra da kızardığını ve saate baktığını gördüm.

— Napoli civarında «Köpek mağarası» isminde bir mağara olduğunu hatırlıyor musunuz? dedi. (Yeniden saatine baktı ve devam etti) Yerle gökün birleşmiş gibi görünen...

Zavallıcık büyük bir heyecan ve sabırsızlık içinde odada bir aşağı bir yukarı gidip gelmeğe başladı. Dersin bitmesine yarım saat vardı.

— Şimdi hesab dersi yapalım! dedi. Acele acele nefes alarak ve kitabın sahifelerini titrek bir elle karıştırarak 395 inci meseleyi yapınız, ben... hemen geliyorum, dedi ve gitti.

Hesab meselesini bir tarafa bırakarak ben de arkasından bahçeye koştum. Kiraz ağacları arasına daldım. Orada yoktu; çileklikleri ve firenküzümü ağaçlarını, gece bekçisinin kulübesini geçmiş, yüzü solgun, en ufak bir gürültü yapmaktan çekinerek bataklık tarafındaki sebze bahçesinden doğru gidiyordu. Gizlice arkasından gittim ve şu manzara ile karşılaştım:

Bataklığın kenarında iki söğüd ağacının gövdesi arasında ağabeyim Sâcha duruyordu. Hareketlerinde hiç te dişi ağrıyan bir adam hali yoktu. Zinotchka'nın yaklaşmasına bakıyordu, ve yüzü saadetten güneşle aydınlatılmışa benziyordu. Zinotchka «Köpek mağarası» na doğru itiliyormuş ve hamızı karbon koklamağa mecbur ediliyormuş gibi güçlükle adım atarak ve güçlükle nefes alıp sık sık arkasına bakarak ona doğru gidiyordu. Hayatında ilk defa bir randevuya gittiği anlaşılıyordu. Fakat yaklaşıyor... Sanki birbirlerinin gözlerini hiç tanımıyorlarmış gibi yarım dakika birbirlerine bakıyorlar. Sonra bilinmez hangi kuvvet Zinotchka'yı itiyor! Ellerini Sâcha'nın omuzlarına koyuyor. Başını jilesinin üstüne doğru eğiyor. Sâcha gülüyor, anlaşılmıyan birkaç kelime mırıldanıyor. Delice âşık bir genc beceriksizliğile avuçlarını Zinotchka'nın yanaklarına koyuyor.. Ne harikulâde bir manzara... Arkasından güneş batan tepe, söğüd ağaçları, yeşil yamaclar, gök... Sâcha ve Zinotchka'nın hayalleri göle aksediyor. Etrafa tasavvur edebileceğiniz kadar derin bir sükût yayılmış. Çiçekler üzerinde altın renkli kelebekler uçuşuyorlar... Hulâsa, çizilecek bir tablo...

Bütün bu gördüklerimden yalnız şunu anladım. Sâcha, Zinotchka'yı kucaklamıştı. Utandım mı? Bilmem hangi sebeble randevunun sonunu beklemeden odama döndüm. Hesab meselesini düşünmeğe ve halletmeğe uğraştım. Yüzümde muzaffer bir gülüş dalgalanıyordu. Evvelâ birinin sırrını bilmek sevinci, sonra da, asıl hoş olanı bana nazaran hâkim ve büyük olan Zinotchka ve Sâcha'nın elimde olmalarıydı. Vaziyetleri benim iyiliğime tâbi idi.

Ben onlara gösteririm!

Yatarken âdet olduğu veçhile Zinotchka soyunup soyunmadığımı görmek ve duamı yaptırmak için odama girdi. Bahtiyar ve güzel yüzüne bakıyor ve gülümsüyordum.

Bu sır beni rahatsız ediyordu. Onu meydana çıkarmak lâzımdı; kinaye ile o hakikati meydana çıkarmalı idim. Alay ederek:

— Ben biliyorum. Sonra da, hö, hö! dedim.

— Ne biliyorsunuz?

— Hö! Hö!... Söğüd ağaçları arasında Sâcha ile sizin nasıl kucaklaştığınızı gördüm... Sizin peşinizden geldim ve hepsini gördüm...

Zinotchka titredi, kıpkırmızı oldu ve ne yapacağını şaşırarak üzerinde bir bardak su bulunan sandalyanın üstüne düştü. Alay ederek ve onun bu halinden zevk duyarak:

— Nasıl kucaklaştığınızı gördüm... diye tekrar ettim. Anneme söyliyeceğim!

— Pétia, bu fenadır!... Rica ederim, Allah aşkına... Aklı başında bir insan olunuz... Kimseye birşey söylemeyiniz... Makul insanlar dedikodu yapmazlar.. Bu çok fenadır... Rica ederim.

Zavallı, faziletli ve ciddî bir kadın olan annemden ateşten korkar gibi korkuyordu.

Diğer taraftan benim müstehzi yüzüm masum ve şairane olan ilk aşkını fena bir şekilde meydana koyuyordu. Nasıl bir haleti ruhiye içinde bulunduğunu tasavvur edebilirsiniz.

Benim yüzümden bütün gece uyumadı. Ve sabahleyin kahvaltıya gözlerinin etrafı kıpkırmızı olarak geldi... Kahvaltıdan sonra Sâcha'yı bularak alay etmekten ve bu suretle böbürlenmekten kendimi menedemedim:

— Ben biliyorum! Dün Matmazel Zina'yı nasıl kucakladığını gördüm.

Sâcha bana baktı ve:

— Aptal! dedi.

Fakat o Zinotchka'dan daha az korkaktı. Muvaffak olamadım. Bu beni daha çok alevlendirdi. Demek Sâcha benden korkmuyordu. Herşeyi görmüş olduğuma ve bildiğime inanmıyordu... Şu halde, bekle: Ben sana gösteririm!

Bir hafta geçti. Sır ruhumda bir dikenmiş gibi beni rahatsız ediyordu. Her ne pahasına olursa olsun onu salıvermek, hakikati söylemek istiyordum. Nihayet bir defa yemekte herkesin içinde fevkalâde ahmakça bir gülüşle, kurnaz kurnaz Zinotchka'ya baktım ve:

— Ben, biliyorum... Hö! Hö, gördüm! dedim.

Annem:

— Ne biliyorsun? diye sordu.

Daha sinsi bir tavırla Sâcha'ya ve Zinotchka'ya baktım. Genc kızın nasıl kızardığını, Sâcha'nın nasıl hiddetli gözlerle baktığını görmeliydiniz!

Dilimi tuttum ve devam etmedim. Zinotchka gittikçe sararıyor, dişlerini sıkıyor ve artık yemek yiyemiyordu. Ayni günün akşamında derste, Zinotchka'nın yüzünde şiddetli bir değişiklik gördüm. Daha ciddî ve bir mermer gibi soğuk görünüyor, gözleri bana karşıdan acayib ve yabancı bir şekilde bakıyorlardı. Yemin ederim ki avını takib eden köpeklerde bile böyle kuvvetli ve bu kadar korkunc gözler görmedim!

Bu gözlerin ne ifade ettiğini mükemmelen anladım. Dersin ortasında dişleri arasından:

— Sizden nefret ediyorum!.. Oh! bilseniz, geveze, menfur çocuk, sizden nasıl nefret ediyorum. Tıraşlı başınız, şekilsiz kulaklarınız beni nasıl iğrendiriyor!... Fakat derhal kendine geldi ve:

— Bu söylediklerim sizin için değildir; bir rolü tekrar ediyorum... dedi.

Güzel bir yaz akşamını hatırlarım. Saman kokusu, sessizlik... Ay parlıyordu. Kiraz reçeli düşünerek bir yoldan yürüyordum. Birden Zinotchka, solgun, güzel Zinotchka yaklaştı. Ellerimi tuttu ve adeta yalvararak şunları söyledi:

— Oh! Senden nasıl nefret ediyorum! Seninki kadar hiçbir kimsenin fenalığını arzu etmemiştim. Anlıyor musun? Anlamanı istiyorum!

Anlıyor musunuz dostlar! Ay, sükûnet ve ihtiras teneffüs eden bu solgun yüz, bütün bunlar bana, bu küçük domuza pek hoş göründü. Onu dinliyorum! Gözlerine bakıyorum; bu evvelâ hoş ve yeni birşey oldu. Sonradan beni bir korkudur aldı. Bir çığlık kopardım ve bacaklarımın bütün kuvvetile eve kaçtım.

Anneme şikâyet etmenin daha muvafık olacağına kanaat getirdim, ve bunu yaptım. Sâcha'nın Zinotchka'yı nasıl kucakladığını anlattım. Aptaldım ve içinde bulunduğumuz şeraiti bilmiyordum; beni dinliyen annem alevlenerek:

— Bundan bahsetmek senin işin değildir! dedi. Sen daha çok küçüksün... Fakat, ayni zamanda çocuklar için ne kötü misal!

Annem yalnız faziletli değil, ayni zamanda siyasetçi bir kadındı. Rezalet olmasın diye Zinotchka'ya birden yol vermedi. Tedricen ve sistemli bir surette onu iğneliyerek evden ve etrafından soğuttu. Zinotcka'nın nasıl gittiğini hatırlarım. Eve doğru son bakışı benim arkasında oturduğum pencereye doğru oldu. Sizi temin ederim, bu bakış hâlâ gözümün önündedir.

Az bir zaman sonra Zinotchka ağabeyimin karısı oldu. Tanıdığınız Zinaîda odur.

Onu sonra askerî mektebdeyken gördüm. Bütün gayretlerine rağmen, bu bıyıklı halimde bile, nefret ettiği Pétia'yı unutamadı. Beni hiçbir zaman aileden saymadı. Bugün bile saçsız başıma, iri göbeğime ve çocuk tavrıma rağmen, hâlâ bana eski gözlerle bakar ve evlerine gittiğim vakit kendini sıkıntılı bir yerde sanıyormuş gibi, garib bir üzüntüye düşer. Şurası muhakkaktır ki aşk gibi, kin de unutulmaz...

Hişt! Horoz ötüyor. Geceniz hayir olsun! Milord yatmış!

Çeviren:
M. Hulûsi

Bibliyoğrafya

Geceyarısı İtirafı

Remzi Kitabevi - İstanbul 1937
Fiatı 50 kuruş

Dünya muharrirlerinden tercümeler serisinin onuncu kitabı olan bu eserin lisanımıza çevrilmiş olmasından dolayı hususî bir memnuniyet duyuyor ve bize bu çok değerli eseri türkçe okumak fırsatını veren S. K. Yetkinle Sabahaddin Rahmiye can ve gönülden teşekkürü bir borc biliyoruz.

Çünkü her gün bir parça zenginlenmekte olan tercüme eserler arasında son nesil müelliflerine lâyık oldukları yer ayrılmamakta idi. Nitekim Duhamel gibi bir müellifi türkçe okumak zevkini bugüne kadar bekledik.

Geceyarısı İtirafını henüz okumamış olanlara kitabın önsözünden aldığımız şu satırlarla tam bir fikir vermek kabil olacağından sözü mütercimlere bırakıyoruz:

«Bugün «Academie Française» de bulunan G. Duhamel, Büyük Harb sonu edebiyatının en tanınmış çehrelerindendir. Duhamel'in bütün eserlerinde - şiirlerinde, kalem tecrübelerinde ve romanlarında - göze çarpan en mühim vasıf, insanlara, bilhassa zayıf ve iradesiz insanlara karşı duyulan derin bir sempatidir.

Duhamel'in merhametli bir kalemle bize tanıttığı en sempatik çehre, şüphesiz ki, Salavin'dir.

Salavin'in dünyası, muhayyel cennetler ve meraklı sergüzeştler dolu bir roman dünyası değildir. Adımları Parisin iddiasız birkaç sokağından dışarı çıkmıyan Salavin, dünyaların en küçüğünde, en silik insanlar ve en adi hâdiseler arasında yaşamaktadır. Hayatı birbirine benziyen günlerin, yemek, yatmak, düşünmek, konuşmak, yürümek gibi yeknasak ve basit vukuatın bir mahpesi gibidir. Roman kahramanları arasında, kahramana en benzemiyen Salvin, orta insanlığın küçük hayatların, romanlaşmağa en az müsaid olan günlük şe'niyetin mümessilidir.

Duhamel, hiçbir eserinde, «Geceyarısı İtirafı» nda olduğu kadar şuurun karanlık köklerine inememiştir.

«Geceyarısı İtirafı» bizi, şuurun üstünde dolaştırıyor; bizi maden ocaklarına indirir gibi adım adım, şuurun derin tabakalarına indiriyor ve bize, görünüşte basit, fakat hakikatte buhran dolu bir hayatın topoğrafyasını gösteriyor.»

Nikâh

Tanınmış güzide avukatlarımızdan Bay Ramiz Bakanoğlunun kızı Bayan Tomrisle gene tanınmış güzide mühendis ve müteahhidlerimizden Bay İbrahim Galib Fesçinin akidleri 27 ağustos 1937 cuma günü Beyoğlu Evlenme memurluğunda icra edilmiştir. Birçok tanınmış zevat ve aileler akidde hazır bulunmuştur. Yeni aileye saadetler temenni ederiz.

Mes'ud bir evlenme

Emekli yarbay Remzi Uzbarkın kızı Ankara Kız lisesi felsefe öğretmeni Bayan Cahide ile Emekli yüzbaşı Sabri Akanın oğlu Paris ataşemiliteri kurmay binbaşı Enver Akanın nikâhları 23 ağustos pazartesi günü Ankara Belediye salonunda güzide davetliler huzurile yapılmıştır. Tarafeyne saadetler dileriz.

SİNEMA

Bedavacılar Şahı Paris Sergisinde film çeviriyor

Fransız komiği Milton'un bu son eserinin adı «Bouboule sistemi» dir

Geçen gün Paris sergisinin büyük kapısı önünde birdenbire bir otomobil duruyor, gelen arabayı orada bırakıp içeri girmek istiyor. Nöbetçi polis:

— Mösyö, diyor, burada araba duramaz!

— Benim arabam durur!

— Evvelâ siz kimsiniz bilmiyorum, fakat kim olursanız olun, nizam böyledir!

— Ben mi, ben «Bedavacılar Şahı» M. Milton.

— Affedersiniz, M. Milton, tuhaf bir makiyaj yapmışsınız, garib bir kıyafete girmişsiniz. Birdenbire tanıyamadım.. Arabanız şu kenarda dursun, ben ona nezaret ederim.

Fransız komiği içeri giriyor ve doğruca «Eğlence parkı» na yollanıyor. Orada kendisini evvelce ismi «İşler yolunda!» konulup da bu sefer «Bouboule sistemi»ne çevrilen filminin rejisörü Juques Houssin ve imal direktörü Louis Gondri ve operatörler, muavinler ve saire bekliyorlar.

Milton, daha Neuilly'deki evinden çıkarken filimdeki rolüne göre giyinmişti. Üzerinde yırtık pırtık bir elbise vardı. Çünkü servet peşinde koşan fakir bir adamı temsil edecek..

Hemen sahneler çevrilmeğe başlanıyor. Milton acayib bir arabaya binip biraz ilerliyor, araba kazaen devriliyor, haydi komik aşağı.. Sonra inişli yokuşlu «Rus dağları» dedikleri yerde kayıyor, filmin bütün eşhasına daima şu suali soruyor:

— Askerliğimizi beraber yapmıştık, değil mi?

Bir aralık filim çevrilmesine fasıla veriliyor, yemeğe oturan Milton etrafındakilere tafsilât veriyor:

Fransız komiği Milton

— Bu kılığıma kıyafetime bakıp da bana acımayın, filmin sonunda zengin oluyorum, kordelâdaki arkadaşlarım Jules Berry, Charpin, Baron Fils, Josseline Gaêl, Rosita Montenegro'dur.

Derken bir çok meraklı hücum ediyorlar... Komiğe resim imzalatmak istiyorlar... Milton iki yüzden fazla fotoğraf hediye ediyor.. Takdirkârların içlerinden biri:

— Dostum, diyor, siz Port - Saint - Martin tiyatrosunda temsiller veriyormuşsunuz, ne olur, iki bilet lûtfedin de bizim madamla birlikte gelip sizi alkışlıyalım...

Komik iki kişilik yer için bir küçük pusula imzalıyor, sonra rejisör Jacque Houssin'e dönüyor:

— Amma talebe yetiştirmişim ha, diyor, bedavacılar şahından anafor koparacak kadar sıkılmazların bulunduğu bu yerden hemen sıvışalım!

Bir iki satırla

Ginger'le Fred tekrar partöner oluyorlar

Ginger Rogers, şimdi Katherine Hepburn ve Adolphe Menjou ile birlikte «Tiyatro Kapısı» isminde bir filim çevirmektedir. Charles Boyer Amerikaya döndüğü vakit onunla «Mükemmel Anlaşma» kordelâsını yapacaktır. Fred Astaire ise musikili bir komedi vücude getirecek ve partöneri Jean Fontaine olacaktır. Bundan sonra Ginger ve Fred gene eskisi gibi birlikte bir filim çevireceklerdir. Bu kordelânın ismi henüz tesbit edilmemiştir.

Saray Bosna faciası

«Gizli Harb» ve «Çin Balığı» kordelâlarının rejisörü Pierre Billone «Saray Bosna Faciası» isminde bir filim hazırlamaktadır. Bunun mevzuunu Fransız muharrirlerinden Joseph Kessel yazmıştır. Fakat bu, bir harb filmi olmıyacak, Umumî Harbe sebeb olan suikasde aid tarihî vesikalara istinad edilerek hayalî bir mevzu üzerinde çalışılacaktır. Dış manzaralarından birçoğu Nis'te ve Saray - Bosna'da çekilecektir.

★ Fransız komiği Raimu'nun başrolü temsil edeceği «Volpone» isminde bir filim hazırlanmaktadır. Bir Fransız kumpanyası da «Alayın Vaftiz Annesi» namında bir kordelâ vücude getirmek teşebbüsüne girişmiştir.

★ Evvelce hazırlanmakta olduğunu ve başrolü Jules Berry'nin oynıyacağını haber verdiğimiz Fransız filmi Baltha - zar'ın mevzuu beynelmilel büyük bir maliyecinin başından geçen vukuatı tasvir edecek, daha doğrusu meşhur kibrit kralı İvan Kreuger'in hayatile sıkı bir alâkası olacaktır.

Gazetecilik hayatına dair bir Fransız filmi

Fransızlar «Hercule» isminde bir filim hazırlamaktadırlar. Bunun mevzuu gazetecilik hayatı ve matbaalardaki faaliyet olacaktır. Başrolleri Jules Berry'le Pierre Brasseur oynıyacaklardır. Haricî sahneleri Fransanın Akdeniz sahillerinde çekilecektir. İç sahnelerine ise kânunevvel iptidalarında Joinvilles stüdyolarında başlanacaktır.

Danielle Darieux'nün hazırlıkları

Bir ay sonra Holivud'a hareket edecek olan Danielle Darieux ingilizcesini, daha doğrusu amerikancasını ilerletmek için halihazırda her türlü fırsattan istifade etmektedir. Bundan maada kocası Henri Decoin'in idaresi altında.. Hem matmazel, hem anne. Filminin bir de ingilizce kopyasını çevirmiş ve muvaffak olmuştur. Bu filmin parçaları Holivud filim âmillerine gönderilecek, Danielle hakkında daha iyi bir fikir edinmelerini temin eyliyecektir. Genc artist ingilizcedeki bu vükufunu 3 aydanberi lokantalarda, mağazalarda, tiyatrolarda, evde her yerde yanından ayrılmıyan ve onunla daima ingilizce görüşen bir Amerikalı misin gayretine medyundur.

★ Fransız komiği Noêl - Noêl «Masum!» isminde bir filim çevirecektir. Bunun senaryosunu bir Fransız muharririle beraber bizzat kendisi hazırlamıştır. Arkadaşları İvette Lebon, Pauline Caron, Jean Max olacaklardır.

★ Sessiz kopyasının pek büyük bir muvaffakiyet kazandığı «Asya Üzerinden Geçen Fırtına» filmi sesli yapılacaktır. Başrollerden birini Amerikadan gelmiş olan Ericvon Stroheim oynıyacaktır.

Mürettibler Cemiyetinin senelik gezintisi

İstanbul Mürettibler Cemiyetinin tertib ettiği deniz gezintisi dün Şirketihayriyenin 68 numaralı vapurile yapılmıştır. Hava yağmurlu olmasına rağmen tenezzüh iyi geçmiş, iştirak edenler vapurda eğlenmişlerdir.

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:

12,30 plâkla Türk musikisi - 12,50 havadis - 13,00 Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil - 14,00 SON - 17,00 Güneş muhteliti - Pire muhteliti futbol Taksim stadından naklen. Fenerbahçe maçı - 18,30 plâkla dans musikisi - 19,30 konferans: Selim Sırrı Tarcan (Çocuklara öğüdler) - 20,00 Hikmet ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları - 20,30 Ömer Rıza tarafından arabca söylev - 20,45 Muzaffer ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) - 21,15 ORKESTRA - 22,30 Ajans ve Borsa haberleri ve ertesi günün programı - 22,30 Madam Stangel: Piyano solo - 23,00 SON.

VİYANA:

18,15 karışık yayın - 19,05 CAZBAND TAKIMI VE ŞAN - 20,05 karışık yayın - 20.40 MUSİKİ - 21,40 Salzburg'dan naklen BÜYÜK KONSER - 22,40 karışık yayın - 23,35 DANS MUSİKİSİ.

BERLİN:

17,05 MUSİKİ - 19,05 spor haberleri-19,20 ORKESTRA KONSERİ - 20,05 spor haberleri - 20,20 gramofon - 21.05 halk şarkıları ve dansları - 23,05 hava, haberler, spor - 23,35 DANS HAVALARI.

PEŞTE:

18,05 ÇİNGENE ORKESTRASI - 19,15 gramofon - 19,45 ŞAN KONSERİ - 20,20 konferans - 20,50 operet: COMTE DE LUXEMBOURG - 23,20 ÇİNGENE ORKESTRASI - 24,15 CAZBAND TAKIMI - 1,10 son haberler.

BÜKREŞ:

19,05 mektub kutusu - 19,17 KONSER - 20,35 konferans, gramofon - 21,20 AKŞAM KONSERİ - 22,35 hava, haberler, spor, gramofon.

BELGRAD:

18,05 PİYANO KONSERİ - 18,35 gramofon, halk melodileri, gramofon, ulusal yayın, haberler, Sırb gecesi - 22,45 KONSER - 23,05 haberler - 23,20 KONSER - 24,05 gramofon.

LONDRA:

18.05 MANDOLİN KONSERİ VE ŞAN - 18.35 ASKERİ BANDO - 19,20 konuşma - 19.35 ŞAN KONSERİ - 20,05 DANS HAVALARI - 21 dini yayın ve saire - 22,10 MUSİKİ - 24,35 son.

PARİS [P.T.T.]:

18,05 piyes - 19,35 gramofon, haberler, eğlence - 21,35 SARKILAR, KORO KONSERİ - 24,05 DANS MUSİKİSİ.

ROMA:

18,20 EĞLENCELİ KONSER - 19,50 karışık yayın - 21,45 KARIŞIK MUSİKİ-22,05 KARIŞIK KONSER - 22,45 haberler - 22,55 NEFESLİ SAZLAR KONSERİ, sonra DANS MUSİKİSİ, istirahatlerde hava, haberler.

NÖBETÇİ ECZANELER

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Eminönünde (A. Minasyan), Beyazıdda (Belkis), Küçükpazarda (H. Hulûsi), Eyübsultanda (Hikmet Atlamaz), Şehremininde (Hamdi), Karagümrükte (Fuad), Samatyada (Teofilos), Şehzadebaşında (Asaf), Aksarayda (Etem Pertev), Fenerde (Hüsameddin), Alemdarda (Abdülkadir), Bakırköyde (İstepan).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde (Kanzuk), Altıncıdaire tramvay durağında (Güneş), Galatada Topçular caddesinde (Sporidis), Taksimde (Nizameddin), Tarlabaşında (Nihad), Şişli Halâskârgazi caddesinde (Halk), Kasımpaşada (Müeyyed), Hasköyde (Nesim Aseo), Beşiktaşta (Süleyman Receb), Sarıyerde (Nuri).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdarda (İmrahor), Kadıköyünde eski İskele caddesinde (Sotiryadis), Yeldeğirmeninde (Üçler), Büyükadada (Şinasi Rıza), Heybelide (Halk).

İstanbul Avcılar kurumundan:

Ambarlı ve Avcılar köyü ve mer'aları Çakmak tarla dahi dahil olmak üzere heyeti umumiyesinde avlanmak istiyen üyelerin biran evvel kurumumuzun Eminönü Hüseyinefendi hanında merkez bürosuna müracaatle mer'a kartlarını almaları ve otobüs seferlerine de 29 ağustos pazar gününden itibaren başlanacağı ilân olunur.

HALK OPERETİ
30 ağustos pazartesi Yeşilköy Aile bahçesinde Zozo Dalmas'ın iştirakile
HALİME
31 ağustos salı akşamı Bebek Belediye bahçesinde Zozo Dalmas'ın iştirakile
ÇARDAŞ (son temsil)

ERTUĞRUL SADİ TEK
Yarın gece: (Bebek bahçesinde) Salı (Suadiye plâj) Çarşamba (Heybelida) tiyatrolarında temsil verir.

NOVOTNİ
Serin ve güzel bahçesinde her akşam sevimli tenor
BAY YUNKA
En güzel şarkılarını okuyor
Her öğleden 14,30 a kadar meşhur NOVOTNİ orkestrası en seçkin parçaları çalıyor.
Tenzilâtlı fiatlar:
Tabldot 4 tabak 75 kuruş
DAİRE - TEPEBAŞI

PAZARDAN PAZARA

Coğrafya dersleri - Kan emen hoca - Yaşamıyan ölmez - Daha beteri var! - Milyonerlerin ölümü

Coğrafya dersleri

Her muharebe, mektebde bile okumadığımız tafsilâtile, bize bir memleketi karış karış gezdiriyor ve coğrafî vaziyetini öğretiyor. Habeş harbinde, kasabalarına ve köylerine varıncıya kadar, Habeşistanda pek çok yer adı belledik. Bunlar ecinni diline benzer, manasına ve şivesine tamamile yabancı olduğumuz acayib kelimelerdi: Banakıli, Makalle, Debratabu, Musavva, Haddelegubo, Aduva, Zukuala, Eritre, Cibuti, Ambaalagi.

İspanya iç harbinde de evvelden bildiğimiz ve yeni öğrendiğimiz coğrafya adları birbirine karıştı: Alkazar, Aragon, Argos, Burgos, Villamayor de Galtego, Oviedo, Bilbao, Santander, Guadalajara, Talavera.

Şimdi üçüncü derse geldik. Çini öğreniyoruz. Bu, biraz daha çetrefil. Memleket büyük. İsimler çok. Telâffuzları güç. Kolay hatırda kalmıyor. Bir de, çoğunun sonu «tung, ang, sung, çung, kov» gibi seslerle bittiği için, kelimeler birbirine karışıyor: Wosung, Kuantung, Pigthinshan, Hiyang - Shiang, Honkov, Nankov, Ningpo, Yangtse...

Bütün bu korkunc harblerin insanlara verebildiği ders, coğrafyalarını biraz kuvvetlendirmekten ibaret kalıyor; bu kanlı maceralardan hiçbiri, biraz da insanlık dersi veremiyor.

Kan emen hoca

Dünkü Cumhuriyette okudunuzsa tüyleriniz diken diken olmuştur: Elâ - zizde birkaç defa hacca gidip gelmiş, Hoşlu hoca isminde bir canavar, çocukları dağa kaldırıyor, jilet bıçağile boyun damarlarını kesiyor, kanlarını emiyormuş. Nihayet yakayı ele vermiş ve aklının birkat tahtası eksik olduğu anlaşılmış. Bu canavarı tımarhaneye göndermek de olmaz; orada öteki delilerin kanlarını emmeğe başlar. En iyisi onu ya mezbahaya, yahud İspanyaya göndermektir. Madrid cephesinde Hoşlu Hoca ya doya doya insan kanı emer, yahud emdiği kanlar bir saniyede burnundan gelir.

Yaşamıyan ölmez

Evvelki gün, Cumhuriyetin emektar kütübhane memuru, aziz arkadaşımız Vartanın kabrinde, bir merasim yapıldı, abidesi dikildi, hatırası anıldı.

Vartanın bir sözü vardır. Arkadaşlar, aralarında, bir insanın yaşını hesab ederken ancak bahtiyar yaşadığı zamanların sayılması lâzım geldiğini konuşuyorlarmış. Bu hesabca kaç yaşında olduğunu Vartana sormuşlar: «Bilmiyorum, demiş, zira yaşamadım ki...»

Son merasimde Vartana ölüm hakkındaki mütaleasını sormak mümkün olsaydı belki şöyle cevab verirdi:

«— Bilmiyorum, zira ölmedim ki... Yaşamıyan insan ölür mü?»

Daha beteri var!

Hamamlarda su kesilmesinden yalnız hamamcılar değil, ahali de şikâyete başlamış. Fakat dün, tramvayda, fazla nikbin bir adam, yüksek sesle arkadaşına şöyle diyordu:

— Benim de evimde, banyo yok. Sokak hamamlarında yıkanırdım. Fakat çok şikâyet etmiyorum.

— Niçin?

— Çünkü daha beteri vardı.

— Bundan daha beteri olur mu?

— Olur. Düşünüp duruyorum. Meselâ bu yasaktan biraz evvel hamama gitmişim, kurnanın başına çökmüşüm, musluğu açmışım, gözlerimi sımsıkı yummuşum, başımı, yüzümü sabunlamağa başlamışım, yüzüm gözüm bol köpük içinde kalmış. Tam bu sırada Belediye bir emir veriyor, carp!.. suları kesiyor. Ben Arşimed gibi çırılçıplak, «buldum, buldum!.» diye bağırarak, yüz göz köpük içinde sokağa fırlıyacaktım.

— Arşimed suların muvazenesi kanununu buldu, sen ne bulmuş olacaktın?

— Ben de belâmı bulmuş olacaktım!

Milyonerlerin ölümü

Milyonerler birbiri üstüne ölüyorlar: Bazil Zaharoftan ve Rokfellerden sonra, şimdi Roçildin, dünyasından ve milyonlarından ayrıldığı haber veriliyor.

Üstüste niçin ölüyorlar? Buhrana mı, hayat pahalılığına mı dayanamıyorlar? Son yıllarda birkaç milyon eksik kazandıkları için sefalete düştüklerini mi zannettiler? Yese mi kapıldılar?

İnsan milyonerlerin ölmesine biraz şaşıyor. Çünkü herşeyin kötüsü fakirlere mahsustur: Yiyeceğin, içeceğin kötüsü; giyeceğin kötüsü; nakil vasıtalarının kötüsü... İnsana, felâketlerin kötüsü olan ölüm de yalnız fakirlere mahsus gibi geliyor.

Şu Ezrail aleyhisselâmin her türlü insafsızlığı bertaraf, bir tek iyi huyu var: Rüşvet kabul etmiyor!

SERVER BEDİ

MALİYEDE

Tayin

Kadıköy Maliyesinin muhtelif kısımlarındaki semereli mesaisi ve halka karşı dürüst muamelesile muhite kendini sevdirmiş olan ve bir seneye yakın bir zamandanberi de Malmüdürlüğü vekâletinde bulunan Cevad Gülecin bu kere Kadıköy Malmüdürlüğüne asaleten tayin edildiği haber alınmıştır. Muvaffakiyetler dirleriz.

Bir Yunan tüccar kafilesi geliyor

Türk - Yunan Ticaret Odasının Yunanistandaki azalarından mürekkeb kafile bugün Pireden şehrimize gelecektir. Heyet rıhtımda, İstanbul Ticaret Odası namına karşılanacak ve kendilerine şehir gezdirilecektir.

İktısadî hareketler

Çorab standardizasyonu karşısında

Vekiller Heyetinin kadın çorablarında standardizasyonu mecburî kılan nizamnameyi kabul etmesi, halkın en ziyade alâkadar olduğu ve en yakından hissettiği bir mesele olmuştur. Bilinmektedir ki bu nizamname üzerinde çok çalışılmış ve konulan esaslar bir seneden fazla bir zamanda hazırlanabilmiştir. Nizamnamenin aslı henüz şehrimize gelmemiş olmakla beraber evvelce gördüğümüz -kat'iye yakın- projesine istinaden söyliyebiliriz ki, hükümler hakikaten mükemmeldir. Esasen İktısad Vekâleti bu nizamname üzerinde çok hassas davranmış, ayrı ayrı çorab fabrikalarının ve Sanayi Birliğile Ticaret odalarının mütaleaları toplanmıştı.

Yeni nizamname, yerli mallar aleyhinde meydan bulan en kötü bir propaganda vasıtası ve misalini ortadan kaldırmaktadır. Filhakika daha giyerken ipliği kaçan, ilk giyişte çatlıyan, boyları diz kapağından aşağı olan çorablar yerli malların çürüklüğüne, bozukluğuna bir misalmiş gibi gösterilip duruyor, onlar da bu hallerile propagandayı teyid ediyordu.

Memleketimizde senede 2,200,000 çift Merserize ve ipek kadın çorabı, 2 milyon çift kadar da yuvarlak makinelerde iplikle yapılmış çorab sarfolunmaktadır. Mesele bu kadarla da kalmamaktadır. Yurdun her tarafına dağılmış evlerde çalışan her markadan müdevver çorab makineleri de vardır ki bunların imalâtı da 3,000,000 çiftten aşağı değildir. Şu vaziyete göre elde örme çorablar ve yalnız aileler için yapılan çorablar haric memleketimizde senede 7-8 milyon çift kadın çorabı kullanılıyor demektir.

Rakamlar işin ehemmiyetini gösteriyor. Bu kadar geniş bir sanayi şubesi mütemadiyen kaliteyi bozarak ve fiatları kırarak ölüme gitmekte idi.

Yeni nizamname hem sanayii, hem de halkı kurtarmıştır.

F. G.

HALKEVİNDE

Beşiktaş Halkevinde toplantı

Beşiktaş Halkevinden:

1 — Büyük Zaferin on beşinci yıldönümü münasebetile 30 ağustos 1937 pazartesi akşamı Beşiktaş Halkevinde bir ulusal toplantı yapılacaktır. Üyelerimizin ve halkın davetiyelerini almak üzere her gün öğleden sonra idare memurluğumuza müracaatleri lâzımdır.

Cizrede akreb sokmasından ölen yok

Mardin Valisi F. Vuraldan dün şu telgrafı aldık:

«Gazetenizin 13 ağustos 937 tarihli nüshasının beşinci sahifesinin beşinci sütununda «Cizrede akreble mücadele» başlıklı fıkrada akreb sokmasından ölüm vak'aları çoğaldığı yazılmaktadır.

Yapılan tahkikat neticesinde bu kaza dahilinde akreb sokmasından hiçbir ölüm vuku bulmadığı anlaşıldığından keyfiyetin tavzihini rica ederim.»

Bir medreseden kurşun çalanlar

Fatih civarında Bayrampaşa medresesinden kurşun çalarken yakalanan Salimle Yahyanın muhakemesi dün asliye ikinci cezada yapılmış ve suçları sabit görüldüğünden Yahya üç buçuk ay, Salim de bir ay hapse mahkûm olmuşlardır.

Kralın riyasetindeki içtimadan sonra

İngiliz hükûmeti Japonyaya şiddetli bir nota verdi. Japonya ordusunu üç misline iblâğ ediyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

İyi haber alan mahfiller, Japon erkânıharbiyesinin seri bir zafer elde etmek için azamî gayret sarfetmeğe karar vermiş olmasına rağmen mücadelenin hiç olmazsa ilkbahara kadar ve belki de daha fazla süreceğini söylemektedirler. 20 mütekaid general filî hizmete davet edilmiş ve binlerce ihtiyat efradı silâh altına çağırılmıştır. Üçüncü bir devlet müdahale etmediği takdirde - ki bunun ihtimali yoktur - mücadele Çin kuvvetlerinin ezilmesile bitmeden evvel Japon ordusunun kuvveti iki, hatta üç misline çıkarılacağı tahmin edilebilir.

Çinliler plânlı bir ricat yaptılar

Şanghay 28 (A.A.) — Çinlilerin daha garba, başka bir hatta çekildikleri bildirilmektedir. Ecnebi müşahidlere göre bu çekilme Çinlilerin lehindedir. Çünkü bu suretle Çinliler Japon harb gemilerindeki topların ateş menzili haricine çıkmışlardır.

Çin ordusu namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat, Çin kuvvetlerinin takriben iki mil kadar geri çekileceklerini beyan etmiştir.

Püskürtülen taarruzlar

Şanghay 28 (A.A.) — Central News ajansı, Çinlilerin dün Şanghay civarında Lotien ve Liuho mıntakasında Japonların birkaç taarruzunu geri püskürttüklerini bildirmektedir. Her iki tarafın da zayiatı ağırdır.

Japonların tebliği

Tokio 28 (A.A.) — «Tebliğ» Şanghay'ın şimalinde karaya çıkarılan Japon kıt'aları Çin kuvvetlerini geri püskürterek şehre doğru müsaid şartlarla ilerlemektedirler.

27 ağustosta Japon tayyareleri ilk defa olarak Şanghay'da Şapei ve civarını bombardıman etmişlerdir.

Şimalî Çinde Japon ordusu Çin kıt'alarının geri çekilmesile hasıl olan vaziyeti kendi lehinde istismar ederek ilerlemeğe devam etmektedir.

Şimalde muharebeler

Tiençin 28 (A.A.) — Japon erkânıharbiyesi Kuantung'daki Japon ordusile Nankeu cephesinin sol cenahında bulunan Japon kıt'alarının dün sabahı Kalgan ve Hailai'nin işgalini ikmal ettiklerini bildirmektedir.

Bu kuvvetler henüz temas edemedikleri için 89 uncu Çin fırkasını teşkil eden kıt'alar dün Kalgan'ın şimali şarkisindeki mevzilerini terkederek cenubu garbiye doğru çekilmişlerdir.

Bu hareketlerinin sebebi Çahar eyaletindeki Çin kuvvetlerinden ayrı düşmektir.

Şanghay 28 (A.A.) — Central News ajansının Paoting'den bildirdiğine göre 5000 kişilik bir Japon takviye kıtası Kalgan civarındaki Çin mevzilerine şiddetle taarruz etmiştir. Muharebe devam etmektedir.

Çinliler Nankeu geçidinin garbındaki Mapaoçuen sırtını istirdad etmişlerdir.

Hankeu 28 (A.A.) — Japon kıt'aları Liangsiang'ı geçmişler ve Hsinfangdaki Çin kuvvetlerini mevzilerinden tardetmişlerdir.

Yeni muharebe hazırlıkları

Tokio 28 (A.A.) — Reuter ajansının muhabiri bildiriyor: Tsingtao'dan yarın dört bin Japon tebaasının tahliye edilmesi muharebelerin bundan sonra Şantung'da cereyan edeceğine işaret addedilmektedir. Muharebe sahalarından gelen Japon zabitleri Çin kıt'alarının cesaretle çarpıştıklarını ve mücadelenin çetin olacağını söylemektedirler. Fakat Çinlilerde kâfi miktarda harb malzemesi ve bilhassa top ve motörlü nakil vasıtaları yoktur.

Nankinin bombardımanı

Tokio 28 (A.A.) — Amiralık makamından bildirildiğine göre Japon deniz tayyareleri dün sabaha karşı Nankinde umumî karargâhı, jandarma dairesini, tersaneyi ve bazı askerî noktaları bombardıman etmişlerdir.

Tayyarelerden biri avdet edememiştir.

Okyanus kabloları kesildi

Şanghay 28 (A.A.) — Bugün öğleden sonra Vusung'un cenubunda yapılan bombardıman neticesinde Okyanus kabloları kesilmiştir.

Çin hükûmeti Sovyetlerle yeni bir muahede yaptı

Tokio 28 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor:

Pek iyi haber alan mahfillerin Şanghay'dan bildirdiğine göre Çin hükûmeti birkaç gün evvel Sovyetler Birliğile bir ademitecavüz muahedesi imza etmiştir. Bu muahede mucibince âkid taraflardan birine üçüncü bir devlet taarruz ettiği takdirde her iki memleket de bu devlete yardım etmeği taahhüd etmektedir.

Amerikan notası

Vaşington 28 (A.A.) — Hariciye Nazırı Hull, matbuata beyanatta bulunarak hükûmetin Uzakşarktaki menfaat ve haklarına riayet edilmesini istediğini bir nota ile Japonyaya ve Çine bildirmiş olduğunu söylemiştir.

Amerika, Japon hükûmetine inanmıyor

Vaşington 28 (A.A.) — Çin hâdiseleri hakkında salâhiyettar mahfiller, Amerikanın evvelâ Uzakşarktaki Amerikan tebaasını ve menfaatlerini korumak istediğini fakat 1920 denberi imza edilen ve Çinde iktısadî sahada bütün milletlere müsavi haklar veren muahedelerin tatbikını de taleb ettiğini bildirmektedirler.

Japonya Mançukuda bütün devletlerin iktısadî haklarına riayet edileceğini sık sık temin etmiş olmasına rağmen sözünü tutamamış ve Amerikan iş adamları işgal ettikleri araziden Japon kıt'aları tarafından tedricen koğulmuşlardır.

Amerika hükûmeti bu hareketin tekerrürünü tecviz edemez.

Amerikada Japon aleyhtarlığı

San-Francisco 28 (A.A.) — San-Francisco'nun Çin mahallesinde görülen Japon aleyhtarlığı dolayısile polis şefi Japon mağazalarının muhafaza altına alınmasını emretmiştir.

Rumen Harbiye Nazırı, bir şirkete müdür oldu

Bükreş 28 (A.A.) — Millî Müdafaa Nazırı iken istifa eden General Paul Angelesco mühim bir maden şirektinin idare meclisi reisliğine tayin edilmiştir.

Kırk senelik filî bir hizmetten sonra ordudan ayrılan General Angelesco çoktanberi tekaüde sevkedilmek arzusunu izhar etmişti. İstifasının hiçbir siyasî sebebi yoktur. General, âyanda sağ cenah fırkalarını temsil edecektir.

Köşe Penceresinden

Milyonların kımıldanışı

5500 yıl önce onlar; o görür göz, duyar kulak, tutar el, yürür bacak taşıyan milyon milyon insan kişniyen attan kaçarlar, havlıyan köpekten korkarlardı, koyun melemesini tanrı ağzile okunan bir ilâhi gibi dinlerler, balıkların nehirlerde dolaşmalarını dizçöküp seyrederlerdi.

Beş hükümdarlardan biri, gene onların verdiği adla Fo-hi, düşünen insanın düşünemiyen hayvandan kuvvetli olacağını kavradı. Ata yular vurdu, köpeği çadıra bekçi yaptı, koyunu şişe sokup kebab etti, balığı ağa düşürdü. Milyonlar bu yeniliklerden haz almakla beraber kımıldamadılar, atın kendiliğinden boynunu yulara sokmasını, köpeğin yaltaklanarak gelip çadırda yer almasını, balığın kendine ağ örmesini beklediler.

Hükümdarlar, bu durumdan istifade ediyorlardı, at yerine bu sakin milyonlara gem vuruyorlardı, zavallıları çelik ağ içinde kıvrandırıyorlardı. Fakat kıvranmak, kımıldanmak değildi, milyonlar gene kendi ruhî âlemlerinde yaşıyorlardı.

Konfüçyüs milyonları bu vaziyette buldu, acıdı, diyar diyar dolaşıp öğüd vermeğe koyuldu. Onun ağlıya ağlıya dediklerine bakılırsa kâinatın çiçeği insandır ve bu çiçeğe yakışan temizliktir. Temizlikse duygudan doğar. Sonra hareketsizlik, tabiatin lûtuflarına karşı kayıdsizlik günahtır. Ferdlerin ayrı ayrı işledikleri günahtan umumî günah peyda olur ve tabiat bu günahı, lûtuflarını kısarak, cezalandırır. Milyonlar Konfüçyüs'ü dinliyorlardı, hatta seviyorlardı. Fakat zevki gene hareketsizlikte buluyorlardı.

Tabiat, büyük filozofun dediği gibi, milyonları cezalandırmakta gecikmedi. Sayıları az, lâkin bilekleri kavi milletler, bu koca koca milyonları sık sık çiğnedi. Tarlalarını atlara çiğnetti, pirinçlerini ganimet malı yapıp aldı, hatta hüküm darlarını koğup tahtlarını da kullandı. Milyonlar gene sakindi, gene kımıldamıyordu.

Hâdiseler, hep o cinsten olarak, zaman zaman tazeleniyordu, milyonlar köle derekesine indirilip inim inim inletiliyordu. Fakat hareketsizlik kan tufanları, ateş seylâbları arasındda gene devam ediyordu. Ne istilâ, ne esaret, yaşıyan ölü olmayı seven milyonların ruhunu şahlandıramıyordu, gözlerini açamıyordu.

Bu hal, asırlar geçtikçe, bir tarih garibesi mahiyetini aldı, denizaşırı kıt'alardan da milyonların mütehammil gerdanına boyunduruklar takılmağa başladı. Yüz Fransız, elli İngiliz, otuz Amerikalı, silâhlarını şakırdatarak milyonların üstkesinde hükûmet kuruyorlardı, onların ellerinde avuçlarında ne varsa kolayca alıp kendi yurdlarına taşıyorlardı.

Bir asır da böyle geçti ve milyonların yurdu beynelmilel yağma karargâhı oldu. Onlar için hayat hakkı, istiklâl hakkı tanımak medeniyet âleminde adeta ayıb sayılıyordu. Bu kanaat tarih kitablarına, ansiklopedilere, romanlara da geçmişti. Herkes dört yüz milyon Çinliyi bir manga Avrupalının dizçöktüreceğine inanmış gibiydi.

Lâkin uyuyan milyonların uyanmak saati artık gelmiş, o muazzam insan kütlesi artık kımıldamağa başlamış. Bunu son hâdiseler kuvvetli surette hissettiriyor. O halde tarih, bir daha yenileşecek ve medenî münasebetlerin mihveri bir daha değişecek demektir. İbretli ve önemli bir kımıldanış bu. Seyre de, tetkike de değer.

M. TURHAN TAN

Edebî tefrika : 55

DAĞ RÜZGÂRLARI

Yazan : Mahmud Yesari

Şekib yolda soruyordu:

— Yoruluyor musun, sevgilim? Yoruldun mu, Melike?

Genc kadın, kocasının koluna asılarak yürümekten, o ana kadar duymadığı, ayrı bir keyif duyuyordu:

— Hayır, yorulmadım... Koluna asıldığım için mi söylüyorsun? Bu, hoşuma gidiyor.

Ona sokularak bir çocuk gibi küçük küçük gülüyordu:

— Sana, yük olduğumu düşünmek, beni, adeta sevindiriyor.

Kocasının yüzüne bakıyor, soruyordu:

— Çok hodgâmım, değil mi?

Şekib de ona gülümsüyordu:

— Sen, hiçbir vakit bana yük değilsin. Sen, o kadar içimdesin ki insan, kendi kendini taşımaktan ağırlık duyar mı?

— Seni, öpmek istiyorum, kocacığım.

— Dikkat et, sevgilim. Arsada çocuklar oynuyor...

Melike, kocasile beraber, onun kolunda, yanyana çok gezmiş, çok yürümüşlerdi; fakat bu yol, eskiden gezdikleri, yürüdükleri yolların hiçbirine benzemiyordu. Bu yol, çok sürmiyecekti; çabuk dödu. Bu yol, ve döner dönmez de, gene ayrılacaklardı.

Solda sıralanmış seyrek evlerin; sağda, otlar bürümüş arsanın ortasından geçen bu kızıl topraklı, inişli yokuşlu, taşlıklı köy yolu, bütün ömürlerinde ancak üç dört kere geçtikleri, geçecekleri bir yoldu; fakat onlar, bu yolun hatırasını, bütün ömürlerinde anacaklardı. Her yürünen bir yolun bir sonu vardı; halbuki bu yolun, bir sonu yoktu. Sonu olması için, bir hedefi olması lâzımdı. Onlar, dönmek ve dönünce de ayrılmak için bu yoldan yürüyorlardı.

Melike, bu toprağı kızıl; çukurları ve taşları her adımda insanı sendeleten yolda, kocasının koluna asılarak yürümekten keyifleniyor, neşeleniyordu.

Otlar bürümüş arsada, köy çocukları oynuyorlardı. Melike, kocasının kolunu sımsıkı tutmuştu; sesi kadar, vücudü de titriyordu:

— Bizim de çocuğumuz olacak, değil mi?

Şekib de titremişti, boğazı kuruyarak:

— Evet, dedi. Elbette.

Melike, yanlarında kimse olmadığı, yoldan kimseler geçmediği halde, bir fısıltı gibi acele acele söylüyordu:

— Bir çocuğumuz olursa, onu, öyle seveceğim ki... İkimizin bir parçası olacak... Düşün, biribirimize bağlıyan mukaddes bağın canlı bir şahidi ortaya çıkacak... Çocuğumuz, güzel olacak değil mi? Sana benzemesini istiyorum.

Şekib, gülüyordu:

— Kız olursa da mı?

Bu, genc kadını düşündürüyordu:

— Peki, bana benzerse, hep oynaya bakıyorum, sanacağım. Halbuki, ben, çocuğumda da seni görmek istiyorum.

Karı koca, birbirine yaslanmışlar, ağır ağır yürüyerek geçerlerken arsada, çığlık çığlık koşmaca oynıyan çocuklar, arasıra, onlara bakıyorlardı.

Birkaç çocuk, arsanın biraz ilerisinde, sonbahar açan renkli otlar, kır çiçeklerinden çelenkler örmüşler, tac gibi başlarına giyiyor, kolye gibi boyunlarına takıyorlardı.

Bu, Melikenin gözüne ilişmişti; durdu; içi titriyerek çocuklara baktı:

—Şekib, ne güzel, değil mi? Ne şirin çocuklar!

Melike durunca, çocukların koşuşmaları birden ağırlaşıvermişti. Genc kadın, bunun hemen farkına varmamıştı. Karısı durunca, Şekib de durmuştu; o da, kimi siyah, gümüşi mekteb gömlekleri giymiş; kimi renkli basma entarili; golf, kısa pantalonlu, küçük kız erkek çocuklara bakarak gülümsüyordu. Melike, çocuklara yaklaşmış, onlarla konuşmak; bir ikisini yakalayıp okşamak, sevmek; onlara şeker, karamelâ parası vermek istedi; arsaya yürüdü.

Genc kadının kendilerine doğru geldiğini gören çocuklar, oyunu bırakıvermişlerdi. Melike, birine elile işaret etti:

— Gelsene çocuğum... Gel bakayım... Seni, biraz seveyim, okşayım, olmaz mı?

Genc kadın, kocasının koluna asılarak giderken kapıldığı hayalin vehminden sıyrılıvermişti; fakat öpüp okşamasa da onlarla konuşamaz mıydı? Bu çeşid sarsıntılara kanıksamış olan Melike, kendini çabuk toplamıştı, önce işaret ettiği çocukla, arkadaşlarına:

— Size para vereyim, karamelâ alır mısınız? dedi.

Çocuklar, birbirlerine bakıştılar, ve mekteb tarafına dönerek koşmağa başladılar. Melike, garib bir şaşkınlık içinde idi; yavaş yavaş gelen Şekibe döndü:

— Ne tuhaf, insandan kaçıyorlar.

Şekib, karısını tasdik etmişti; arsanın sonundaki, bir buçuk katlı, sıvası dökük, soluk eski yapıyı gösterdi:

— Hocalarından da korkarlar.

Arsanın biraz ilerisinde, otlar, kır çiçeklerile oynıyan, çelenkler yapan çocuklar da, Melike ile Şekibe şaşkın şaşkın bakıyorlardı. Bunlar, entarili, donlu, mintanlı köy çocukları idi. Melike, onlara yaklaştı, yerde oturan iki kız çocuğu, bir oğlan, hemen ayağa kalkmışlardı.

Genc kadın, yaptığı iki kolyeyi toplamağa çalışan küçük kız çocuğunun yanına gitti, onun elinden kolyenin birini aldı:

— Küçük, bunu bana satar mısın?

Gülüyordu; o da çocuklaşmıştı; kolyeyi, bir tac gibi saçlarının üstüne kondurmuştu; gülümsiyerek kocasına döndü:

— Nasıl, yakıştı mı?

Kocasının ne cevab verdiğini duyamadı; onlar yaklaşınca ayağa kalkan iki kız çocuğile oğlan, bacaklarının bütün hızile koşmağa başlamışlardı. Yalnız küçük kız, bir kaçan arkadaşlarına, bir de genc kadına bakıyordu.

Kaçan çocuklar, mektebin yakınında durmuşlardı.

Melike, bu kaçışın sebebini anlamakta gecikmedi; dudaklarındaki gülüş uçtu, gözlerindeki neşe, sevinc pırıltıları söndü, sesi kırıldı; renkli otlar, kır çiçeklerinden örülmüş kolyeyi küçük kıza uzattı.

Çocuk, kolyeyi alıyordu; mektebin yakınımında duran arkadaşları bir ağızdan bağırdılar:

— Alma, Zehra... Elini sürme...

Çocuk, büsbütün şaşırmıştı; ;ne elini uzatabiliyor, ne de birşey söylüyordu.

Arkadaşları, bağıra bağıra sesleniyordu:

— Zehra, buraya gel... Verem hastanesinden çıktılar, görmedin mi?.. Sakın elini sürme... Buraya gel Zehra!

Melikenin elindeki renkli otlar, kır çiçeklerinden örülmüş kolye, birden düşmüştü. Büyük bir tehlike karşısında geriler gibi, bir iki adım geriledi; Melikeye korkak korkak bakıyordu. Bu, bir iki adım gerileyişten cesaret almışa benziyordu; hemen döndü, arkadaşlara doğru koştu, koştu...

Melikenin dizleri tutmuyordu, kocasına baktı. Karısının bakışından, geçirdiği buhranı anlıyan Şekib, onun koluna girdi.

Genc kadın, kocasının omzuna yaslanmıştı; gözyaşlarını tutamadı, hıçkırdı:

— Dönelim.

* * *

Hafta içinde, kocasının geleceği günden bir gün önce, asistan, Melikeye müjde verdi:

— Mikrobunuz kalmadı, hanımefendi. Bir tek mikrobunuz yok.

(Arkası var)

SPOR

Pire muhteliti takımımızı dün 4-3 mağlup etti

Festival münasebetile şehrimize davet edilen Pire muhtelit futbol takımı dün, birinci oyununu Taksim stadyomunda Galatasaray - Beşiktaş muhtelitine karşı oynadı.

Maça başlanmadan evvel geçici, fakat sıkı bir yağmur altında duhuliye tarafındakilerin parmaklıkları kırarak tribünlere hücum etmesi ve polislerin bunları sahada kovalamaları hayli komik bir manzara teşkil etti. Maçı radyo ile memlekete nakletmeğe memur Said Çelebinin de heybetile mütenasib kocaman bir şemsiyenin altına sığınarak sahanın kenarında oturması ise bu yağmurlu hengâmede ikinci tuhaf numarayı teşkil ediyordu. Fakat takımların sahaya çıkma zamanı yaklaştığı vakit yağmur durdu ve oyunun sonuna kadar hiç yağmadı.

Nihayet takımlar sahaya çıktılar. Mutad merasimden sonra takımlar Ahmed Âdemin idaresinde oyuna başlamak üzere şu şekillerde dizildiler.

Pire muhteliti:

Demisetis - Koçiyanis, Zakas - Aliğrakis, Kasimatis, Helmis - Deponutis, Papantonion, Varos, Simeonidis, Zografidis.

Galatasaray - Beşiktaş muhteliti:

Mehmed Ali - Hüsnü, Faruk - Eşfak, Japoni, Şükrü - Rıdvan, Süleyman, Hakkı, Haşim, Eşref.

Oyunun ilk on dakikası tamamile denecek kadar lehimize bir cereyan takib etti. Pirelilerin müdafaa oyununda, bilhassa rakibini marke etmek hususunda, oldukça zayıf; hücumda ise, bilhassa iki açık vasıtasile derin inişler yapmak hususunda çok iyi oldukları görülüyordu. Bu ilk on dakika zarfında muhacimlerimiz birkaç mühim fırsat yakaladılar, fakat netice almak üzereyken ağır hareket etmeleri yüzünden bunlardan istifade edemediler. Dünkü yazımızda oyuncularımızın idmansızlıkları yüzünden ancak birinci devrede canlı bir oyun çıkarabileceklerini tahmin olarak ileri sürmüştük. Fakat dün takımımızda birinci devrenin sonunu dahi bekliyemeden daha ilk on dakika sonunda, gerek muhacim ve gerekse müdafaa hatlarında yorgunluk alâimi hisseden ve ettiren oyuncular başgösterdi. Bundan sonra Pireliler yavaş yavaş oyuna hâkim olmağa başladılar.

Pire muhtelitile, Galatasaray - Beşiktaş muhteliti bir arada

Pire'lilerin birinci golü

13 üncü dakikada muhacim hattımızın muattaliyeti bir aralık müdafilerimize kadar sirayet etti. Bundan istifade eden sağiç aldığı pası kısa bir sürüşten sonra gole çevirdi. Bu gol bizleri canlandırıp galib vaziyete çıkan takımı müteyakkız davranmağa sevkedeceğine iş aksine oldu. Bizimkiler, bilhassa hücum hattında ayni yavaşlığı muhafaza ederlerken Pireliler attıkları golden manevî bir kuvvet alarak daha emin ve daha müessir bir şekilde oyuna devam ettiler. Bununla beraber Galatasaray - Beşiktaş muhteliti zaman zaman canlandıkça rakib kaleyi kolaylıkla sıkı bir çember altına almağa muvaffak oluyordu. Bu hal, idmanlı oyunculardan mürekkeb bir takımımızın Pirelileri, hatta kolaylıkla diyeceğiz, mağlûb edebileceğini açıkça gösteriyordu.

Muhtelitin birinci golü

20 nci dakikada Pireli müdafiler kalenin hayli açıklarında Hakkıya favul yaptılar. Eşfak bunu doğrudan doğruya kaleye havale etti. Pire kalecisi çamurlu olan topu elinden kaçırıp geriye doğru yaptığı ikinci bir hamle ile tutmak istediyse de yakınında bulunan hakem golü gördü ve kararını verdi.

Bu golden sonra Pirelilerin de bizimkiler kadar yavaşladıkları pek bariz bir şekilde görülüyordu. 25 inci dakikada Süleyman yerini Bülende bırakarak oyundan çıktı. Buna mukabil Pirelilerin de en iyi oyuncuları olan merkez muavinlerini ihtiyat bir oyuncu ile değiştirdiler. Birinci devrenin mütebaki kısmı çok seyrek olan parlayışlar arasında pek sönük bir şekilde geçti.

Takımların karşılıklı ikinci golleri

Haftaym olmak üzereyken Pireli soliç, oyununun başlangıcında arkadaşı sağiçin yaptığı şekilde kale önlerinde aldığı bir pası kısa bir sürüşten sonra gole çevirdi. İki dakika sonra Haşim Pire kalesi önünde yakaladığı topu şahsî bir gayretle sayıya çevirerek muhteliti gene berabere vaziyete getirdi ve biraz sonra birinci devre bitti.

İkinci devre

İkinci devreye muhtelitimiz bir hayli değiştirilmiş kadro ile çıktı. Sacid, Vlastaris, Feyzi; Mehmed Ali, Hüsnü ve Şükrünün yerlerine geçmiş, takımdan çıkan Eşrefin yerine sağiç oynamakta olan Bülend, Bülendin yerine de Hüsnü ikame edilmişlerdi.

Devrenin başlangıcında iki açığımız vasıtasile iki mükemmel akın yaptık. Demisetis'in yerine ikinci devrede kaleye geçen Pireli kaleci bunları mükemmel şekillerde kurtardı. Bu iki iniş, Galatasaray - Beşiktaş muhtelitinin ikinci devrede yaptığı yegâne iki güzel akın oldu. Bundan sonra taze bir kuvvet halinde duran Bülend tek bir pas almadan kenarda bekledi durdu. Buna mukabil yorgun düşen Rıdvan, üstüste aldığı pasları hüsnü istimal edemez bir hale gelinciye kadar harcandı.

Pire'nin üçüncü golü

6 ncı dakikada Pire takımının en iyi oyuncularından olan sağ açık, soldan gelen topu ters bir şütle kaleye sokup takımına üçüncü golü kazandırınca misafirler büsbütün açıldılar. Birinci devrenin başlangıcında ne yapacağını şaşırmış vaziyetlere giren müdafaa oyuncuları adeta aslan kesilerek üç ortamıza göz açtırmaz oldular. Hücum hattının oyuncuları ise ayaklarına geçirdikleri topu bazan uzun zaman bizimkilere kaptırmadan oynadılar. Fakat bütün bunlara rağmen Pirelilerde gol çıkarma kabiliyetinin noksan olduğu görülüyordu. Bunun böyle olduğu ikinci devrenin 35 inci dakikasına kadar çok hâkim oynadıkları halde birşey yapamamalarile görülüyordu.

Pire'nin dördüncü golü

36 ncı dakikada muhtelit, Sacidin füzulî bir hareketi, hakemin de uzaktan takib ettiği oyuna bir kararla karışması yüzünden dördüncü golü yedi. Hâdise şöyle cereyan etti: Pireli merkez muhacimin çektiği yüksekçe bir şütü Sacid, top başı hizasında kendine doğru gelirken bloke etmeğe teşebbüs etti ve kaçırdı, kale çizgisinin dışında ikinci bir hamle ile yakalanan topu hakem de içeride farzedince muhtelit dördüncü golü yemiş addolundu.

Bundan sonra Pirelilerin iki gollük lehlerindeki netice ile kanaat edercesine hareket ettikleri ve kendilerini bugüne saklamak istedikleri görüldü. Bu hareket az daha kendilerine pahalıya mal oluyordu.

Muhtelitin üçüncü golü

Çünkü 40 ncı dakikada Hüsnü kale uzaklarından aldığı pası şahsî bir gayretle gole çevirdi ve aradaki farkı bir tek sayıya indirdi. Oyunun son dakikasında gene Hüsnü ayni şekilde, şahsî bir gayretle rakib kalesine yaklaşırken 18 çizgisi içinde hatalı bir şekilde durduruldu. Hakem Pire aleyhine penaltı cezası verdi, fakat Hüsnünün vuruşu neticesinde top üst direğe çarparak avuta çıktı. Bu gol fırsatı kaçırıldıktan biraz sonra da maç 4 - 3 Pire muhtelitinin lehine neticelendi.

Bugünkü maç

Pire muhteliti bugün ikinci maçını Fenerbahçe ve Güneş takımlarından teşkil edilecek muhtelitle oynıyacaktır. Dünkü maçtan yorgun çıkan Pireliler idmanlı olmak avantajlarını kısmen kaybetmiş vaziyete düştüklerinden, iyi bir şekilde tertib edildiği takdirde, bugünkü muhtelitin mağlûb olmasını tabiî görmek lâzımdır.

Rüşvet almak suçu

Yeniköy nahiye müdürü Alaeddinin muhakemesine dün devam edildi

Rüşvet almaktan suçlu Yeniköy nahiye müdürü Alâeddinin muhakemesine dün de asliye birinci cezada devam edildi. Bu celsede şahid olarak dinlenen Mithat şunları söyledi:

«— Bir gün Ahmed benden 50 lira istedi ve bir iki gün sonra iade ederim dedi. Kendisine istediği parayı verdim. Ertesi günü bir iş için İstanbula gidecektim. Ahmed de gidecekmiş, beni otomobilime aldı. Kendisine bu parayı niçin aldığını soracaktım. O, daha evvel:

«— Dün senden aldığım 50 lirayı bir toprak meselesinden nahiye müdürüne rüşvet vermek için aldım.» dedi.

Esasen köyde daima bu mesele mevzubahisti. Nahiye müdüründen herkes müştekidir. Köyün hemen hemen bütün esnafından alışveriş ederek paralarını vermemiştir. Kendilerinden para istiyen esnafa ertesi günü polis göndererek bir sürü müşkülât ihdas etmiştir.

Bu hareketler bizi çok müteessir ediyordu. Bir gün Ahmedle beraber İstanbul Mektubcusuna gittik ve nahiye müdürünün bu hareketlerinden şikâyet ettik. Mektubcu:

«— Bu mühim bir meseledir, Vilâyete müracaat edin.» dedi. Vali muavini Hüdaiye gittik ve vaziyeti olduğu gibi anlattık. Cürmü meşhud yapıldığı zaman ben İstanbulda yoktum.

Bir müddet sonra bir gün kazinoda otururken bu mesele mevzuu bahsoldu. Fenalık yapan cezasını çeker, dedim.»

Müdafaa avukatı zapta bu cümlenin geçmesini ısrarla istemiştir.

Suçlu, bu şehadetin nazari dikkate alınmamasını, çünkü sükûneti ihlâl ve zabıtaya karşı geldiğinden bu şahid hakkında üç defa zabıt varakası tanzim edildiğini ve bu vaziyetlerden doğan bir husumetle aleyhinde şehadette bulunduğunu söylemiştir.

Heyeti hâkime, bazı evrakın tetkik edilmesi için muhakemeyi başka bir güne talik etmiştir.

İstanbul yüzme ve yelken birincilikleri

İstanbul Su sporları ajanlığı tarafından tertib edilen yelken ve yüzme birincilik müsabakalarına dün Moda havuzunda başlanmıştır.

Havanın yağmurlu, denizin de soğuk olduğunu iddia eden Beykozlular bu şampiyonaya iştirak etmemişlerdir. Müsabakalarda alınan neticeler şunlardır:

100 metro serbest: Orhan (Galatasaray) 1.5.4 ile birinci, Halil ikinci, Mahmud üçüncü olmuşlardır.

100 metro sırtüstü: Şamil (Galatasaray) 1.27 ile birinci,

400 metro serbest: Halil (Galatasaray) 5.51 ile birinci, Mahmud ikinci, Orhan üçüncü gelmişlerdir.

4X200 bayrak: Orhan, Halil, Şamil ve Nevinden mürekkeb Galatasaray takımı 12 dakikada birinci.

On beş teknenin iştirak ettiği şarpi yarışında Galatasaraydan Bürhan birinci, Anadoludan Şeref ikinci oldular.

Müsabakalara bugün de devam edilecek ve 200 metro serbest, 200 metro kurbağalama, 1500 metro mukavemet yüzme yarışları yapılacaktır.

Niçin her yemekten sonra Radyolin

Çünkü mütemadiyen ve muntazaman temizlenmiyen dişler çürümeğe mahkûmdur

Dişler mikropların ve hastalıkların vücude ilk hücum hattıdır. Bizzat ağzın ifrazatı ve yemek artıkları da dişleri aşındırır, çürütür.

Çürük dişlerin, diş etlerindeki iltihabların çıkardığı irinlerle ve müteaffin havaların ise, mide kanserinin de dahil olduğu birçok hastalıklara yol açtığı sabit olmuştur.

Bu sebeblerle medenî cemiyet içinde yaşıyan herkes çocukluğundan itibaren dişlerine azamî itina göstermeğe ve hergün en az 3 defa diş macunile fırçalamağa mecburdur.

RADYOLİN

Sıhhatinizi garanti eden en müessir, en saf ve en ucuz diş macunudur.

İstanbul Liman İşletme İdaresinden:

Pazarlığı 25/8/937 çarşamba saat 10 için ilân edilen Antrepo inşaatının umumî şartnamesinin 9 ve 33 üncü maddelerinde yazılı 8 ay müddetin «Çalışılabilir 240 gün olduğu» tavzih ve pazarlığın da 31/8/937 saat 10 a talik edildiği ilân olunur. (558)

YAŞAMAK LEZZETİNE RESİM ÇEKMEK ZEVKİNİ İLÂVE EDİNİZ

İyi bir vakit geçirmek bir vazifedir. Neş'eli zamanlarınızın resimlerini çekmek de her şeyden evvel bir zevktir. KODAK VERİKROM filmiyle güneşte olduğu kadar gölgede, ağaçlık yerlerde, kapalı ve bulutlu havalarda hatta yağmurda resim çekebilirsiniz, ve bu resimler daha tabii ve daha canlı olacaktır. Gelecek defa niçin VERİKROM filmini tecrübe edüp farkını görmevesiniz? Her KODAK satıcılarında bulunur.

"VELOKS" kâğıdına basılan kopyalar daha güzel ve detaylı olur, sararmaz ve uzun zaman saklanır.

"VELOKS" kâğıdını ısrar ediniz ve kopyaların arkasında "VELOKS" kelimesini arayınız.

KODAK ŞİRKETİ — İstanbul-Beyoğlu, Tünel, Ensiz Sokak No. 3

SEHER VAKTİ

Yazan: **Maurice Dekobra** — 1 — *Çeviren:* **Hamdi Varoğlu**

I

Vatan haini yüzbaşı Hennings

Avusturya - Macaristan İmparatorluğunun Bern sefiri Kont Von Kellendorf, duvar kaplamaları Habsburg tacile ve Habsburg'ların imparatorluk ve krallık armalarile süslü, alabildiğine büyük çalışma odasında, yazı masasını dolduran kâğıdları gözden geçirmekle meşguldü. Bu kâğıdların arasında, telgraflar, raporlar ve gazeteler de vardı. «Journal de Genève» in [Cenevre gazetesi], 28 eylûl 1914 tarihli harb resmî tebliğlerini neşreden bir gün evvelki nüshası da oradaydı.

Sefir, fırça gibi dik kesilmiş kırçıl saçlı başını, bütün dikkatini çeker gibi görünen, önündeki evraka gitgide daha fazla eğiyordu. Birdenbire, sabırsızlıkla doğrularak, homurdanır gibi seslendi:

— Wedl, şu perdeleri lûtfen açar mısınız? Nazırın kargacık burgacık yazısını bir türlü seçemiyorum! Okumak imkânı yok; artık gözlerim kararıdı!

Sefirin muhatabı, onun yanıbaşında oturmakta olduğu koltuktan kalktı. Bu, elli yaşının vücudüne verdiği taşkınlıklardan mavi üniforması kabarık duran, kısa boylu, göbekli, babayanı bir zabitti. Pencereye doğru yürüdü ve perdeyi çekti.

Kellendorf:

— Teşekkür ederim, miralay, dedi. Kusura bakmayın, sizi rahatsız ettim. Fakat, şu aralık odaya hiç kimseyi sokmak istemediğimin sebebini biliyorsunuz. Hatta, sadakatte eşi, emsali olmıyan bizim emektar Johann'ın bile girmesini istemiyorum.

Sefir, sözünü tekid etmek ister gibi, elile, masa üzerinde serili duran evrakı gösteriyordu. Miralay Wedl, müttefikleri Prusya zabitanını taklid eden bir sertlikle topuklarını birbirine vurdu ve:

— Çok haklısınız, ekselâns, diye cevab verdi.

Wedl, pencerenin önünde durmuş, bahçenin ağaclarını seyrediyordu. O esnada, âmiri, kendisine bir kere daha seslendi:

— Anlaşıldı Wedl, bu iş böyle olmıyacak; siz şu perdeleri tekrar kapayın. Lâmbaları yakacağım. Saat beş oldu, yazıları seçmek kabil değil.

— Eylûlde günler kısalır ekselâns. Esasen bu oda her zaman loş. Sokak hâlâ gündüz gibi aydınlık... Güzel bir sonbahar havası var; bu gündüzün gecesi de mehtabsız olacak!

Bu cümle, herhalde pek manidar olmalı ki, Kont Von Kellendorf'un dudaklarında neşeli bir tebessüm uyandırdı. Kont, tekrar söze başladı:

— Yanıma geliniz, miralay, dedi. Mukabil casusluk servisi şefinden talimat var. Kendisile mutabık bulunuyoruz. İş, sizin genc yüzbaşıya kalıyor. Acaba gecikecek mi dersiniz?

Kont Von Kellendorf'un yüzünde müteazzım bir ifade peyda olmuş, sert bakışları daha mütehakkim bir mana almıştı.

Miralay, cevab verdi:

— Ekselâns, unutmayınız ki Rudolf Hennings, mesai arkadaşlarım arasında mutlak surette itimadıma mazhar bulunan yegâne zabittir. Kendisini, beşi çeyrek geçe burada bulunmak üzere çağırdım; tam beşi çeyrek geçe burada bulunacaktır. Hah... İşte geldi!

Sefarethanenin cümle kapısı önündeki çakılların üzerinde, bir otomobil tekerleğinin çıkardığı hışırtı işitildi. Merdivende bir ayak sesi oldu ve bu ses, koridora doğru yaklaştı.

Methaldeki hademe, yukarıya seslendi:

— Yüzbaşi Hennings'i bırakınız, geçsin. Sefir hazretleri kendisini bekliyor.

Birinci kattaki hademe, ikinci kata seslendi:

— Yüzbaşi Hennings'i bırakınız, geçsin!

Sefirin oda kapısı ardına kadar açıldı ve bir ses, içeriye haber verdi:

— Yüzbaşı Hennings!

Ve Avusturya erkânıharb zabiti Hennings, sefirin huzuruna girdi. Âmirlerinin, kendisini bekledikleri bu odanın eşiğinde, topuklarını hızla bitiştirdi, uzun boyile eğilerek onları selâmladı.

Miralay Wedl, «hoş geldin» makamında, tombul elini sallıyarak:

— Gel Hennings, gel diye seslendi.

Sefir, genc zabite baktı. Wedl'in, onu, Hariciye Nazırı tarafından, erkânıharbiyeden alınıp Bern'e gönderildiği zaman kendisine tanıttığını hatırladı. Bu zeki bakışlı, sporcu, iyi talim görmüş bir süvari kadar çevik, sarışın delikanlıyı, ataşemiliterin gösterdiği itimada lâyık buldu. Sefir, Bern'de yapılmasını tasarladığı nazik vazifeyi başaracak bir kişi varsa, onun da ancak Hennings olacağına artık kanaat getirmişti.

Miralay Wedl, genc zabite hitab ederek:

— Yaklaşınız, Hennings dedi. Size söyliyeceğimiz şey son derece mahrem dir.

Zabit, bir iki adım ilerledi. Tekrar selâm verdi. Gözleri, Kellendorf'un müteakkim ve âmirane bakışlı gözlerine tesadüf etti. İkisinin nazarları birbirine takıldı ve bir daha ayrılmadı.

Sefir, söze başladı:

— Yüzbaşı, dedi, yüzüme iyi bakınız; çünkü, size, Sa Majeste İmparator ve Kralın üniformasını taşımakla mubâhi bir zabitin nadiren işiteceği bir sual soracağım... Vatanınıza ihanet etmek elinizden gelir mi?

Hennings'in yüreği, yüzünü sararta cak kadar şiddetli bir ürperti ile burkuldu. Ve genc zabit, söylenilen sözü yanlış anlamış bir adam tavrile:

— Ne buyurdunuz ekselâns?

Diye sordu.

Sefir ve miralay, tertib ettikleri sualin verdiği bu parlak neticeden memnun, bakıştılar. Sonra, Kellendorf, devam etti:

— Sualimi mükemmelen anladınız, yüzbaşı. Miralay ve ben, sizi buraya, vatanınıza ihanet etmeğe muktedir olup olmadığınızı sorup öğrenmek için çağırdık....

Bir lâhza sustu, sonra ilâve etti:

— Vatanınıza daha fazla hizmet etmiş olmak için, ona ihanet edip edemiyeceğinizi anlamak istiyoruz...

— Ekselâns, böyle bir teklif karşısında kalmak beni hayrete düşürdü....

Sefir, Hennings'in sözünü yarıda kesti:

— Hayret etmekte haklısınız. Bu itibarla, size, vaziyeti açıkça izah edeceğim ve teklif ettiğim vazife hakkında, sizi tenvir edeceğim. Ondan sonra, bu işi deruhde edip edemiyeceğinizi bize söylersiniz. Lûtfen oturunuz, ve sözlerime iyice kulak veriniz... Mü'teliflerle, dokuz haftadanberi harbediyoruz. Büyük Erkânıharbiyemiz, bu müddet zarfında hazırlanan büyük ve nihaî bir taarruz plânının son kısımlarını ikmal etmiş bulunuyor. Düşmanlarımızın casusluk servisleri, ordularımızın, müttefiklerimiz olan Almanlarla müştereken tatbik edecekleri bu plânı haber almışlar. Onu tedarik etmek için, her fedakârlıkta bulunmağa, her cüretkârlığı yapmağa amadedirler. Bugün, İsviçrede bulunan bir Avusturya zabitinin, bu plânı 50,000 frank mukabilinde satmağa hazır olduğunu kendi ajanlarile temasta bulunan bizim bir adamımız vasıtasile haber almışlardır.

— Beni, bu namussuz zabit rolü oynatmak için mi buraya çağırdınız, ekselâns?

Sefir, meramının anlaşılmış olmasından mütevellid memnuniyetini gösterir bir tebessümle başını eğerek:

— Evet, yüzbaşı Hennings, dedi. Bu vatan hainliğini, ancak, kendisine çok fazla itimad ettiğimiz bir kimse yapabilir. Vatanına hiyanet edecek olan zabitin vatanseverliğinden kat'î surette emin bulunmamız icab ediyor. Ne yapalım, bu da kaderin bir cilvesi! Bu vatan hainsizsiniz... Siz, yüzbaşı Hennings! Dehal buradan çıkacak, şu mühürlü zarfı size tarif edilecek olan adama teslim edeceksiniz; Büyük Erkânıharbiyemiz taarruz plânı mukabilinde verilecek olan 50,000 frangı da, bizzat siz alacaksınız. Bu ihanetinizle de müttefik devletlere en değerli hizmeti ifa etmiş olacaksınız. Çünkü, düşmanlarımıza, aslının tıpkı olduğuna dair, başka membalardan temin verilmiş olan bu sahte taarruz planı, hakikî maksadlarımızı mükemmel surette gizlememizi mümkün kılacak. Anlaşıldı mı?

(Arkası var)

Denizaltı harbi

Ingiltereyi neden heyecana düşürüyor?

Alman denizaltı gemileri 6,665,000 tonluk 2660 İngiliz gemisini, kısmen mürettebatile beraber, denizin dibine indirmişlerdi

Meçhul denizaltı gemi veya gemilerinin Çanakkale Boğazı civarında, Türk tara suları dahilinde faaliyeti, hatta Boğazlar muahedenamesine rağmen bir denizaltı gemisinin Türkiye hükûmetine resmen haber vermeden Marmaraya girmiş olması, haklı bir heyecanı mucib oldu. Bu heyecanı yalnız Türkiyede değil; bütün Avrupada, hatta bütün siyaset âleminde görüyoruz.

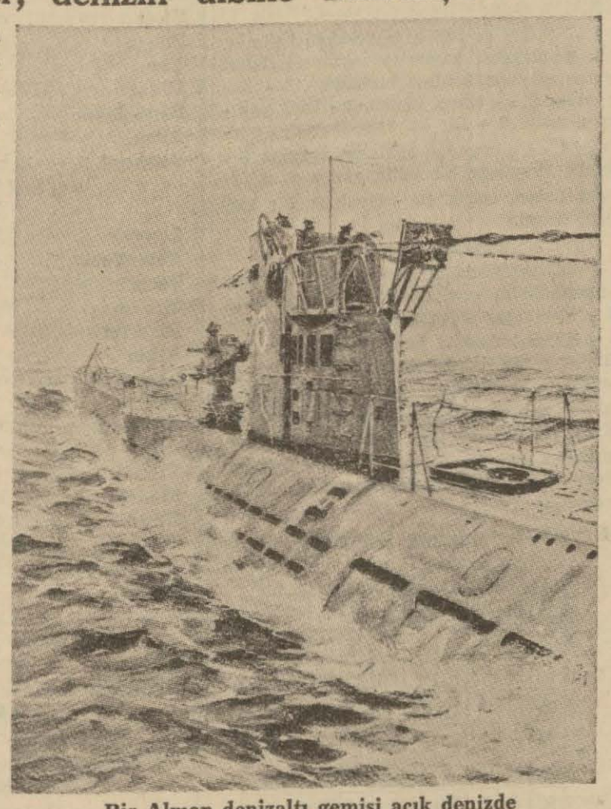

Bir Alman denizaltı gemisi açık denizde

Büyük Harbde ki şiddetli denizaltı harbinin müthiş tesirleri ve aksülâmeli nazarı dikkate alınırsa bu heyecanı tabiî addetmelidir.

Büyük Harbde, İngiltere donanmasının deniz hakimiyetine istinaden Almanyayı ve müttefiklerini iktısaden abluka etmiş ve bu memleketleri açlığa mahkûm ederek mağlûb etmek yolunu tutmuştu. Bu abluka siyaseti, gittikçe şiddetini artırarak, bitaraf ticaret gemilerinin Almanyaya süt bile götürmelerini men'e kadar vardı. Hatta, Almanyaya komşu olan devletlerin ithalâtı bile kontrol altına alındı. Çünkü, meselâ Danimarka ve Holandaya ithal edilen her türlü ham madde, eşya ve erzakın oralardan Almanyaya ithal edildiği görülmüştü.

Bu şedid ablukaya Almanya da, mukabele etmekte gecikmedi. O da, açık denizlerde kruvazörlerile, Şimal denizinde de denizaltı gemilerile İtilâf devletlerinin ticaret gemilerini batırmağa başladı.

Alman denizaltı gemileri ilk defa olarak 20 birinciteşrin 1914 te, Şimal denizinde, İngilizlerin Glitro adlı ticaret vapurunu batırdılar. Bu vapuru beynelmilel muahedelere tevfikan, ihbarda bulunmak suretile batırmışlardı. Bir hafta sonra, 27 birinciteşrin 914 te Alman denizaltı gemileri Fransız bandralı Amiral Ganteaume vapurunu ilk defa olarak ihbarsız batırdılar.

İngiltere, 3 ikinciteşrin 1914 te bütün Şimal denizini askerî mıntaka ilân etti ve bütün bitaraf ticaret gemilerini sıkı bir kontrola tâbi tutmak için, bunların bir İngiliz limanından hangi rotayı takib edeceklerine dair talimat ve izahat almaları lâzım geldiğini ihtar etti.

26 birincikânun 1914 te Amerika, İngiltereye bir nota vererek muhariblerin, bitarafların deniz ticaretine müdahale etmelerini protesto etti.

4 şubat 1915 te, Almanya, İngiliz deniz ablukasına şiddetle mukabeleye karar verdi. Bütün İngiliz sularını harb mıntakası ilân etti ve 18 şubattan itibaren bu sularda tesadüf edilecek bitaraf ticaret gemilerinin de, düşman gemileri gibi, batırılacağını ilân etti.

10 şubatta Amerika, Almanyanın bu kararını protesto etti. Bu tarihten itibaren Amerika Almanyaya karşı bir diplomasi mücadelesine girişti.

Alman denizaltı gemileri İngiliz sularında rasgeldikleri, bitaraf ticaret gemilerini de ekseriyetle hiçbir ihbarda bulunmaksızın torpillemeğe başlamışlardı. Bu cümleden olarak 7 mayıs 1915 te İngiliz bandıralı Lusitania vapurunu da batırdılar. Bunun içindeki Amerikalılardan bir kısmının boğulması, Amerikanın Almanyaya hasım bir siyaset takib etmesine sebebiyet verdi. İngiliz propagandası da, ateşi mahirane körüklüyordu. Amerikanın tazyiki üzerine, bu işte bir adım gerilediler. Alman denizaltı gemileri 6 haziranda hatta düşman gemisi dahi olsa, hiçbir yolcu vapurunu batırmamak için emir aldılar. Fakat 19 ağustosta Arabic yolcu vapurunu torpilledi. Amerika, daha şiddetli bir tazyik yapınca Alman hükûmeti, 27 ağustos 1915 te, Şimal denizinde, ticaret gemilerine karşı denizaltı harbi yapmaktan büsbütün vazgeçti.

Alman hükûmeti, 19 şubat 1916 dan itibaren, düşman devletlere mensub müsellâh her ticaret gemisini, harb gemisi telâkki edeceğini ilân ettiği gibi 24 şubatta da, ticaret gemilerine karşı denizaltı harbine tekrar başladı. Yalnız bu defa, onları eskisi gibi bilâihbar değil, haber verdikten sonra batırıyordu.

1916 teşrinievvelinde, Alman denizaltı gemileri şimalî Atlas Okyanusunda ve Murmanya sahillerinde faaliyete başladılar.

1917 yılı 1 şubatında Almanya İmparatoru, başkumandanlığını filen idare eden Mareşal Hindenburg'la General Ludendorf'un teklif ve tazyiki üzere, kayıdsız ve şartsız denizaltı harbinin başlamasını emretti. Denizaltı gemileri, harb mıntakası ilân edilen denizlerde düşman ve bitaraf rasgeldikleri ticaret gemilerini hiçbir ihbarda bulunmadan batırmağa başladılar. Bunun üzerine 3 şubatta Amerika Almanya ile diplomatik münasebetlerini kesti ve kongre 2 nisanda Almanyaya ilânı harbetti. Amerika, hiç olmazsa zahiren, denizaltı harbinden dolayı Almanyaya harb açıyordu.

Bundan sonra, Almanlar, şiddetli denizaltı harbine devam ettiler. İlk aylarda mühim muvaffakiyetler elde ettilerse de sonraları batırdıkları gemilerin tonajı gittikçe azaldı. Çünkü, İtilâf devletleri, denizaltı gemilerine karşı çok müessir tedbirler almışlardı. Almanlar denizaltı harbine geç ve az gemi ile başlamışlardı. Eğer 1915 şubatında ve kâfi miktar gemile bu işe girişmiş olsalardı, İngiltereyi, muhakkak, aç bırakarak sulha icbar edeceklerdi. Hatta şiddetli denizaltı harbinin ilk aylarında bile, İngiltere büyük bir tehlike geçirdi.

Filvaki 1917 şubatında 550,000 martında 580,000, nisanında 875,000 tonluk gemi batırmışlardı. Mayısta tahribat yekûnu 592,000 e düştü ve bu tarihten itibaren gittikçe azaldı. Büyük Harbde, yalnız Alman denizaltı gemilerinin batırdığı İngiliz ticaret sefineleri 6,665,000 tonluk 2660 gemiye baliğ olmuştu. Mayne çarpan yahud da korsan harbi yapan Alman kruvazörleri tarafından batırılanlarla beraber bu yekûn 7,764,000 tonluk 3120 gemiyi bulmuştu. Alman ve Avusturya denizaltı gemileri tarafından batırılan düşman ve bitaraf gemilerinin yekûnu ise şu kadardı: 11,089,000 tonluk 5755 gemi.

İngiltere, bu müthiş zayiata uğradıktan ve azkalsın harbi kaybedecek bir vaziyete düştükten sonra, denizaltı harbinin, denizaltı gemilerinin en büyük düşmanı kesildi. İngilizler, bütün dünyayı, denizaltı harbi aleyhine tahrik ettiler. Bunun gayriinsanî ve caniyane olduğu etrafında şiddetli bir propaganda yaptılar. Versailles muahedesi Almanlara, bir tek denizaltı gemisi bulundurmak hakkını bile vermedi.

İngilterenin, ticaret gemilerine karşı ihbarsız denizaltı harbi yapılması aleyhindeki mücadelesi devam edegeldi ve 1930 senesinde Londrada toplanan deniz konferansının kabul ettiği deniz muahedesinin 22 nci maddesine denizaltı gemilerinin ticaret gemilerine karşı harbederken deniz üstü gemilerinin tâbi oldukları beynelmilel hukuk kaidelerine uygun bir surette hareket edecekleri kaydı konuldu. Denizaltı gemilerinin de, deniz üstü gemileri gibi, bir ticaret gemisinin yolcularını, mürettebatını ve evrakını emin bir yere nakletmedikçe bunu batıramıya cakları şartı da ilâve olundu. Bu muahede Amerika, Fransa, İngiltere, İtalya ve Japonya tarafından imzalanmış, bu denizaltı harbine aid maddelere diğer devletlerin iştiraki temennisi de izhar edilmişti.

Çanakkale Boğazı dışında, Türk kara suları içinde ve yakınında, İspanyol gemilerini batıran meçhul denizaltı gemisi işte bu insanî şartlara riayet etmeden, yani ihbarsız ve mürettebatın hayatını kurtarmağı düşünmeksizin ticaret gemilerini batırmıştır ve onun içindir ki dünya efkârı umumiyesini haklı bir heyecana düşürmüştür.

ABIDIN DAVER

Ali Ekremin cenazesi

Merhum dün kendi istediği gibi sade bir merasimle defnedildi

Dün vefatını teessürle haber verdiğimiz Namık Kemalzade şair Ali Ekrem Bolayırın cenazesi, büyük bir ihtifalle kaldırılarak Zincirlikuyu mezarlığına defnedilmiştir.

Cenaze dün saat 11 de, Şişli Fransız hastanesinden kaldırılarak otomobille Teşvikiye camisine nakledilmiştir. Cenaze alayında merasimi ihtiramiyeyi ifa etmek üzere bir polis kıt'ası, bir bölük asker, Maltepe Askerî Lisesi talebesi, merhumu seven bir çok eski talebeleri, meb'uslar, İstanbul Valisi, bulunuyordu. Namazı kılındıktan sonra cenaze el üstünde Şişliye kadar taşınmıştır. Şişlide cenaze otomobiline konularak Zincirlikuyu mezarlığına gömülmüştür. Cenaze defnedildikten sonra merhumun talebelerinden saylav Selim Sırrı Tarcan, birkaç cümle ile merhumun hayatta iken millî ve insanî vazifelerini hakkile ifa ettiğini ve bugün göğüslerinde hürriyet ve vatan aşkı kaynaşan bir çok sivil ve asker vatandaşların ilk kıvılcımı kendisinden ve babasının eserlerinden aldıklarını söylemiştir. Arkadaşımız Selim Sırrı Tarcanın hitabesi şudur:

«—Aziz faniler, ölüm, bu aman bilmiyen büyük kudret, Namık Kemalin fazilet varisi olan oğlu Ali Ekremi de bizden ayırdı. Gidenlerin dönmediği ve ebediyet diyarına götürdü. Ali Ekrem, kendi kendini yetiştiren bir san'atkârdı, bir edibdi. Fakat bunların fevkinde o, bir insanı kâmildi. Bir fazilet timsali idi. Padişahlar saltanatının son tefessüh etmiş olan muhitinde Yıldızın yaldızlı tavanlarının altında temiz kalan üç beş namuslu çehrelerden biri de oydu.

Askerleri çok severdi. Ordumuza karşı sonsuz bir saygısı vardı. Buna en büyük delil, ömrünün son altı senesini, bir irfan ocağı olan Maltepe Askerî Lisesinde edebiyat dersi vermekle geçirmesidir.

Bu büyük ölünün başı ucunda onun yüksek ahlâkını, irfan kıymetini tasvir ve tavsif için ne söylense azdır. Şu birkaç sözümle sizlerin hissiyatınıza bilmem tercüman olabildim mi?

Fakat zanederim, en kudretli lisan bu gibi ahvalde sükûttur. Bu kıymetli ölünün başı ucunda susalım ve kalben konuşalım.»

Merhum, hayatta iken vasiyet ettiği için cenazeye hiç buket götürülmemiş ve alaya bir askerî bando iştirak ettiği halde hiç birşey çalmamıştır.

Tekaüd olacak memurlar

Bu yıl 65 yaşını dolduran memurların mecburî tekaüde sevkedileceklerini yazmıştık. Maliye Vekâletinin kararına göre, ellerindeki nüfus kâğıdlarında doğum senesinin tesadüf ettiği ay yazılmamış olan 1288 rumî doğumlular 13 temmuz 1937 tarihinde, nüfus kâğıdlarında doğum senesi hicrî olup ayı tasrih edilmiyerek yalnız 1283 hicrî diye yazılı ise 13 ağustos 1937 tarihinde, nüfus tezkerlerinde doğum tarihi hicrî olarak 1288 yazılı olanlar 28 teşrinievvel 1937 tarihinde, nüfus tezkerelerinde şevval 1289 hicrî yazılı olanlar 18 kânunuevvel 1937 tarihinde, nüfus tezkerelerinde 1 ramazan 1283 hicrî yazılı olanlar 13 teşrinisani 1937 tarihinde, nüfus tezkerelerinde doğum senesi ve ayı rumî olarak yazılı olmıyan 1288 doğumlular 25 eylûl 1937 tarihinde, bu tarihlerin dışında kalan doğumlular 31 ağustos 1937 tarihinde tekaüde sevkedileceklerdir.

Bu yılı takib eden senelerde hicrî ve rumî seneler birer sene fazlalaştırılmak suretile yukarıdaki esaslar aynen tatbik olunacaktır.

Yeni terfi ve tayinler

Emniyet Umum müdürlüğü kadrosunda yeniden yapılan terfi, tayin, nakil listesi hazırlanmış ve Yüksek Tasdika arzolunmuştur.

Liste tasdik olunduktan sonra alâkadarlara bildirilecektir.

Müsamere tehiri

Türk Hava Kurumu Arnavudköy şubesi tarafından 28 ağustos 937 cumartesi günü Bebek bahçesinde yapılacak müsamerenin yağmurun devamı dolayısile ilân edilecek başka bir güne tehir edilmiştir.

Hem komik, hem hazin bir hâdise

Amerikalı gencler «Yer yüzü cenneti» nden canlarını zor kurtardılar!

Bundan bir müddet evvel, insanlar arasında cemiyet halinde yaşamaktan bıkan bir takım Amerikalı gencler, bir kafile halinde memleketlerini terkederek, Küba'nın 200 kilometro ötesinde bulunan Bahama adalarından büyük İnague adasına gidip yerleşmişlerdi. Bu adaya yeryüzü ceneti adını veriyorlardı.

Bir el uzatmakla enfes meyvaları avuç avuç toplanan ağaclarile, en yumuşak şilteden daha rahat, daha yumuşak çimenlerile, âbıhayatla kıyas edilebilecek derecede mükemmel sularile, İnague adası, hakikaten cennet gibiydi. Amerikalı gencler tabiatin bütün güzelliklerinden bol bol, doya doya istifade ettikleri, yerlilerini esir gibi kullandıkları bu adaya eşya namına hiçbir şey getirmemişlerdi. Yalnız, bir radyoları vardı.

Ada, İngiliz himayesindeydi. Fakat, Amerikalı gencler, Okyanuslar ortasında kaybolmuş ıssız bir adanın, bir yeryüzü cennetinin yegâne sahibleri olduklarını tevehhüm ediyorlar, bu toprağın, medenî âlemle alâkası olduğunu bile bile unutmak istiyorlardı.

İlk zamanlar işler yolunda gitmişse de, yerliler, bu bir avuç beyaz derili adama kölelik etmekten akıbet usanmışlar ve geçenlerde birdenbire isyan etmişlerdir. İsyan bir türlü bastırılamamıştır. Ayaklanan yerliler radyoyu parçalamışlar, Amerikalılardan birisini öldürmüşlerdir.

İşin sarpa sardığını gören gencler, selâmetin firarda olduğunu anlamışlar ve adaya giderken bindikleri motörü bin müşkülâtla harekete getirerek adadan uzaklaşmışlardır. Bu sefer de, uzun müddet kullanılmamak yüzünden paslanan motör yarı yolda birdenbire durmuştur. Amerikalılar, bunun üzerine, çamaşırlarını, esvablarını bir araya dikerek deli alacası gibi, uydurma bir yelken yapmağa mecbur olmuşlar ve bu suretle, ölüm tehlikeleri içinde Küba'ya ulaşabilmişlerdir.

Garib bir facia

Bir eroin müptelâsı hastanede öldü

Evvelki gün Bakırköy akıl hastanesinde beyaz zehir yüzünden garib ve acıklı bir vak'a olmuştur.

Eroin hastalarından Remzi, bu beyaz zehire müptelâ olduğundan berayi tedavi Bakırköye gönderilmişti. Bu vak'adan bir gün evel mahkemeye getirilen Remzi bir fırsatını bulup yarım grama yakın eroini burnuna saklamağa muvaffak olmuştur.

Bir müddet sonra eroin burnunun yukarı kısmına yürümüştür. Remzi hastanede eroini çıkarmak için bir hayli uğraşmış ve muvaffak olamamış, üstelik burnundaki ahtapotu tahriş ederek kanatmıştır.

Burnundan eroini çıkaramıyacağını anlıyan Remzi yatağına yatıp uyumuştur. Fakat gece yarısından sonra Remzi fenalaşmağa başlamış ve çağırılan nöbetçi doktorunun tedavisi de netice vermediğinden bu beyaz zehir hastası sabah saat sekize doğru ölmüştür.

Meselenin esası bilinmediğinden ilkönce ölüm şüpheli görülmüş, fakat bilâhare vaziyet anlaşılmış ve Remzinin burnu yarılarak eroin meydana çıkarılmıştır. Eroin, Remzinin kanına karışmak ve dimağı tahriş etmek suretile pek kısa bir zamanda ölümüne sebebiyet vermiştir.

Baba ve kardeş katili Zeki sorgu hâkimliğinde

Baba ve kardeş katili Zeki, dün sabah saat 10,30 da dördüncü sorgu hâkimliğine getirildi ve yarım saat süren bir sorgudan sonra müşahede altına alınmasına karar verilerek Tıbbı Adliye gönderildi.

Katil, dün çok perişan görünüyordu. Adliye merdivenlerinden jandarmaların kollarına dayanarak sürünür gibi iniyor ve:

«— Artık bu merdivenlerden inecek halim yok» diye inliyordu.

Bursada ortamekteb meselesi

Bursa (Hususî) — İlkmekteblerden mezun olan talebenin gittikçe çoğalması üzerine Bursadaki ortamektebin fazla tehacüme maruz kaldığını gören Maarif müdürümüz Fakir Erdem, bana, bu mektebin yanında yeni bir bina daha kiralıyarak bu sene yeniden mektebe (9) şube ilâve edildiğini söylemiştir. Bundan sonra ortamektebe müracaat edecek talebelerden hiçbirinin açıkta bırakılmaması temin edilmiştir. Bu son vaziyete nazaran bu mektebe eski mevcude ilâveten daha 500 talebe alınabilecektir ki, eskiden 950 talebesi olduğuna nazaran ortamektebimizin bu seneki mevcudü 1450 olacak demektir.

Şanghay

Uzak şarkın servet, sefahat ve sefalet merkezi

Dört milyon kişinin yaşadığı bu esrarlı şehirde mütemadiyen karışıklıklar çıkar ve bu arada Çinliler açlıktan ölür

Şanghay'ın, yeryüzündeki en büyük şehirler arasında dördüncülüğü alan bu muazzam beldenin bugün yükseldiği noktada, bundan evvel, asırlarca müddet, boğucu bir sıcak altında kasılıp kavrulan, türlü haşeratla dolu, murdar, müteaffin bir bataklık vardı. Ve o bataklıkta, sefil birkaç balıkçı ve gemici ailesi oturuyordu.

Şanghayın Avrupai manzarası

Şanghay, birkaç şehrin bir araya gelmesinden teşekkül etmiştir. Nüfusu dört buçuk milyondur. Caddelerinde «gök tırmalıyan» binalar, düzinelerle sayılır. Bund, Nankin-Road adını taşıyan caddeleri, dünyanın en lüks caddeleridir. Şanghay, Uzakşarkın malî merkezidir ve Çin ticaretinin üçte ikisinden fazlası orada temerküz eder.

Avrupalı milletler Çine girmeğe ve orada imtiyazlar almağa başlar başlamaz, bu bataklık ovanın iktısadî kıymetini derhal kavramışlardır. Zira, Şanghay, Yang-Çe nehrinin ayaklarından biri olan Vang-Pu mansabında kâin bulunmaktadır. Bu nehrin, iki bin beş yüz kilometro imtidadınca seyrüsefere müsaid, dünyanın en büyük nehirlerinden biri olması, onu, Çinin ortalarına kadar nüfuz için yegâne elverişli yol haline koymaktadır.

Diğer taraftan, küreiarz üzerinde en az dört yüz milyon Çinli vardır. Yani, dünya nüfusunun dörtte biri.

Çin, dünyanın en büyük pazarıdır. Yiyecek, giyecek, modern insanın durmadan artan ihtiyaclarile ülfet peyda edecek dört yüz milyon insan demek, Şanghay'ı kontrolu altında tutan devletin Çin pazarına sahib olması demektir.

İdarî bakımdan, Şanghay, imtiyazlı Fransız arazisi, imtiyazlı beynelmilel arazi ve Çin şehri olan Pu-Tung'dan müteşekkildir. İlk ikisi Vang-Pu'nun sol sahilinde, üçüncüsü sağ sahilinde kâindir. Bütün bu şehirlerin heyeti mecmuası içinde 30,000 Avrupalı, 30,000 Japon ve dört milyondan fazla Çinli, kâh ittifak, kâh ihtilâf içinde, fakat mütemadiyen birbirinden nefret ederek, birbirini gammazlıyarak, didine, çırpına yaşar durarlar.

Fransız arazisinde üç yüz bin nüfus vardır. Bunun ancak iki bini Fransızdır. Vang-Pu nehrinde daima Fransız harb gemileri bulunur, bir alay Fransız askeri vardır ve Şanghay'da bir Fransız zabıtası mevcuddur.

Şanghay, beynelmilel en büyük şerirlerin faaliyet merkezidir. Bu, münakaşa kabul etmez bir hakikattir. Şanghay'da, pamuk, çay, ipek satılır. Fakat, daha birçok başka şeylerin satış merkezi de burasıdır.

Uyuşturucu maddelerin, afyonun, heroinin alışveriş merkezi Şanghay'dır. Bu gizli satışların, baliğ olduğu yekûn milyarlarla ifade edilir.

Çin dahilinde, yarı haydud, yarı general sürü sürü harb efendileri hâlâ faaliyettedir. Onlara lâzım olan silâh, cepane ve tayyare gibi kaçak harb levazımının en büyük piyasası gene Şanghay'dır.

Normal zamanlarda, ay geçmez ki, Şanghay'da bir isyan patlak vermesin. Siyasî mücadeleler, müşevvik casuslar, bu lanık suda balık avlamak istiyen bir devletin karışıklık çıkarmak zaruretini hissedivermesi, Şanghay'ı altüst etmeğe kâfi birer sebebdir. Ve bu arada, Çinliler, mütemadiyen açlıktan ölürler.

Şanghay'ı teşkil eden şehirlerin her üçünün de kendine mahsus hukukî statüsü vardır. Hiçbir Avrupalı, mensub olduğu konsolosluğun müsaadesi olmadıkça tevkif edilemez. Çinlilerin hepsi birbirine benzer, ve hiçbirinin muayyen bir ismi yoktur. Bu yüzden, adam kaldırma, dolandırıcılık, silâhla tecavüz, cinayet, intikam kasdile katil gibi yak'aların ardı arası kesilmez.

Şanghay, casus yataklığında da yektadır. Bu garib şehrin, en büyük hususiyeti profesyonel katillerdir. Adam öldürmek burada tarifeye tabidir. Nısfi peşin, diğer nısfı işin hitamından sonra verilmek şartile, bir adamı yüz dolara öldüren profesyonel katiller burada bulunur.

Takriben bir sene evvel, Çinli şehrinin bir sokağında, zengin bir Çinli ölü olarak bulunmuştu. Nankin'de ticaretle iştigal eden bu adam, bir iş zımnında birkaç gün kalmak üzere Şanghay'a gelmiş bulunuyordu. Yapılan tahkikat neticesinde hiç düşmanı olmadığı, ve üzerindeki paranın da çalınmadığı anlaşıldı.

Aradan bir müddet geçtikten sonra, başka bir cinayet üzerine, Li isminde bir adam yakalandı; sorguya çekildi ve büyük bir soğukkanlılıkla suçunu itiraf ettikten sonra şu şayanı hayret ifadeyi de verdi:

— Nankin'li tüccar vardı ya hani? İşte onu da ben öldürmüştüm. Canım sıkıldı bu işe amma, bir kere oldu... Pao-Çen diye biri vardır; onu öldüreyim diye bana 50 dolar verdilerdi. Herifi tanımadığım için resmini gösterdiler. Nankin'li tüccarı ona benzettim, öldürdüm.

Li'ye, Pao-Çen yerine başkasını öldürünce aldığı 50 dolar kaparoyu iade edip etmediği sorulunca:

— Ne münasebet! diye cevab vermişti. Üç gün sonra da asıl Pao-Çen'i buldum, icabına baktım!

Bugün mukadderatı taayyün etmek üzere olan, kan ve ateş içinde yuvarlanan Şanghay işte budur. Neticeyi atî gösterecektir. Muhakkak olan birşey varsa, muazzam nüfusu, koskoca medeniyeti ve hiçbir insanın mukavemet göstereceği cazibesile, Çin, asla müstemleke haline konulmasına imkân olmıyan bir ülkedir. Çin, mağlûb edecek olanları yutacaktır. Belki birkaç nesil gelip geçecek, fakat sonunda, her istilâda olduğu gibi, Çin, müstevliyi, kendi kütlesi içine kaynaştıracaktır, eritip temessül ettirecektir.

Bir genc kayıb

Keşan Belediye çavuşu Mehmed Özkan vasıtasile Zeliha Çetintaştan aldığımız mektubda deniliyor ki:

«Resmini yolladığım on altı yaşındaki oğlum Hüseyin oğlu Osman bir senedenberi kayıbdır. Gören, tanıyan, nerede bulunduğunu bilen varsa insaniyet namına yukarıki adresime bildirsin.»

Beylerbeyi sarayındaki balo

Festival münasebetile yarın gece Beylerbeyi sarayında verilecek balonun geçen senekilerden daha parlak olmasını temin maksadile bütün tedbirler alınmıştır. Festivale davetli zevatı götürüp getirmek üzere yarın gece Şirketihayriyenin Köprü Boğaziçi iskelesinden her yarım saatte bir vapur kaldırılacaktır. Köprüden ilk vapur saat sekiz buçukta, Beylerbeyinden Köprüye son vapur dördü çeyrek geçe hareket edecektir.

Askerî terfi listesi

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Kurmay yarbaylıktan kurmay albaylığa terfi edenler

Abdülkadir, Feyzullah, Raif, Cevad, Galib, Aslan, Fikret, Nusrat, İhsan, Şükrü, Adil, Cevdet.

Kurmay binbaşılıktan kurmay yarbaylığa terfi edenler: Halid.

Kurmay yüzbaşılıktan binbaşılığa terfi edenler

Turhan, Kâmi, A. Rıza, S. Sırrı, Hayati, Muzaffer, Rahmi, Kemal, A. Hamdi, Muhiddin, Servet, M. Zeki, Sadeddin Celâl, A. Kemal, Niyazi, Kemaleddin, M. Tevfik, Hüseyin, S. Ziya, Asım, İlyas, Cemal, Mithat, Şerafeddin.

Piyade yarbaylıktan albaylığa terfi edenler

Muhiddin, Zeki Cemaleddin, Rıza, Nustre, Mustafa, Tevfik, Nazif, Asaf, Bahri, Hakkı, Emin, Şerefeddin, Arif, Süleyman, Nâzım, Ziya, İzzet, Rasim, Abdürrezzak, Sırrı, Lûtfi, Arif, Rüştü, Vehbi, M. Şükrü, İrfan, Kâzım, Ömer, Hüsameddin, M. Tevfik, İbrahim, Mustafa, Akönalp, Cevdet, İ. Hakkı, Hilmi, İ. Hakkı, F. Hulûsi, İhsan, Mehmed, A. Kemal, A. Rıza, İsmail, Hakkı.

Piyade binbaşılığından yarbaylığa terfi edenler

M. Fahri, M. Tunçer, M. Şevket, Fehmi, M. Ener, İ. Fehmi, K. Said, Ziver, S. Yüksel, Hamdi, Sadık, Nuri, Arif, A. Kâzım, Mehmed, Nuri, Tevfik, Celâl, Kemal, Nureddin, Feyzi, İbrahim Etem, O. Samih.

Piyade yüzbaşılığından piyade binbaşılığına terfi edenler

Lûtfi, O. Fehmi, Rahmi, İzzet, Ziyaeddin, Hâmid, Abdürrahman, Reşid, Rıza Şefik, Necati, Ömer, S. Fikri, Eşref, Fehmi, Mecid, Ahmed, M. Ulvi, Müştak Erzincan, Nuri İstanbul, Vehbi Bingazi, Mazhar Kantarcılar, Kemal Erzurum, Nâzım Nevrekop, Reşad Zeyrek, Mahmud Haleb, Hüsnü Akbıyık, Nusrat Eyüb, Fuad Beylerbeyi, Faik Kastamonu, Lebib Mısrata, Sabri Bursa, İhsan Fatih, Ülgünalp Arapkir, Münib Urfa, Hilmi Elmalı, Hasbi Van, Neş'et Manastır, Kemal Beşiktaş, Ziya Van, Fuad Kudüs, Necmeddin İstanbul, Cevdet Nasliç, Cevad İstanbul, Zeki Van, İhsan Harput, İsmail Konya, Hamza Sıvas, Nusrat İstanbul, Abdülgafur Debre, Bedri Sıvas, Asım Trabzon, Nuri Rami, Neş'et Erzincan, Berri Üsküdar, Kemal Emirgân, Tevfik Hasköy, Baycan Balıkesir, Rıza İşkodra, Saraceddin İstanbul, Zeki Kerkük, Şevket Kerkük, Mehmed Hırkaişerif, Refik Harput, İrfan Manastır, Münir İstanbul, Daim Bergama, Haydar Havza, Ahmed Davudpaşa, Lûtfi Bosna, Vasfi Kasımpaşa, Kuray İstanbul, Enver Eski Alipaşa, İsmail Selânik, Saip Ortabahçe, Ali Safa, Semi Adakale, Ali Musul, Toyhan Beşiktaş, Şükrü Humus, Abdülbari Bitlis, Hamdi Eskiyeni, Hamdi Erzincan, Remzi Süleymaniye, Hasan Sıvas, Şükrü San'a, Hamdi Kırklareli, İsmet Şarki Karahisar, Tahir İstanbul, Faiz Aksaray, Hilmi Birecik, Asım Adana, Basri Gerede, Mahmud Elâziz, Şakir Kerkük, Etem Uluburlu, Salâhaddin Kadıköy, Fuad Kemalpaşa, Celâleddin Altımermer, Etem Kerkük, Selim Kılıcali, B. Ruylaz Üsküdar, Tayyib İstanbul, Muhiddin Trabzon, Ercan İstanbul, Tevfik Pizren, Rüştü Sıvas, Cevdet Bursa, Seyfeddin Sultanahmed, Kemaleddin Altımermer, Sıtkı Anteb, Mümtaz Erenköy, Rahmi Erzurum, Kâmil İstanbul, Rasim Manastır, Sıtkı Trablusgarb, Şevket İstanbul, Kâmil Muş, Fehmi Trabzon, Kâzım Üsküdar, Şevket Tophane, Ali Erenköy, Naim Fatih, Tevfik Trablusgarb, Kâmil Rusçuk, Sırrı Beylerbeyi, Mehmed Yenibahçe, Selim Manastır, Nuri Üsküdar, Tahsin Karaferye, Celâl İstanbul, Feyzi Ürgüb, Selâmi Beşiktaş, Selim Yedikule, Bedii İstanbul, Nuri Biga, Etem Sıvas.

Piyade teğmenliğinden yüzbaşılığa terfi edenler

Emin Cide, Hakkı Eyüb, İzzeddin Erzurum, Hayri Selânik, Avni Bolu, Ziya Erzincan, Mustafa Soma, Mustafa Bursa, Hasan Nişantaşı, Suphi Fatih, Mecdi Beylerbeyi, Fazıl Trablusgarb, Kâmil Erzurum, Cemil Malatya, Selim Safranbolu, Nadi İstanbul, Ziya Unkapanı, Fehmi Erzincan, Zeynel İşkodra, Ali Erenköy, Cemal Eğirdir, Hidayet Kasımpaşa, Bürhaneddin Beşiktaş, Fuad Kırklareli, Bahaeddin Kayseri, Necmeddin Keskin, Abdülkerim Pizren, Hikmet Bitlis, Kadri Manastır, Hüsameddin Karahisar, Yusuf Erzincan, Necati Çanakkale, Şahin Kasımpaşa, Mehmed Bergama.

Piyade asteğmenliğinden teğmenliğe terfi edenler

Cahid İstanbul, Ali Üsküdar, Saim Hırkaişerif, Mehmed Balıkesir, Halil Yenişehir, Osman Van, Turan İstanbul, Zeki Erzincan, Hasan Harput, Ahmed Elâziz, Şinasi İsparta, Muhtar İstanbul, Bedreddin Beşiktaş, Rıza Aydın, Üçaydın Sultanahmed, Reşad İstanbul, Şevki Ortaköy, Nihad Dinar, İbrahim Erzurum, Nedim Üsküdar, Hayreddin Beykoz, Zühtü Adapazarı, Haydar Denizli, Sadi İstanbul, Süleyman Edirne, Remzi Aksaray, Osman İstanbul, Hakkı Van, Kemal Selânik, Muammer Bursa, Adil Beyoğlu, Hakkı Aksaray, Salâhaddin İstanbul, Sırrı Erzurum, Kâzım Bilecik, Enver Kırklareli, Celâl Bayburd, Niyazi İstanbul, Hüsnü Bursa, İhsan Elâziz, Necdet İstanbul, Hüseyin Refahiye, Reşad İzmir, İsmet Kırşehir, Hamdi Dimetoka, Mehmed Bursa, Suphi Erzurum, Namık Bakırköy, Alâeddin Daday, Abdullah Mustafakemalpaşa, Nevzad Selânik, Reşad Trabzon, Şinasi Büyükdere, Recai İstanbul, Şakir İstanbul, Nihad Tekirdağı, Cemil Bitlis, Kemaleddin Hırkaişerif, Yurdaöz Teşvikiye, Saim İstanbul, Agâh Üsküdar, Naim İşkodra, Bahaeddin İstanbul, Ziya Hasankale, Talât Üsküdar, Orhan Eyüb, Cevad Çatalca, Nureddin Üsküp, Yusuf Van, Sungur Tekin Üsküdar, Mehmed Gelibolu, İhsan İstanbul, Tevhid Sıvas, Orgaç İstanbul, Fevzi Fatih, Emin İstanbul, Kemaleddin İstanbul, Bürhaneddin Çatalca, Cevdet Bursa, Muzaffer Erzincan, Osman Balıkesir, Nihad Harput, Niyazi Kasımpaşa, İhsan Beşiktaş, İbrahim Üsküdar, Münir İstanbul, Mansur Elâziz, Mustafa Safranbolu, Şefik Balıkesir, Rüştü Akseki, Mecid Edirne, Hakkı Eyüb, Niyazi Bursa, Cavid Beşiktaş, Hüsnü Erzurum, Enver Üsküdar, Sedad Karacabey, Zeki İstanbul, Neş'et Çorlu, Sadreddin Bakırköy, Servet Söğüd, Halidun İstanbul, Hayreddin İstanbul, İhsan İstanbul, Şevket Afyon, Basri İstanbul, Necati Üsküdar, Sadeddin Bursa, Baha Akhisar, Nasuhi Adapazarı, İhsan Elâziz, Ferid Bursa, Yahya Akhisar, Fuad Aydın, Salâhaddin Beyoğlu, Nâzım Kütahya, Vedad Üsküdar, İzzet Atina, Nureddin Bilecik, İhsan Erzincan, Kemal İstanbul, Zeki Trabzon, Bayram Denizli, Kemal İstanbul, Rifat Afyon, Akyıldız Divrik, Ragıb Antalya, Ali Edirne, İneç Sarıyer, Şenyol İstanbul, Rasim Erzurum, Behçet Kırşehir, Bahri İstanbul, Eşref Ordu, Nihad Kilis, Tevfik İstanbul, Akyel Bostancı, İrfan Diyadin, Necdet İstanbul, Resul Malazgird, Nuri Üsküdar, Efdal ve Niyazi Beyoğlu, Süleyman Koyunhisar, Ziya Avanoz, Faik Mihalıççık, Nüzhet İstanbul, İbrahim Daday, Eyüb Hırkaişerif, Talât Bursa, Necati Ankara, Nuri Üsküdar, Esad İstanbul, Selâmi Üsküdar, Emin Kadıköy, Receb Sıvas, Salih Hırkaişerif, Rasim Büyükada, Sabri Balıkesir, Ali Aksaray, Ziyaeddin Bursa, Refik Kemalpaşa, Ziya Edirne, Sadi İstanbul, Münir Fatih, Nuri Marmara, Osman Kütahya, Mehmed Balıkesir, Nezir Mardin, Kâmil Malatya, Kenan İstanbul, Mehmed Diyarbekir, Tahsin, Selâmi, İhsan, Ruhi İstanbul, Sadık Bakırköy, Hikmet İstanbul, Saim Ödemiş, Galib İstanbul, Muammer Milâs, Abdülkadir Beylerbeyi, Tarık Kastamonu, Mehmed Bilecik, Hamdi Karacabey, Abdülkadir Bursa, Fuad Kadıköy, Hayri Bursa, Ahmed Üsküdar, Ramiz Fatih, Hilmi Bursa, Sami Adapazarı, Fahri İstanbul, Mehmed Tortum, Hayri Harput, Cahid Erzurum, Sadreddin İstanbul, Mehmed Maraş, Alâeddin İstanbul, Enver Aksaray, Hakkı Çanakkale, Şevket Aksaray, Şükrü Bursa, Yunus Bursa, Ali Karamürsel, Eyüb Erzincan, Kadri, Zeki İstanbul, Sabri İnebolu, Kâzım Beyoğlu, Celâl ve Mustafa Beşiktaş, Niyazi Çal, Vahdeddin İstanbul.

Süvari yarbaylığından albaylığa

Şehabeddin Üsküb, Necmeddin Aksaray, Abdülvahid Erzurum, Kâmil Niksar, Şerif Cesirmustafapaşa, Selim Serez, Ekrem Maç, Aziz Eskicuma.

Süvari binbaşılığından yarbaylığa

Hüseyin Karakilise, Rasim Zile, Tuğluoğlu İstanbul, Tahsin Selânik, Nazif İstanbul, Zeki Bağdad.

Süvari yüzbaşılığından binbaşılığa

Behçet Süleymaniye, Hamdi Sıvas, Arif İstanbul, Necdet Edirne.

Süvari teğmenliğinden yüzbaşılığa

Eşref İstanbul, Sedad Kızıltoprak, Salâhaddin İstanbul, Talât Üsküdar, Eyüb Van, Şevki İstanbul, Hayreddin Üsküdar, Vasıf Fatih.

Süvari asteğmenliğinden teğmenliğe

Aziz Manastır, Mehmed Edirne, Basri Bozöyük, Ahmed Harput, Emin Üsküdar, Fuad İstanbul, Adnan Kadıköy, Süreyya Tekirdağ, Süreyya Kirmasti, Kâmil Maraş, Enver Trabzon, Salâhaddin Üsküdar, Faik Karacabey, Hamdi Kastamonu, Kasım Van, Avni Kırklareli, Zeki Erzincan, Orhan Harput, Şevki Ordu.

Topçu yarbaylığından albaylığa

Sami Trabzon, Kemal Selânik, Mehmed Tırnova, Etem Edremid, Zeki Erzurum, Mehmed Trabzon, Sıtkı Siird, Rıza Erzincan, Saffet Yanya, Fahri İzmir, Kâzım Bolvadin, Nizameddin İstanbul, Celâl Erzincan, İhsan Harput, Kemal Yanya, Suphi Köprülü.

Topçu binbaşılığından yarbaylığa

Sezai Erzincan, Niyazi Sıvas, Cihangir, Baço, Şevket Batum, Kemal Van, Behzad Trabzon, Halid İstanbul, Hüseyin İzmir, Sabri Trablusgarb, İsmail Lûtfipaşa, Şevki Tirecik, Nazmi Erzurum, Âşir İstanbul.

Topçu yüzbaşılığından binbaşılığa

Hüsnü Bursa, Zeki Çorlu, Arif İstanbul, Zeki Trabzon, Hayreddin Tunus, Celâl Beşiktaş, Nuri Selimiye, İsmet Davudpaşa, Asaf Mihaliç, Nuri Selânik, Rahmi Nişantaşı, Hüseyin Edirne, Remzi Süleymaniye, İzzeddin Yenipazar, İhsan Dimetoka, Etem Kırşehir, Sabri Erzurum, Kemal Girid, Adil Selânik, Nusrat İstanbul, Esad Beşiktaş, İsmet Taşlıca, Suphi Kandilli, Şefik Urfa, Galib Gelibolu, Vehbi Bitlis, Muhsin Dividciler, Salâhaddin Tokad, Adil Bursa, Salih İstanbul, Sadeddin Kadıköy, Yusuf İşkodra, Rifat Divrik, Hüsnü Denizli, Enver Diyarbekir, Hamdi Kastamonu, Nazif Davudpaşa, Musa Kalkandelen, Emin Haleb, Kenan Sarıyer, Arif Fatih, Talât İstanbul, Lûtfi İstanbul, Ali Metroviçe, Hilmi Harput, Mümin Valideçeşme, Sırrı Erzurum.

Topçu teğmenliğinden yüzbaşılığa

Tarık Metroviç, Kenan Kadıköy, Abdullah Gergil, Muzaffer Dedeağac, Canib Tortum, Hayreddin Van, Rıza İstanbul, Fuad Sıvas, Aziz İstanbul, Said İstanbul, Sadreddin Konya, Abdullah Hasankale, Galib Erzurum, Memduh Erzurum, Sami Trabzon, Cevad Pizren, Orhan Erzincan, Selâmi İstanbul.

Topçu asteğmenliğinden teğmenliğe

Sami İstanbul, Fuad Kemalpaşa, Vedad İstanbul, Fahreddin İstanbul, Salâhaddin Denizli, Kemal Malatya, Reşad Kars, Mecid İstanbul, Fikri Erzurum, Emin İstanbul, Kâmil Aydın, Murad Edirne, Yaşar İstanbul, Ahmed Tortum, Hilmi İstanbul, Sami Ermenak, Sami İstanbul, İhsan İstanbul, Basri Nevşehir, İbrahim İstanbul, Niyazi Midilli, Bahaeddin İstanbul, Salâhaddin, Diyarbekir, Kadir Rize, Alp Beylerbeyi.

Hava binbaşılığından yarbaylığa

Naim Erzincan, Hakkı Manastır, Remzi Trabzon, Hikmet Erzurum.

Hava yüzbaşılığından binbaşılığa

Cemil Çanakkale.

Hava teğmenliğinden yüzbaşılığa

Cemil Kıbrıs, Ragıb Sarıyer, Servet Mardin, Şehabeddin Demirhisar, Ziyaeddin Edirne, Muhiddin Edirne, Hakkı Erzincan, Rüştü Üsküdar, Hikmet Trabzon, Muhiddin İstanbul.

Hava asteğmenliğinden teğmenliğine

Zeki Niksar, Senih İstanbul, Lûtfi Kemalpaşa, İhsan Beşiktaş, Cevad İstanbul, Muhtar Fatih, Şakir Rize, Kâmran Kadıköy, Hayreddin İstanbul, Kemal Sultanahmed, Mümtaz İstanbul, Ömer Adapazarı, Şevki Bursa, Muammer Muğla, Şerafeddin Erzincan, Lem'i İzmir, Vehbi Yakacık, Refet Denizli, Nihad Kuşadası, Vacid İstanbul, Niyazi Gazi Anteb, Reşid Üsküdar, Şevket Erzurum, Abdullah İstanbul, Mehmed Kocamustafapaşa, Enver Trabzon, Reşad Aydın, Reşad Hırkaişerif, Safder Beyoğlu, Sedad Kartal, Kemal Eskişehir, Hikmet Van, Reşad Van, Hasan Kütahya, Hüsnü Muğla.

Otomobil yüzbaşılığından binbaşılığa

Galib Bursa, İhsan İstanbul.

Nakliye yarbaylığından albaylığa

Şevket İstanbul.

Binbaşılıktan yarbaylığa

Zeki Ammare.

Nakliye yüzbaşılığından binbaşılığa

Ali İstanbul, Nedim Harput.

Mühendis yüzbaşılığından binbaşılığa

Rahmi Trabzon, Raik Üsküp, Abdurrahman Kilis.

Fen san'at yarbaylığından albaylığa

İbrahim ve Celâleddin İstanbul, Sami Bingöl, Cavid Üsküp.

Fen san'at yüzbaşılığından binbaşılığa

Nef'i Beşiktaş, Fikret İzmir.

Askerî fabrikalar binbaşılığından yarbaylığa

Tahsin Serfiçe, Tevfik Manastır, Sabri İşbilye, İhsan Van.

Askerî fabrikalar yüzbaşılığından binbaşılığa

Mehmed İstanköy, Kemal İşkodra, Bahaeddin Kırkçeşme, Nail Kartal, Derviş Sıvas.

İstihkâm binbaşılığından yarbaylığa

Fikri Erzurum, Sabri Kırklareli, Nâzım Yanya, Hilmi Beşiktaş, Fehmi Rodos.

İstihkâm yüzbaşılığından binbaşılığa

Şemseddin İstanbul, Saim Beşiktaş, Hamdi Üsküdar, İbrahim Bursa, Hatemi Sarıyer, Şücaeddin Fatih, Cahid Gelibolu.

İstihkâm teğmenliğinden yüzbaşılığa

Nusrat Erzurum.

İstihkâm asteğmenliğinden teğmenliğe

Seba Elâziz, Fikret ve Muammer İstanbul, Basri Erenköy, Saim Edirne, Osman İstanbul.

Muhabere yarbaylığından albaylığa

Haydar İstanbul.

Muhabere yüzbaşılığından binbaşılığa

Nuri İsparta, Ali İstanbul, Tevfik Erzurum, Ziya Hekimkale, Mehmed Kastamonu.

Muhabere teğmenliğinden yüzbaşılığa

Mehmed Manastır, Ali Adana, Mustafa Erzurum, Abdurrahman Bursa, Haydar İstanbul.

Muhabere asteğmenliğinden teğmenliğe

Cemal Pasinler, Selim Beşiktaş, Kâmil ve Faik Bursa, Hamza Sinob, Reşad Edirne.

Demiryolu yüzbaşılığından binbaşılığa

Zihni Aksaray.

Demiryolu teğmenliğinden yüzbaşılığa

Cemaleddin Giresun.

Demiryolu asteğmenliğinden teğmenliğe

Ertuğrul Adapazarı, Nureddin İstanbul, Kemal Sandıklı.

Harita yarbaylığından albaylığa

Ferid Eskizağra.

Harita binbaşılığından yarbaylığa

Hidayet Gümüşhane.

Harita yüzbaşılığından binbaşılığa

Turhan Erzincan.

Tabib yarbaylıktan albaylığa

Cemil Haleb, Asım Ankara, Rıza Vezirtekke, Hakkı Hasköy, Kemaleddin Fatih, İrfan Bursa, Nail Erdek, Özada İstanköy, Cemal Kastamonu, Nuri Haleb, Şeref Bitlis.

Sıdki Sıvas, Sıdkı Çankırı, Mustafa Hasanpaşa, Ahmed Sofular.

Tabib binbaşılıktan yarbaylığa

Mustafa Metroviçe, Fehmi Gümüşhane, Raif Çorum, Kemaleddin Diyarbekir, Abdurrahman Niğde, Arif ve Zeki İstanbul.

Tabib yüzbaşılıktan binbaşılığa

Esadullah Gazi Anteb, Kemal Ankara, Hayri Edirne, İrfan Konya, İbrahim Balıkesir, Abdülhay Sinbir, Galib Antalya, Ruhi Kilis, Ali Bayburd, Abdullah Niğde, Hayri Konya, Kâmil İstanbul, Enver Çanakkale, Vahi İstanbul, Osman İstanbul, M. Hayri Ankara, Asaf Metroviçe, Necdet İzmir, Rüsuhi Düzce, Necmeddin Ankara, Suphi İstanbul, Nuri Konya, Raif İstanbul, İhsan Aydın, Ömer Haleb, Hayri Eskişehir, Halid ve Suphi İstanbul, Rıza Yemen, Âta İstanbul, Sadeddin Manisa, Ruhi İstanbul, Avni İstanbul, Sedad Rodos, Galib Tikveş, Galib Trabzon, İsmet Yenihan, İrfan, Şerafeddin, Necati İstanbul.

Eczacı yarbaylığından albaylığa

İshak Çerkeş, Nail Üsküdar.

Eczacı binbaşılığından yarbaylığa

Hasan Trabzon, Nazmi Metroviçe, Şevki Harput, Raif İstanbul, Asım İzmir, Ethem İstanbul, Suad Fatih, Yusuf Boyabad, İsâ Van, Hulûsi Sıvas, Faik Midilli.

Eczacı teğmenliğinden yüzbaşılığa

Naim İzmir, Niyazi Piriçtine, Sıtkı İstanbul, Niyazi İstanbul, Sabri Niğde, Muhsin Gönen, Saim Üsküdar, Cevdet Sakız, Reşad Erzurum.

Dişçi yüzbaşılığından binbaşılığa

Şemseddin Davudpaşa, Muhlis Üsküdar, Tevfik Merzifon, Neş'et Hopa, Celâleddin İstanbul.

Baytar yarbaylıktan albaylığa

Tevfik Serfiçe, Fuad Şehremini, Mehmed Siird, Lûtfi İstanbul.

Baytar binbaşılığından yarbaylığa

Emin Tunalı, Ziya Kütahya, Muhsin Bursa.

Baytar yüzbaşılığından binbaşılığına

Zekâi Selânik, Seyfeddin İstanbul, Abdullah Dağıstan.

Levazım yarbaylığından albaylığa

Sıdkı Kemaliye, Şükrü Üsküdar, Selim Babıâli, Hakkı Bursa, Hilmi Neşvehir, Bedri Şam, Fahri Üsküdar.

Levazım binbaşılığından yarbaylığa

Şevki Erzurum, Cemil Valdeiatik, Samih Bolu, Tahir M. Sinan, Ömer Sıvas, Ziya Hırkaişerif, Ruhi Sıvas, Tevfik Erzincan, Turgud Silivri, Cevdet Girid, Rıza Manastır, Ahmed Saraç, Adil Edirne, Kâmil Van, Abdülfettah Diyarbekir, Nuri Manastır, Agâh Kartal, Kemal Edirne.

Levazım yüzbaşılığından binbaşılığa

Süleyman Halıcılar, Kudret Sarıgüzel, İsmail Muhiddin Şile, Neşet Kumkale, Emin Halıcıoğlu, İhsan Manastır, Bahri Selânik, Osman Edirne, Naci Üsküdar, Celâl Fatih, Sami İstanbul.

Levazım teğmenliğinden yüzbaşılığa

Hilmi İstanbul, Naim Çorum, Turhan İsparta, Celâl Erzurum, Fazıl Fırat, Kemal Erzincan, Fevzi Balıkesir, Arif Trablus, Cevad Kocamustafapaşa, Mükerrem Beyazıd,

Levazım asteğmenliğinden teğmenliğe

İhsan Cesirmustafapaşa, Tahir Üsküdar, İhsan İzmir, Lûtfi Uhri, Salâhaddin Beyoğlu, İhsan Fatih, Mustafa Avanos, Sıtkı Ürgüp, Nuri Çankırı, Cevdet İstanbul, Kemaleddin İstanbul, Salâhaddin Üsküdar, İlhami Erzincan, Tahsin Sıvas, Şevket Bursa, Muzaffer Balıkesir, Sırrı Tavas.

Jandarma terfileri

Yarbaylıktan albaylığa terfi edenler

Şamil Şamöz, Fehmi Denizli, E. Etem, A. Hüsnü Tekin, A. Rıza Cevasbay, A. Zeki Bayraktar, M. Vehbi Sunkur, A. Rıza, A. Temel, M. Halid Semiher.

Binbaşılıktan yarbaylığa terfi edenler

Kâzım Sitav, M. Hakkı Noyanvil, S. Lûtfi Baykara.

Ön yüzbaşılıktan binbaşılığa terfi edenler

Şehabeddin Esen, Nureddin Önok, Cevad Dirin, Nazmi Özkök, Şuayb Dağdelen, İ. Hakkı Aksoy, Remzi Bölükbaşı, Hüseyin Altay, Sadeddin Buluç, Sezayi Aslanoğlu, Şükrü Öncil, Remzi Ergün, M. Avni Ofküre, Kasım Selçuk, Kenan Tezcan, M. Hamdi Ulutaş, Atıf Oran, A. Fevzi Alturan, Zeki Tanman, İ. Faruk Tayınsoy, Hayri Esen, Feridun Arın, Osman Arder, Sadık Bolfar, Hikmet Tunç, Şükrü Tüter, Ömer, Said, Hüsnü, Halid Öner.

Yüzbaşılığa terfi edenler

M. Nuri, R. Kemal Türkçü, Dursun Koçoğlu, Tevfik Altan, M. Rıfkı Topçul, Naci Aydemir, İbrahim Kamer.

Asteğmenlikten teğmen olanlar

B. Şükrü Dikmen, Fuad Ayyıldız, Zeki Sler, Nihad Samuver, Bedri Görgün, Salâhaddin Alkmen, M. Reşad Baflı, Tahsin Ülkü, M. Emin Tunçer, Mehmed Aşıcı.

Muamele memurları

Birinci ve ikinci sınıftan terfi edenler yoktur.

Üçüncü sınıfa terfi edenler

İrfan Akdağ, Cemal Tekin.

Dördüncü sınıfa terfi edenler

Tevfik Kuleli.

Beşinci sınıfa terfi edenler

Neş'et Erkan.

Hesab memurları

Üçüncü sınıfa terfi eden H. Hüsnü Arıkan.

Dördüncü sınıfa terfi edenler

İ. Hakkı Baysal, Safvet Arkı, Mehmed Yazıcı, Abdullah Türker, Raşid Özel, Vehbi Erkol, M. Fevzi Şahinoğlu, Remzi Ertaş, A. Kâzım Uzuner, E. Hakkı Faik, Ali Dinçer, Muhtar Tektaş, M. Sabri Beşkurd, Yusuf Engin, Veysel Baykal, Mustafa Bolkal.

Beşinci sınıfa terfi edenler

Bahri Aykurd, Mitat Arkan, M. Emin Akkun, M. Hilmi Aytur, Abdurrahman Ardaş, M. Sabri, Mehmed Öztürk, M. Ferhad Albut, Mehmed Keskin, Yusuf Akgün, Talib İşcan, İ. Hakkı Türkay, M. Nuri Gerek, M. Azmi Özmutlu, İ. Hakkı Baloğlu.

Altıncı sınıfa terfi edenler

Ali Ceyhan, Kasım Günvermez.

Beşinci sınıf imamlığa terfi eden

Bekir Gelenöbek.

Beşinci sınıf tüfekçiliğe terfi edenler

Emin Plevne, Mazhar Önal.

Trabzon limanı

Şirketin tasfiyesi sür'atle ikmal edilecek

Trabzon Liman şirketi hissedarları umumî heyeti bu ayın 14 ünde toplanmış ve şirketin tasfiyesine karar vererek tasfiye heyeti azalıklarına Trabzon İş Bankası muamelât şefi Adnanla Süheyli, tasfiye murakıblığına Trabzon avukatlarından Kemali, muvakkat işletme müdürlüğüne mefsuh şirket müdürü Süleyman Mahiri tayin etmişti. Heyeti umumiyede verilen karar mucibince tasfiye heyeti henüz satın alınmamış olan mahdud miktardaki hisse senedlerini onar liradan satın almağa ve şirketin emvalinin satışına aid hazırlıkları yapmağa başlamıştır.

Şirketin ikinci umumî heyet toplantısı eylûlün on yedisinde yapılacaktır. Bu toplantıda tasfiye heyeti tarafından hazırlanacak olan bilânço tetkik olunacak, şirketin menkul ve gayrimenkul bilcümle mallarının ve deniz vasıtalarının İstanbul Liman işletmesine toptan devri ve şirketin haiz olduğu bilcümle hukuk ve taahhüdat, imtiyaz ve inhisar haklarının İstanbul Liman işletmesine bağlı Trabzon Liman işletmesine verilmesi için tasfiye heyetine icab eden salâhiyet tevdi olunacaktır.

ASKERLİK İŞLERİ

Yedek yarsubaylar kıt'aya çağırılıyor

Fatih Askerlik Şubesinden:

1 — Şubemize mensub olanlar ve haric şubeden olup da işi itibarile Fatih bölgesinde bulunan yaya sınıfına mensub yarsubaylardan 313 ilâ 326 doğumlulular dahil olmak üzere 5/9/937 de kıt'aya sevkedileceklerdir.

Muameleleri için hemen şubeye müracaatleri. Sevke tâbi olan bu subaylardan olup da birinci maddede yazılı olanlardan, gümrük muhafaza kıt'alarında üniformalı olarak çalışanlarla memuriyet veya tahsil ve ticaret maksadile yabancı memleketlerde bulunan serbest meslek sahibleri ve stajını bitirip de terhis edilmiş olanlardan iki seneyi geçmemiş olanlar bu davete gelmiyeceklerdir.

Yedek sübayları davet

Beyoğlu Askerlik Şubesinden:

1 — Şubemizde kayidli olan veya muvakkaten Beyoğlu ilçe çevresinde bulunan piyade sınıfına mensub 313 ilâ 326 doğumlu yedek subaylar 4 eylûl 937 de kıt'alarında mevcud bulunmak üzere staja sevkedileceklerinden 3 eylûl 937 cuma günü akşamına kadar şubemize müracaat etmeleri tebliğ olunur.

2 — Bunlardan birinci maddede yazılı doğumlulardan gümrük muhafaza teşekküllerinin kıt'alarında üniformalı olarak çalışanlarla hariciye memurlarından olup da memleket hududu dışındakiler ve tahsilde bulunan ve memleket içinde serbest olarak ticaret ve sair maksadlarla çalışanlar ve askerlikten terhisleri iki seneyi geçmemiş olanlar davete gelmiyeceklerdir.

GÜNÜN BULMACASI

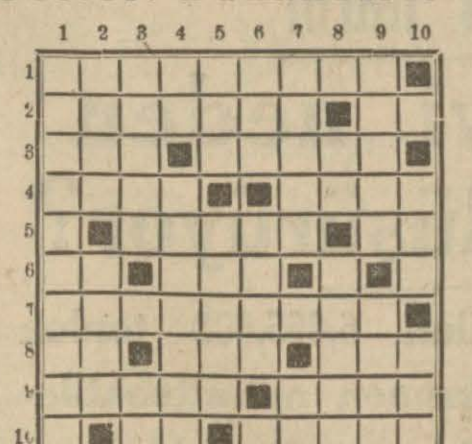

Soldan sağa:

1 — Nakid cezbeden (mürekkeb kelime). 2 - Bazılarının kaynatıp suyunu içtikleri bir ot, yaydan fırlarsa berbaddır. 3 - Zarif, temiz. 4 - Gaye, inadcı. 5 - İnek yavrusu, nota. 6 - Bir hayvan, Bayanın erkeği. 7 - Yıldırımdan sakınma vasıtası. 8 - Sahib, Fransada bir şehir, acıma edatı. 9- Para bozan, çehre. 10 - Genişlik, bir kedi tüyü rengi.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Üsküdarda bir semt. 2 - İki ayağın arasındaki mesafe, endişe. 3 - Sayı, nota. 4 - Hem emir hem midesi boş, bir emir. 5 - Kilise kulesinin baş ziyneti, güzel. 6 - Büyük törpü, bir hitab edatı. 7 - Kış eğlenceleri vasıtalarından, bir edatın kısaltılmışı. 8 - «Çık!» aksi, vücudü tığ gibi. 9- Kuru sebzelerden biri, İstanbulun nahiyelerinden. 10 - Gemilerin tamir edildiği yer, hem fazla sıcağı ifade eder, hem de bir hayvanı.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	B	E	T	E	L	E	N	E	N	■
2	A	Ş	I	K	A	T	A	N	■	H
3	C	E	K	E	T	■	H	■	K	A
4	A	Ğ	I	L	■	Y	O	R	U	L
5	N	E	L	E	R	■	Ş	İ	Ş	E
6	A	B	■	■	E	K	■	F	A	L
7	K	İ	L	■	H	U	Y	■	K	■
8	■	N	A	Ç	İ	Z	■	D	■	M
9	Y	E	M	E	N	İ	C	İ	■	A
10	A	N	İ	■	■	N	E	Z	İ	H

YENİ ESERLER

Fransızca - Türkçe Halk Tabirleri Sözlüğü

Türk Dil Kurumu kâtiblerinden Ferid Develü bu isimde çok faydalı bir kitab çıkarmıştır. İçinde Fransız dilinde kullanılan bütün halk tâbirleri vardır. Tavsiye ederiz.

SEBORİN

Yüzdeki her nevi sivilce ve ergenlikleri geçirir. Baştaki kabuk, kepek ve kaşıntıyı giderir. Saç dökülmesine mâni olur.

Eczanelerde arayınız.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli 150 lira olan bir aded hurda kamyon, yedek aksamile birlikte 30 ağustos 937 tarihine rasliyan pazartesi günü saat 14 te açık arttırma uşulile satılacaktır.

2 — İşbu kamyon komisyonumuzda her gün görülebilir.

3 — İsteklilerin %7,5 nisbetinde pey akçesi olan 11 lira 25 kuruşu İstanbul Defterdarlığı muhasebe müdürlüğüne yatırarak mukabilinde alacakları makbuzla birlikte ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatleri. «5587»

İst. Borsası 28/8/937

PARALAR

	Açılış	Kapanış
Sterlin	627.—	632.—
Dolar	123.—	123.—
Frank	90.—	100.—
Liret	110.—	115.—
Belçika Fr.	80.—	84.—
Drahmi	18.50	23.—
İsviçre Fr.	500.—	580.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kron Çek	75.—	84.—
Şilin Avusturya	21.—	23.—
Mark	28.—	31.—
Zloti	20.—	23.—
Pengo	21.—	25.—
Ley	12.—	14.50
Dinar	48.—	52.—
Kron İsveç	30.—	32.—
Altın	1048.—	1042.—
Banknot	257.—	258.—

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	631.—	630.50
New-York	0.7884	0.6880
Paris	21.0625	21.08
Milâno	15.9810	15.9925
Brüksel	4.6810	4.6850
Atina	86.6085	86.6775
Cenevre	3.4354	3.4380
Sofya	63.3914	63.4425
Amsterd.	1.43	1.4310
Prag	22.6625	22.68
Viyana	4.1838	4.1875
Madrid	12.0444	12.0540
Berlin	1.9612	1.9625
Varşova	4.1790	4.1825
Budapeşte	3.9810	3.9842
Bükreş	106.4975	106.5825
Belgrad	34.39	34.4175
Yokohama	2.7225	2.725
Moskova	20.435	20.41
Stokholm	3.0736	3.0760

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Aslan çimento	9.90	9.90

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I Peşin		
» » I Vadeli	14.80	14.80

iş arıyorum

Undervood daktilo kursundan iyi derecede şehadetname aldım. Orta derecede tahsilim vardır. Eski yazıları iyi okurum. İstanbulda veya taşrada çalışmak üzere vazife istiyorum. Samatyada Uzuncaova Kurusebil sokak 11 No. da

Biçki dersleri

Beşiktaş Dikiş Yurdu direktörü Şükrü Canal tarafından neşredilen Biçki Dersleri külliyatından kadın elbiselerinin biçki tatbikatı, dikiş ve provasına aid olan üçüncü kitab da intişar etmiştir.

Fiatı 2,5 liradır. Yalnız Yurdda satılır. Adres: Beşiktaş Akaretler No. 87 Dikiş Yurdu.

Satılık

Göztepede tren istasyonile asfalt cadde, tramvay Göztepe durağı arasında Mehmedefendi sokağı üzerinde (bir dönüm bir evlek tarla) satılıktır.

İstiyenler: Galatada mahallebici 11 yasa veya Galata rıhtımında Liman İşletme idaresi Başmimarı Farih Köprülüye müracaatleri.

3 Eylûl cuma günü

PANORAMA

bahçesinde

Büyük Sünnet

Düğünü. Tel. 41065

Üsküdar Kız Enstitüsü Direktörlüğünden:

Üsküdar Kız Enstitüsü ve Akşam kısımlarına 20/8/937 tarihinden itibaren talebe kaydine başlanmıştır. Taliblerin okula müracaatleri ilân olunur. (5320)

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

Zabıta memurları için satın alınacak kumaşın 1 inci ihalesine talib zuhur etmediğinden on beş gün müddetle ikinci defa olarak münakasaya konulmuştur.

1 — Elde mevcud örneği ve şartnamesinde yazılı vasıfları dairesinde zabıta memurları için azı 12900 çoğu 13500 metro gri renkte kumaş kapalı zarfla 1/9/937 çarşamba günü saat tam 15 te satın alınacaktır.

2 — Beher metrosuna 4 lira 50 kuruş kıymet biçilen bu kumaşlara aid şartnameyi almak ve nümunesini görmek istiyenlerin Emniyet Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonuna müracaatleri.

3 — Eksiltmiye girmek istiyenler 4287 lira 50 kuruşluk teminat makbuzu veya banka mektubunu muhtevi teklif mektublarını ve 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte eksiltme günü saat 14 e kadar Komisyona teslim etmiş bulunmaları. «2689» (5221)

Bornova Belediyesinden:

10/9/937 günü ihalesi yapılacağı ilân edilen Bornova suyunun inşası Belediyeler İmar Heyetince yapılacağından ihalesi tehir edilmiş olduğu ilân olunur. (5713)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Şişli Çocuk hastanesine lâzım olan 152 kalem eczayi tıbbiye ve malzemei sıhhiye açık eksiltmiye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu Komisyonda 15/9/937 çarşamba günü saat 15.30 da yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat: 3270 lira 60 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 245 lira.

4 — İstekliler şartname ve listeyi hergün Komisyondan görebilirler.

5 — İsteklilеr cari seneye aid Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubile belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (5681)

Beyoğlu Birinci Noterliğinden:

Protesto çeken: Androniki Keşiş oğlu. Fatih Dülgerzade M. Çamaşırcı S. No. 12 birinci kat.

Protesto çekilen taraf: İstanbul Sultanahmed 5 inci Sulh Hukuk Hâkimliği.

Sahib ve maliki olduğum 1886 tarihli ve 353230 numaralı büyük ikramiyeli Mısır Kredifonsiye tahvilim ile asarı atikadan minalarla işlenmiş, elmas, pırlanta, zümrüd, altın ve gümüşten mamul 50 bin liradan fazla kıymetli mücevheratımı noter senedile 14 nisan 1921 tarihinde yeddi emanetine terhin eylediğim Miltiyadi Nomidi işbu tahvilime 1922 senesi teşrinievvelin 16 ncı günü büyük birinci ikramiye isabet etmesi üzerine tahvilimle mücevheratıma göz dikerek Yorgi Kaplan oğlu, Nikolaki Kaplan oğlu, Nikolaki Âyan oğlu, Nikolaki İspiridonidi, Petro Kaya adlarındaki 6 kişi ile birleşerek kendilerine mal etmek maksadile işe başlayıp ilk hatvede bunlardan Otoman Bankası Istanbul Galata merkezi şubesi müşterilerinde Nikolaki Kaplan oğlu mezkûr bankada namına açtığı hususî bir kasaya işbu mücevheratımı koyarak buna müsteniden Krediliyone Bankasına nakleylediği itibarla Miltiyadi Nomidiye kefaletle mezkûr tahvilimi koyup iki defa para aldıklarını haber alınca derhal bankayı protesto ile vâki müdahalem üzerine bankada yaptığı muamelenin doğru olmadığını anlayınca üçüncü defa para istemelerini reddeylemiş bunun üzerine işlerinden intihab ettikleri Nikolaki İspiridonidi 3 mayıs 1923 tarihinde Mısıra giderek Mısır Kredifonsiye Bankasına müracaati üzerine aldığı cevaba tab'an İstanbula avdetinde mezkûr ikramiyeli tahvilimi Krediliyona Bankasına terkeylemişler ve ancak bankaca Nikolaki Kaplan oğlu mes'ul tanındığı için mücevheratımı Otoman Bankası Galata şubesine rehin bırakarak ve evvelki aldıkları para ile birleştirdikleri bir borc senedile üçüncü defa Nikolaki Kaplan oğlu hesabına para alarak muamele mumaileyh namına teessüs ederek alınan para da 7 bin 40 liraya baliğ olmuştur. Hiyle ve desise ile haksız mal edinmek istiyen bu mütecasirler hakkında açtığım hukukî ve cezaî davalarla gerek tahvilim ve gerek mücevheratım üzerindeki hakkı mülkiyetim sabit olarak aynen bana iade ve teslimine ve mütecasirlerin mahkûmiyetlerine dair verilen kararlar kesbi kat'iyet eylemiş ve infazından korkan mahkûmlardan Yunanistana kaçan Miltiyadi Nomidi perişan bir halde öldü. Yorgi Kaplan oğlu 1936 senesinde İstanbuldaki evinde odasında kendini asarak intihar etti. Petro Kaya elyevm Bakırköyünde timarhanede azabı elimle yaşamaktadır. Yorgi Kaplan oğlunun intiharı üzerine metrükâtına el atmak istiyen firari Nikolâki Kaplan oğlu Yunanistandan İstanbula gelerek müracaatim üzerine elyevm tutularak zabıtanın gözü altındadır. Nikolâki Ayan oğlu, Nikolâki ispiridonidi hali firarda olup bu suretle çete efradı cezalarını bularak hak da yerini bulmuştur. Mezkûr emvalimin kredisile toplanan ve devren son hâmili olan bu servet Yorgi Kaplan oğlunun intiharile bıraktığı vasiyetnamede yazılı olduğu ve yaptığım bunca araştırmalar üzerine İstanbulda birçok müesseselerde yayılmış olduğu meydana çıkmış ve mallarımın temini tahsiline tetbir olmak üzere müntehirin terekesine vaziyet muamelesi yapılmak üzere Sultanahmed 5 inci Sulh Hukuk Hâkimliğine açtığım dava üzerine bundan sekiz ay evvel muameleye başlanarak müntehirin mevcud eşyası odasında bulunan sair emvali de satılarak 187 buçuk lira tutmuş ve bu para tahtı emanete alındığı gibi alelusul mahkemece İstanbulda mevcud 32 banka ile iki sigorta şirketine serveti hakkında ve Tapu Sicil Muhafızlıklarına mevcud gayrimenkulleri için yazılan müzekkerelere alâkadar bankalardan Otoman Bankası Galata şubesi menfi cevab vermiş ise de bilâhare üçüncü müzekkereye verdiği cevabda müntehirin Osmanlı Bankası İstanbul şubesinde parası olduğu bildirildiği gibi müzakereye ilişik olarak müntehirin metrükâtına veresesinin müdahale ettiklerini mütebeyyin bankaya gönderdikleri mektub sureti de gönderilmiştir. Vâki talebime binaen hâkimle bankaya gidilerek Yorgi Kaplan oğluna aid hususî kasa kırılarak içinde çıkan 2600 Türk lirasile bir aded beşi bir yerde madenî altın istirdad olunarak emanete alınmıştır. Kezalik Bank di Romaya yazılan yazıya gelen cevabda müntehir namına bir kasa olmayıp Yani Kaplan oğlu namına bir kasa olduğu ve ancak isim müşabeheti sebebile bankanın mes'uliyet kabul etmiyeceğini keyfiyetin tetkiki lâzım geldiği bildirilmiş iken tetkik edilmemiştir. Otoman Bankasında yapılan araştırmada da paradan başka ve kasa derununde zuhur eden gayrimenkul Tapu senedlerile sigorta senedleri ve muamelesine aid evrak da alınmıştır. Binaenaleyh müntehirin kaybolan vasiyetnamesinde yazılı olduğu üzere Nikolaki Kaplan oğlunun bundan on beş sene evvel Otoman Bankası İstanbul Galata merkezinde açtığı hususî kasaya 38800 altın lira ile 22 aded beşibir yerde madenî altın ve 28 aded iki buçukluk madenî altın ve 38 aded 84-86 kuruş kıymetinde çifte fındık altını ve yüzden fazla çeyreklik madenî altın ile diğer hususî kasaya 50 bin liradan fazla kıymettar mücevheratımı yeddi gazbına geçirmiş olduğundan ve evvelki servette emvalimin kredisine müstenid bulunduğundan bunları sekiz sene evvel Yunanistana firar ederken muvazaaten Yorgi Kaplan oğluna devreylemiştir. Bu servetten devren bundan üç buçuk sene evvel müntehir Yorgi Kaplan oğlu Otoman Bankası Galata merkezinde açtığı hususî kasaya 25,800 altın lira koyarak bu parayı da evraki nakdiye gibi Otoman Bankası İstanbul şubesine devir ile açtığı iki hususî kasadan birisine İstanbulda 4 üncü Vakıf hanında Korkodilos ve Virgoni adlarındaki mubayaacılara muvazaaten şukut etmiş bir hacze müstenid 23800 lirasını birisine de 2600 lira ile bir beşibir yerde madenî altınla sigorta ve tapu senedleri gibi kıymetli evrak ile muamelesine aid bazı evrak vazeylemiş ve hâkimlikçe yapılan vaziyet muamelesi üzerine kırılan kasada işbu 2600 lira ile bir beşi biryerde madenî altın ve kıymettar evrak zuhur ederek yukarıda yazıldığı üzere vaziyet edilmiştir.

Bundan başka isimleri geçen Korkodilos ve Virgoni adlarındaki mubayaacılara 26000 liradan üç kalemde 18000 lirasını ödünç olarak ve 8000 lirasını da alış veriş için verdiği defterlerinin tetkikinden anlaşılır.

Bunlardan başka Yorgi Kaplan oğlu kendisine Nikolaki Kaplan oğlundan müdevver Otoman Bankası Galata merkezindeki kasada mevcud mücevheratımı mezkûr bankanın Beyoğlu şubesine devirle oradan da Odesaya Kristiyalidis adındaki bir gazeteci namına Holandes Bankası İstanbul şubesine devirle 1000 lira aldığı gibi ayrıca Yorgi Kaplan oğlunun Holandes Bankası İstanbul şubesinde 7800 altın lirayı muhtevi kasası vardır. Ayrıca Emniyet Sandığındaki hususî kasasında 3500 altın lira olduğu gibi 12 senelik tekemmül etmiş Ünyon Fransız sigorta şirketile sekiz senelik tekemmül etmiş Yunan Millî Sigorta şirketinde sigorta paraları mevcud olup senedleri de tereke kasasında mahfuzdur. Ve gayri menkule müteallik tapu senedleri de tereke kasasında mevcud olup bunlar hakkında da muamelei kanuniye yapılması zımnında mezkûr talebim kabul edilerek kararı da verilmiştir.

Neticei talebim:

Elde bunca delâil varken, ve mahkemede de muvazzahan ve müdellelen ikinci celsede izahatı şifahiyede bulunmuş iken, ve iddiam ve israrım veçhile Hâkimlikçe Otoman Bankası İstanbul şubesindeki kırılan kasada para ve evrak zuhur eylemekle bilfiil vaziyet muamelesine başlanmış iken, ve gasıbların tesakibeti meydanda dururken ve haklarım kaziyei muhakeme ilâmlarla ve tesbiti delâil raporlarile sabit iken, gasıblardan firarî Nikolaki Kaplan oğlu bu servete el etmek için İstanbula avdetle meydanda olup hakikatin tecellisi için talebim dairesinde isticvabı lâzım gelirken, ve alacaklı sıfatile de yegâne hak sahibi ben gözönünde olduğum halde ve hakkımı elde etmek için bunca mesai sarfeylediğime rağmen ve 17 senedenberi bu uğurda harab ve perişan bir hale düşmüş iken hâkimlikçede talebim kanunen varid görülerek vaziyed muamelesine başlanmış iken bu itibarla hukuk usulü muhakemeleri kanununun 546 ve 535 maddelerile kanunu medeninin 528 ve 529 uncu maddeleri icabında muamelenin bir ay zarfında ikmali ve intacı lâzım gelir iken ve mücevheratıma aid bir çok kutu müntehirin odasında zuhur ederek terekesi meyanında satılmış iken ve müntehirin evinde bir odada ikamet eden intiharını dört gün sonra haber veren ve mahkemede isticvab edilen berber Eftadın müntehirin odasındaki konsol üzerinde bankalardaki hususî kasalara aid dört anahtarla vasiyetnamesi mevcud olduğunu söylediği kimselerin şehadetlerile sabit iken hâkimlik makamı bu delâile rağmen vaziyet muamelesini şimdiye kadar ikmal ve intaç ile haklarımın teminini tehir etmesi ziyaı hukukuma müessir bulunduğundan alâkadar bankalarla müesseselere ve Tapu Sicil muhafızlıklarına yazılan müzekkerelerin tetkikini ve gelecek cevablarla da iktifa olunmıyıp ahkâmı umumiye dairesinde beraberce bu yerlere gidilerek bankaların kasalarile müesseselerin defatirinin ehli vukuf marifetile tetkiki lâzım geldiği halde ve mümanaat gördüğü takdirde kanunun bahşeylediği salâhiyet icabınca kuvvei cebriye istimalile vaziyet muamelesinin ikmalile mükellef bulunmuş iken ve bizatihî resen bu işi takible vazifedar olduğu halde tehir etmesinin kanuna muhalif bulunduğu ve bu itibarla tahvilim ile mücevheratımın haksız fiil ile ellerine geçirmiş gasıblardan devren son hâmili olan müntehir Yorgi Kaplan oğlu bu emvalimin kredisile vücude getirdiği yukarıda yazılı banka ve müesseselerdeki tadat eylediğim metrükâtına tahvilim ve mücevheratım karşılığı yegâne sahibi sıfatile hakkım taallûk eylediğinden işbu metrukât 17 senedir devam eden muhakeme masraflarıma zarar ve ziyanlarıma bile kâfi gelmiyeceğinden müntehirin ne veresesinin ve ne bankaların ve ne müesseselerin ve ne şahsı salislerin ve ne sair alacaklılarının bir hakkı mütalebesi olamıyacağını protestolarla da ilân etmiş olduğumdan tekrarlar ve bu suretle vaziyet muamelesine başlıyarak bir hafta zarfında ikmal ile tahvilimle mücevheratımı bankalardan meydana çıkarıp ayrıca bana teslim eylemeğe mecbur olduğu ve yapmadığı takdirde mes'ul olacağı ve turuku kanuniyeye müracaat eyliyeceğim malûmu olmak üzere dört nüshadan ibaret protestonamelerden bir tanesinin Sultanahmed 5 inci sulh kukuk hâkimliğine tebliğini bir nüshasının dairenizde hıfzını, bir nüshasının neşir ve ilân edilmek için Cumhuriyet Gazetesi müdürlüğüne verilmek üzere ve bir tanesinin de badettebliğ tasdikan bana verilmesini saygılarımla dilerim.

Androniki Keşişoğlu

Bu protestonun bir nüshası 23 ağustos 1937 tarihinde muhatabı İstanbul Sultanahmed Beşinci Sulh Hukuk Hâkimliğine tebliğ edildiğini tasdik ederim.

Beyoğlu Birinci Noter vekili
Fahri Toker

Bayanlar!

Kış yaklaşıyor. Bu yılın sonbahar ve kış giyinişlerinde büyük değişiklikler var.

Bu yılın moda renkleri ve kumaşları ; yeni mantolarınızın, yeni tayyörlerinizin alacağı şekilleri bilmek ve öğrenmek isterseniz

Bugün çıkan

Moda Albümü

Sonbahar sayısını okuyunuz.

Sonbahar ve yaklaşan kış için zihninizi kurcalıyan bütün soruların karşılıklarını orada bulacaksınız.

Sayısı 15 kuruş

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli «16989» lira «46» kuruştan ibaret bulunan Ankara - Kavaş yolunun 0 + 000 ile 3 + 500 üncü kilometreleri arasında şose tamiratı ve taş ihzaratı kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

Eksiltme 2/9/937 tarihine musadif perşembe günü saat 15.5 ta Ankara Vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

İsteklilerin teklif mektublarını, Ticaret Odası vesikasını ve (1274) lira (21) kuruşluk muvakkat teminatlarını, Nafıa Vekâletinden aldıkları 937 senesine aid müteahhidlik ehliyet vesikalarile birlikte ayni günde saat 14,5 kadar Encümen Riyasetine vermeleri.

İstekliler keşif evrakı ile şartnamesini Nafıa Müdürlüğünde gözden geçirebilirler. «2736» (5234)

Haricî Askerî Kıt'atı İlânları

Her bir kilosuna tahmin edilen fiatı 180 kuruş olan 60,000 ilâ 80,000 kilo sarı sabunlu kösele kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini 720 kuruşa almak ve örneklerini görmek istiyenlerin her gün komisyona gelmeleri. İlk teminat miktarı 8450 liradır. İhalesi 15 eylûl 937 çarşamba günü saat 11 dedir. Münakasaya gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatlarile birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma komisyonuna vermeleri. «338» «5675»

Tefenni garnizonunun ihtiyacı için 389500 kilo askerî evsafta yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konuldu. İhale günü 16/9/937 perşembe günü saat 11 dedir. İsteklilerin teminat ve teklif mektublarını havi zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Ispartada Tümen Satınalma komisyonuna vermeleri. Tahmin bedeli beş kuruş olup ilk teminatı 1826 liradır. «324» «5526»

Tefenni garnizonu ihtiyacı için 389500 kilo askerî evsafta arpa kapalı zarfla eksiltmeye konuldu. İhale günü 16/9/937 perşembe günü saat 10 dadır. Tahmin bedeli dört kuruş, ilk teminatı 1461 liradır. İsteklilerin teminat ve teklif mektublarını havi zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Ispartada Tümen Satınalma komisyonuna vermeleri. «324» «5525»

Bir tanesine tahmin edilen fiatı 900 kuruş olan 15 bin ilâ 25 bin tane battaniye ve bir tanesine tahmin edilen fiatı 210 kuruş olan 15 bin tane yün fanilâ ile 1 kilosuna tahmin edilen fiatı 230 kuruş olan 15 bin ile 20 bin kilo yün çorab ipliği ayrı ayrı kapalı zarfla alınacaktır. Battaniyenin şartnamesini 1125, fanilâlarınki 158 ve ipliklerininki 230 kuruşa almak ve örneklerini görmek istiyenlerin her gün komisyona gelmeleri. Battaniyenin ilk teminatı 12,500, fanilâların 2362 ve ipliklerin 3450 liradır. Battaniyenin ihalesi 3/9/937 cumartesi günü saat 11 de, fanilânın ihalesi 5/9/937 pazartesi günü saat 11 dedir ve ipliklerin ihalesi 5/9/937 pazartesi günü saat 15 tedir. Münakasalara gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatlarile birlikte teklif mektublarını ihale saatlerinden en az 1 saat evvel Ankara M. M. V. Satınalma komisyonuna vermeleri. «266» «5210»

Bir metrosuna tahmin edilen fiatı 30 kuruş olan 495,800 metro hâki astarlık bezle bir metrosuna tahmin edilen fiatı 24 buçuk kuruştan 120 bin ilâ 167 bin metro çamaşırlık bez ayrı ayrı kapalı zarfla alınacaktır. Astarlık bezin şartnamesini 744 ve çamaşırlık bezin şartnamesini 255 kuruşa almak ve örneklerini görmek istiyenlerin her gün komisyona gelmeleri. Astarlık bezin ilk teminatı 8687 ve çamaşırlık bezin ilk teminatı 3068 lira 63 kuruştur. Astarlık bezin ihalesi 1/9/937 perşembe günü saat 11 de ve çamaşırlık bezin ihalesi 1/9/937 perşembe günü saat 15 tedir. Münakasalara gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarile ilk teminatlarile birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonuna vermeleri. «265» «5209»

Denizli garnizonunun ihtiyacı için 474500 kilo askerî evsafta arpa kapalı zarfla eksiltmeye konuldu. İhale 15/9/937 çarşamba günü saat 11 dedir. Tahmin bedeli 3 kuruş 75 santim, muvakkat teminatı 1668 liradır. İsteklilerin teminat ve teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Ispartada Tümen Satınalma komisyonuna vermeleri. «322» «5523»

Beher metrosuna biçilen ederi 325 kuruş olan 12,000 metro kışlık elbiselik kumaş kapalı zarfla eksiltmiye konmuştur. Tahmin edilen bedeli 39,000 lira olup ilk teminat parası 2925 liradır. İhalesi 1 eylûl 937 çarşamba günü saat 15 tedir. Şartnamesini 195 kuruş mukabilinde M. M. V. Satınalma komisyonundan alabilirler. Muhabere ile şartname gönderilemez. Nümunesi komisyondadır. Eksiltmiye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerile teminat ve teklif mektublarile birlikte ihale saatinden en geç bir saat evvel Ankarada Satınalma komisyonuna vermeleri. «269» «5211»

Denizli garnizonu ihtiyacı için 474500 kilo askerî evsafta yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konuldu. İhale 15/9/937 çarşamba günü saat 15 tedir. Tahmin bedeli 5 kuruş, muvakkat teminatı 2225 liradır. İsteklilerin teminat ve teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Ispartada Tümen Satınalma komisyonuna vermeleri. «323» «5524»

Yerli veya yabancı fabrikalar mamulâtı olan ve her bir metrosuna tahmin edilen fiatı 95 kuruş olan 157,000 metro ekmek torbalık bez kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini 746 kuruşa almak ve örneklerini görmek istiyenlerin her gün komisyona gelmeleri, ilk teminat miktarı 8707 lira 50 kuruştur. İhalesi 15/10/937 cuma günü saat 11 dedir. Münakasaya girecelkerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatlarile birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma komisyonuna vermeleri. «340» «5677»

Yerli veya yabancı fabrikalar mamulâtı olan ve her metrosuna tahmin edilen fiatı 60 kuruş olan 141,000 metro arka çantalık bez kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini 423 kuruşa almak ve örneklerini görmek istiyenlerin her gün komisyona gelmeleri. İlk teminat miktarı 5480 liradır. İhalesi 15/10/937 cuma günü saat 15 tedir. Münakasaya gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatlarile birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma komisyonuna vermeleri. «339» «5676»

1 — Pınarhisar garnizonunun 19,000, Demirköyün 20,000, Alpullunun 12,000, Vizenin 12,000 kilo kuru soğanı.

2 — İhaleleri ayrı ayrı pazarlık suretile Vizede yapılacaktır.

3 — Pınarhisarın muhammen bedeli 950 lira, Demirköyün 1500 lira, Alpullunun 450 lira, Vizenin 540 liradır.

4 — Pınarhisarın ilk teminatı 72 lira, Demirköyün 113 lira, Alpullunun 34 lira, Vizenin 41 liradır.

5 — İhaleleri 1 eylûl 937 çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır.

6 — Şartnameleri görmek istiyenlere her gün Vize Satınalma komisyonunda gösterilmektedir. «344» «5678»

BAKIRKÖY BEZ FABRiKASI

Memur ve İşçileri Mes'uliyeti Mahdudeli Kooperatif Şirketinden:

15 eylûl 937 tarihine isabet eden çarşamba günü saat 14 te Şirketin merkezi bulunan Bakırköy Bez Fabrikasında şirketin esas mukavelenamesi mucibince fevkalâde umumî heyet toplantısı yapılacağından şürekânın hazır bulunmaları rica olunur.

Ruzname: 1 — İdare Meclisi raporu.

2 — Esas mukavelenamenin aşağıda tesbit edildiği veçhile tadili

Eski maddeler	Tadil edilecek maddeler
Madde 11 — Tahsili kabil olmıyacak matlûbatla şirketin karşılıksız düyununun ve tahakkuk edecek her nevi zararların itfasına mahsus olmak üzere bir ihtiyat sermayesi teşkil edilecektir. Bu sermaye:	Madde 11 — Tahsili kabil olamıyacak matlûbatla şirketin karşılıksız düyununun ve tahakkuk edecek her nevi zararların itfasına mahsus olmak üzere bir ihtiyat sermayesi teşkil edilecektir. Bu sermaye:
A) Şirketin safi kazancından her sene %10 nisbetinde tefrik edilecek mebaliğ.	A) Şirketin sene nihayetindeki gelirinden 46 ncı madde mucibince tefrik edilecek mebaliğ.
B) 15 madde mucibince şirketten ayrılan şeriklerin iştirak hisselerinden tenzil edilecek %10 lar ve bu şerikler henüz bilânçosu yapılmamış olan carî seneye aid menfaatleri.	B) Aynen......
C) Şirket namına vuku bulacak her nevi teberrüat.	C) Aynen......
D) İhtiyat akçesinin şirkette konulmıyan miktarının neticesinden mütehassıl kârlardan terekküb eder.	D) Aynen......
Madde 46 — Her sene tahakkuk edecek temettüün (%10) u ihtiyat akçesine tahsis ve (%10) u heyeti idare azalarına temettü hissesi ve (%5) te idare meclisinin tensib edeceği şirket memurlarına ikramiye olarak tasdik edildikten sonra mütebaki (%75) nısfı sermayeleri ve diğer istihkakları nisbetinde hissedarlara tevzi olunur.	Madde 46 — Şirket sermayesi üzerine kazanc dağıtmıyan bir istihlâk kooperatifi olduğundan şirketin sene nihayetindeki varidatından masarifi umumiyesi tenzil edildikten sonra kalan bakiyeden kanunî ihtiyat ayrıldıktan sonra geriye kalan miktarı, şirketin karşılıksız düyununa ve tahakkuk edecek her nevi zararlarının itfasına mahsus olmak üzere, fevkalâde ihtiyat olarak ayrılacaktır.

Betonarme Köprü İnşaatı

Nafıa Bakanlığından:

1 — İstekli çıkmadığından dolayı ihalesi yapılamamış olan Erzincan Vilâyetinde ve Erzincan - Kiğı yolu üzerinde betonarme olarak inşa edilecek Beyçayırı köprüsü bu defa yeniden münakasaya konulmuştur. Keşif bedeli (55,500) liradır.

2 — Eksiltme 14/9/1937 tarihine musadif salı günü saat 16 da Nafıa Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak «278» kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmiye girmek istiyenlerin (4025) liralık muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi işleri yapabileceklerine dair vekâletimizden alınmış müteahhidlik ehliyeti fenniye vesikasile Ticaret Odasına kayidli bulunduklarına dair vesaik ibraz etmeleri lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «2997» (5686)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kıymeti L. K.	Teminatı L. K.
200 00	15 00

Kadıköyünde Zühtüpaşa mahallesinde Tahtaköprü caddesinde eski Mecidiye tekke binası enkazı açık arttırmıya çıkarılmıştır. İhalesi 13/9/937 pazartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatleri. (5698)

İstanbul Vilâyeti Ziraat Müdürlüğünden:

1 — Sıcak hava makinesi için pazarlıkla bir aded şartnamesinde evsafı yazılı istim makinesi mubayaa edilecektir.

2 — Bu makinenin muhammen kıymeti 700 Türk lirasıdır.

3 — Vermeğe talib olanların eylûlün onuncu cuma günü saat on dörde kadar Ziraat Müdürlüğüne müracaat ederek teklifte bulunmaları lâzımdır.

4 — Şartnameler hergün Ziraat Müdürlüğü Kaleminde görülebilir. (5692)

Kültür Bakanlığından:

Tüze Bakanlığı hesabına hukuk ve ceza kolundan muhtelif memleketlere gönderilecek dört talebe için İstanbul ve Ankara Hukuk Fakültelerinde 15 eylûl 937 çarşamba günü yapılacağını evvelce ilân ettiğimiz sınavların görülen lüzum üzerine 7/10/937 perşembe gününe bırakıldığı ve kendilerini aday seçtirmek için müracaat gününün de 10/9/937 akşamına kadar uzatıldığı ilân olunur. (5551)

Emlâk ve Evtam Bankası İlânları

Tekaüd, Dul ve Yetim Maaşları İskontosu

1 — Eylûl - Teşrinisani devresi maaş iskontosuna 1/9/937 tarihinde başlanacaktır.

2 — Eylûlün ilk üç günü harb malûllerine tahsis edilmiştir. Bu günlerde saat 16 ya kadar müracaat eden malûller maaşlarını ayni günde alırlar. Malûllerin 4 eylûl sabahından itibaren yapılan müracaatler sıraya girer.

3 — 1 eylûl sabahından itibaren müracaat eden diğer maaş sahiblerine maaşlarını alacakları tarihi gösteren birer numara kâğıdı verilir. Bu kâğıd üstünde yazılı tarihten evvel iskonto muamelesinin ikmali için yapılacak müracaatlerin hiç bir suretle kabul edilemiyeceği ilân olunur. (5582)

İzmir İskân Müdürlüğünden:

İzmir Vilâyetinin Torbalı, Kemalpaşa, Menemen, Kuşadası, Foça, Bergama, Çeşme, Dikili kazalarında yerleştirilmiş olan göçmenler için kerestesi İskân dairesi tarafından verilmek ve anahtar teslimi suretile inşa edilecek 826 aded tek köy tipi, 94 aded çift köy tipi, 45 aded şehir tipi kârgir evler münakasaya konulmuş ve 23/8/1937 tarihinde kapalı zarf usulile ihalesi mukarrer bulunmuş ise de taliblerin evsaf ve seraiti kanuniyeyi haiz bulunduğuna dair vesaik ibraz etmediklerinden 24/8/1937 tarihinden itibaren bir ay içinde pazarlıkla ihalesi takarrür etmiş ve kazalara iştirak edeceklerin şartnamesini ve keşfini görmek üzere hergün ve pazarlığa girmek üzere pazartesi ve perşembe günleri İzmir İskân Müdürlüğünde mütesekkil Alım Satım Komisyonuna teminat makbuz ve vesikalarile birlikte müracaat etmeleri ilân olunur. «2954» (5690)

Gebze Kaymakamlığından:

1 eylûl 937 tarihinde satışı yapılmak üzere açık arttırmıya çıkarılan Tuzlada Petoti namile maruf tuğla fabrikasının metrûk alât ve edevatı sabitiyesine konmuş olan haciz baki kalmak şartile satışın 23/8/937 tarihinden itibaren bir buçuk ay tehirine Gebze Asliye Hukuk Mahkemesince karar verildiği ilân olunur. (5691)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Bakırköy Emrazı Akliye ve Asabiye hastanesinin 201 kalem ilâç ve sıhhî malzemesi açık eksiltmiye konulmuştur.

1 — Eksiltme 15/9/937 çarşamba günü saat 15 te Cağaloğlunda Sıhhat ve içtimaî Muavent Müdürlüğü binasında kurulu Komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat: 3500 liradır.

3 — Muvakkat garanti: 262 lira 50 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve listeyi hergün Komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubile birlikte belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (5680)

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer ve eşyası 6/9/1937 tarihine musadif pazartesi günü saat 12 den itibaren açık arttırma suretile satılacaktır. Mezkûr günde muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğunu bulmazsa ikinci arttırmıya bırakılacaktır. 15/9/1937 tarihinde ayni saatte 2 nci arttırması yapılacaktır.

Talib olanların Taksimde Büyükparmakkapıda Hüsnügalib sokağında Bahripaşa apartımanı karşısındaki 18 No.lı apartımanda ikinci dairesinde mezkûr gün ve saatte hazır bulunacak memuruna müracaat etmeleri ilân olunur. (5711)

İstanbul Vilâyeti Ziraat Müdürlüğünden:

1 — Evsafı fennî şartnamede yazılı beş ton Sulfür dü Karbon şartnamesi veçhile ve Mersinde teslim kaydile eksiltmiye konulmuştur. İhalesi 27/8/937 tarihine musadif cuma günü saat on beşte Vilâyet Konağında Ziraat Müdürlüğü odasında müteşekkil Komisyon huzurunda ve açık eksiltme suretile yapılacaktır.

2 — Tahmin bedeli 1750 liradır.

3 — Eksiltmiye iştirak edeceklerin 2490 sayılı kanunun 32, 33 üncü maddelerinde yazılı ahkâm dairesinde yukarıda yazılı gün ve saate kadar Komisyona müracaat eylemeleri lâzımdır.

4 — Eksiltmiye iştirak için vakti muayyenden evvel muhammen bedelin yüzde yedi buçuğu olan 131 lira 25 kuruşun makbuz mukabilinde Malsandığına yatırılmış olması veya banka teminat mektubunun Komisyona verilmesi şarttır.

5 — Şartnamesi ve fennî şartnamesi hergün Ziraat Müdürlüğü kaleminde görülebilir.

İ L Â N

Aynen yukarıda yazılan ilânda tayin olunan ihale günü Sülfür dü Karbona talib çıkmadığından evvelki şerait dairesinde eksiltme müddeti on gün daha uzatılmış ve eylûlün altıncı pazartesi günü saat on beşte ihalesinin icrası mukarrer bulunmuştur. (5708)

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42862 - Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740

İzmir Fuarı münasebetile

Fevkalâde posta

Mevcud postalara ilâveten ANKARA vapuru eylûlün birinci çarşamba günü saat 15 te Galata rıhtımından kalkarak doğru İzmire gidecektir. Fuar açık bulunduğu müddetçe fotoğraflı gidiş - dönüş bileti alanlara yüzde elli tenzilât yapılmaktadır.

Sayın yolcuların Karaköydeki acentalığımıza müracaat etmeleri. «5627»

Satılık Arsa

Nuruosmaniye Şeref sokağında köşebaşı 9×17 eb'adında bir arsa ehven fiatla satılacaktır. Çemberlitaşta nalbur Bay Ömere müracaat.

Operatör
RIZA ÜNVER
Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı
Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22, Mavi yapı
Telefon : 22683

Belsoğukluğu
ve FRENGİYE yakalanmamak için en iyi ilâç ancak
PROTEJİNDİR

SEFALİN
BAŞ VE DİŞ AĞRILARI GRİP VE NEZLEYİ DERHAL GEÇİRİR

İstanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

D. No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1679	Erenköy Bostancı	Çatalçeşme Bağdad cad.	E: 47	Arsa	500 Açık arttırma
2437	Ayvansaray Atik Mustafapaşa	Çınarlıçeşme	E: 24-26 Y: 30-32	Arsa	130 »
2629	Ortaköy	E: Karabaş Y: Sarı	E: ve Y: 5	İçinde teneke barakası olan bir kıt'a arsa	300 »
3133	Beyoğlu Kamerhatun	E: Irmak Y: Kurtuluşderesi	E: 51 Y: 85	Arsa	120 »
3203	Bakırköy Cevizlik	E: Andonaki Y: Aralık	E: 6 Y :15	Arsa	150 »
3401	Kurtuluş	E: Yenikilise-arkası Y: Omuzdaş	22	Arsa	160 »
3537	Üsküdar Altunîzade	Mütevelli-çeşmesi	E: 4 Mü. harita: 9	Arsa	100 »
3870	Kurtuluş	E: Çıpata Y: Çavdar	E: 11/23 Y: 9/17 mahallesi Çavdar sokağında 7	Arsa	400 »
4509	Yeniköy	Çiftefabrika	E: 15 Y: 13	Arsa	100 »
4788	Fatih Halıcılarköşkü Molla Aliyülfenarî	Ortaçeşme	E:41 Y:59	Eşcari, ahırı ve mekânı müştemil bostanın ½ his.	2500 Kapalı zarf
7031	Tarabya	Dereiçi	E: 34-36	Arsa	260 Açık arttırma
8630	Ortaköy	E: Leylak Y: Karanfil	E: 16/2 Mü. Y: 24	Arsa	170 »

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 10/9/937 tarihine düşen cuma günü saat 14 tedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosiledir.

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Şişli Çocuk hastanesine lâzım olan bin kilo idrofil «tıbbî» pamuk açık eksiltmiye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu Komisyonda 15/9/1937 çarşamba günü saat 14,30 da yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat: 1300 liradır.

3 — Muvakkat garanti: 97 lira 50 kuruş.

4 — İstekliler şartnameyi hergün Komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubile birlikte Komisyona gelmeleri. (5683)

İstanbul Defterdarlığından:

Beşiktaşta Çırağan caddesinde İş Bankasına aid Kutu fabrikasile Beşiktaş Spor kulübünün işgalinde bulunan saha arasındaki 84 numaralı yanmış Çırağan Sarayı binasile önündeki rıhtım ve arkasındaki bahçeyi muhtevi kereste vesair malzeme ardiyesi ittihazına elverişli 15000 metre murabbaı sahası bulunan yer üç yıl müddet ve yılda 960 lira kira mukabilinde bir ay içinde pazarlıkla kiraya verilecektir. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek istiyenlerin 27/9/937 pazartesi günü saat on dörde kadar üç senelik kirasının yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçelerile Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan Komisyona gelmeleri. «M.» (5701)

Bursa Orman Mektebi Müdürlüğünden:

Bursa ve Bolu Orman Mekteblerine alınacak talebenin kayid ve kabul şartları

Bu sene mektebimize ve mektebimiz derecesinde açılacak olan Bolu Mıntaka Orman mektebine müsabaka imtihanile parasız yatılı ellişer talebe alınacaktır. Bu mekteblerin tahsil müddeti üç senedir. İsteklilerden aşağıda yazılı şartlar aranır:

1 — Türkiye Cumhuriyeti teb'aasından olmak.

2 — Yaşı yirmiden yukarı olmamak.

3 — Sağlık durumu normal derecede yani, dil, göz, kulak, ve vücudunda arıza ve noksanlık bulunmamak, arızalı ve dağlık yerlerde yürüyüp gezmiye, hayvana binmiye bünye teşekkülâtı müsaid ve dayanıklı olmak,

4 — İyi ahlâklı, hüsnühal sahibi ve geçmiş mahkûmiyeti olmamak,

5 — Orta mektebi bitirmiş bulunmak.

6 — Bu şartları haiz olanlar, Orman Mektebi Müdürlüğüne hitaben yazacakları dilekçeyi, fotoğraflı olarak Bursada Orman mektebine, taşrada, bulundukları mıntakanın Orman Müdürlüğüne verecekler ve istidalarına:

a) Nüfus cüzdanı asıl veya tasdikli sureti.

b) Üçüncü maddede yazılı sağlık durumlarını bildirir tam teşekküllü hastanelerden veya bu hastanelerin bulunmadıkları yerlerde Hükûmet doktorlarından alacakları tasdikli raporu (Tam teşekküllü hastane olmıyan yerlerden kabul edilecek isteklilerin kayidleri imtihanı kazandıktan sonra mektebce yaptırılacak muayene neticesine kadar esaslandırılmaz. Ve bu muayenede yazılı evsaf kendisinde bulunmıyanlar mektebe alınmaz.)

c) Çiçek aşısı vesikası.

d) Dördüncü maddedeki yazıya göre belediye veya polis merkezleri tarafından tanzim ve tasdik edilecek hüsnühal mazbatası.

h) Orta mekteb şehadetnamesinin asıl veya tasdikli örneğini,

f) 6 × 9 eb'adında altı fotoğraf bağlamalıdırlar.

7 — Müsabaka imtihanına gireceklerin namzedlik kayidleri 20/8/1937 tarihinde başlıyacak ve 13/9/1937 tarihine kadar devam edecektir. Bursa, Bilecik merkez ve kazalarından bizzat veya posta ile müracaat edeceklerin kayidleri Bursa Orman mektebinde yapılır.

Noksan evrak gönderenlere müracaat etmemiş nazarile bakılır.

Mekteb için müracaat günleri pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 14 - 17 ye kadardır. Bugün ve saatler haricinde müracaat kabul edilmez ve noksan evrakla gelenlerin kayidleri yapılmaz.

8 — Bursa, Bilecik merkez ve kazalarından müracaat edecek isteklilerin imtihanları Bursa Çekirge yolundaki mekteb binasında, diğerlerinin mensub oldukları Orman Müdürlüklerinde iki grup (Riyaziye ve Biyoloji) deslerinden 13 eylûl 1937 pazartesi günü saat 14 te yapılacak ve üç saat devam ederek 17 de bitecektir.

Muayyen gün ve saatte imtihan mahallinde bulunmıyanlar müsabaka harici bırakılır.

9 — Yukarıda yazılı şartları haiz olanlar müsabaka imtihanı neticesinde muvaffak olarak mektebe alındıkları takdirde tahsil esnasında mektebi terkettikleri veya bitirdikten sonra tayin olundukları vazifeye gitmedikleri halde mektebin yapmış olduğu masrafları ödiyeceklerine dair kendilerine verilecek nümuneye göre Noterlikten tasdikli bir taahhüd senedi vereceklerdir. Bu senedi getirmiyenlerin mektebe devamlarına müsaade edilmez.

10 — İmtihan neticesi mektebimiz tarafından gazetelerle ilân edilecek ve kazananların mensub oldukları Orman Müdürlüklerine de bildirilecektir. (5418)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Eksiltmiye konulan iş: Heybeliada Sanatoryomunun ara paviyonu İnşaatı
Keşif bedeli : 81,913 lira 81 kuruş
Muvakkat garanti : 6,143 lira 54 kuruş.

Heybeliada Sanatoryomuna yaptırılacak olan ara paviyonu kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur.

1 — Eksiltme: 13/9/937 pazartesi günü saat 15 te Cağaloğlunda İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu Komisyonda yapılacaktır.

2 — Mukavele, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartları, proje, ve keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak «410» kuruş bedel mukabilinde Komisyondan alınabilir.

3 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikasile bu işe benzer 50,000 liralık iş yaptığına dair Nafıa Vekâletinden almış olduğu müteahhidlik vesikasile muvakkat garanti makbuz veya banka mektubile birlikte ihale saatinden bir saat evvel tekliflerini havi mektublarını Komisyona vermeleri. (5543)

Deniz Küçük Nakliye Esnafı Cemiyeti Başkanlığından

Cemiyetimiz idare heyeti azalarından kur'a ile çıkarılanların yerlerine alınacaklar için 20/8/937 cuma günü yapılan seçimde ekseriyet hâsıl olmadığından 10/9/937 cuma günü ikinci ve son bir intihab yapılacaktır. Cemiyet mensublarının reylerini kullanmak üzere mezkûr günde saat ondan on altıya kadar merkeze gelmeleri.

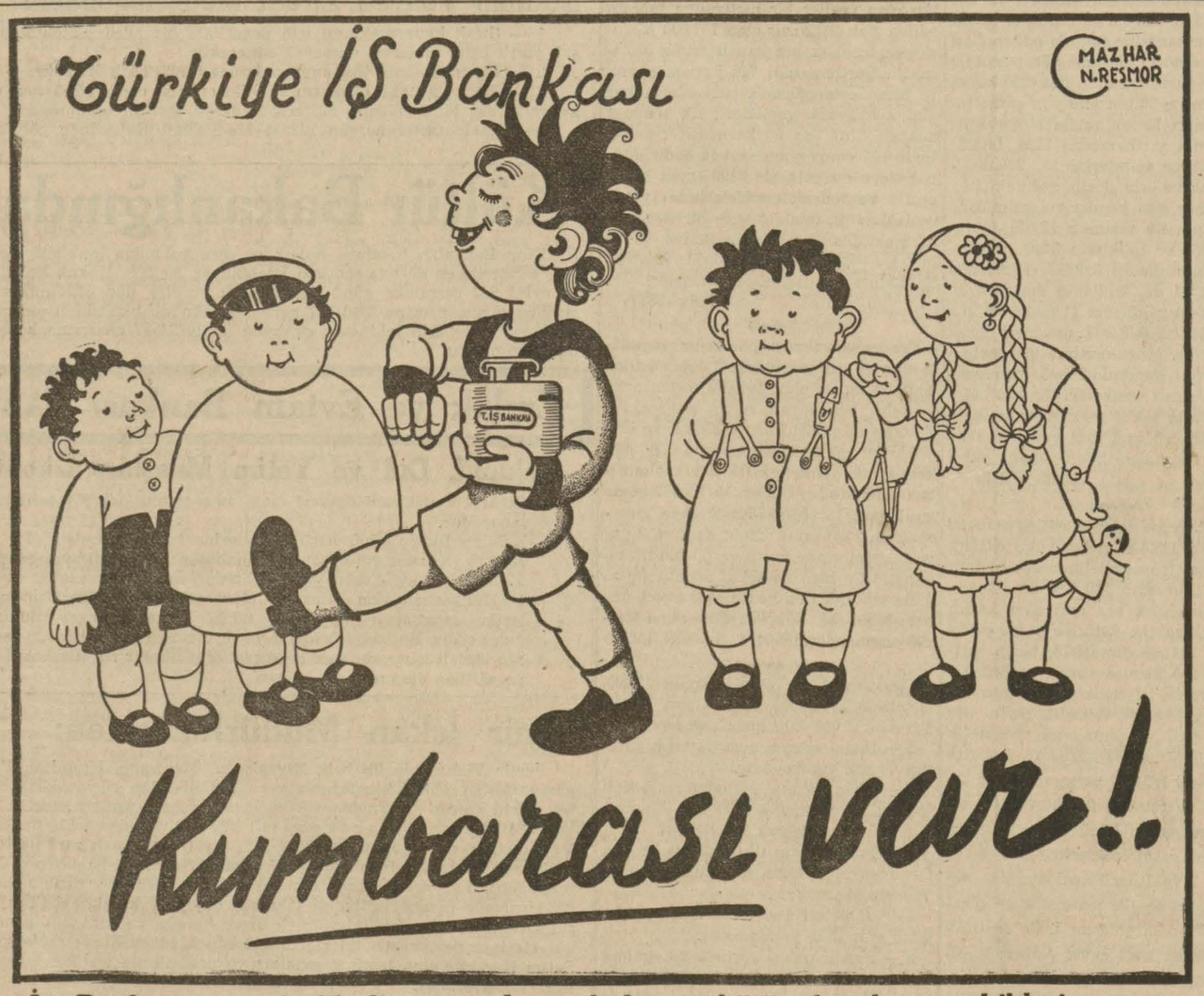

İş Bankası asgarî 25 lira mevduatı bulunan bütün kumbara sahiblerine senede kur'a ile 20,000 lira mükâfat dağıtmaktadır.

1937 sonuna kadar keşide tarihleri: Eylûl, Birinciteşrin ve Birincikânun aylarının ilk günleri.

istiklâl lisesi direktörlüğünden:

1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına gündüz ve yatı, kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.
2 — Hergün saat 10 dan 16 ya kadar mektebe müracaat edilebilir.
3 — Bu yıl yeniden az talebe alınacağından mektebe girmek istiyenler biran evvel müracaat etmelidirler.
4 — Eski talebe ylûlün onuncu gününe kadar gerek mektubla gerek mektebe başvurarak kaydını yeniletmelidir. Eski talebenin eylûlün onundan sonra müracaatleri kabul edilmiyecektir.
5 — Sekizinci ve on birinci sınıfların bütünleme ve engel sınavları eylûlün birinde, diğer sınıfların eylûlün yedisinde başlıyacaktır.
6 — İstiyenlere mektebin kayıd şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.
Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

SARAÇHANE BAŞINDA HORHOR CADDESİNDE

Erkekler kısmı: Münirpaşa konağında — Kızlar kısmı ile ilk kısmı: Yeni yapılan binada

KIZ ERKEK **HAYRİYE LİSELERİ** YATI GÜNDÜZ

Ana - ilk - orta - lise kısımlarını havidir. Fen ve edebiyat kolları vardır. İlk sınıflardan itibaren ecnebi lisanı mecburidir. Açılan şubeler dolayısile Münirpaşa konağı ancak erkekler kısmına kâfi geldiğinden bu sene kızlar kısmile ilk kısma, Münirpaşa konağı karşısında leylî bir liseye lâzım olan bütün müştemilâtı havi büyük bahçeli yeni yapılan bina tahsis olunmuştur. Kızlar kısmında tedrisat ayrı bir talim heyeti tarafından yapılacaktır. Münirpaşa konağının kâfi gelmemesi yüzünden geçen sene Çarşambadaki şubeye naklolunan ilk kısım yeni binamıza alınmıştır. Çarşambada da ayrıca ilk kısım vardır. Nehari talebeden arzu edenler mektebin hususî otobüsile naklolunurlar. Kayıd muamelesine başlanmıştır. Hergün sabah, saat 10 dan akşam 5 e kadar müracaat kabul olunur. Telefon: 20530

11 inci ve 8 inci sınıfların bütünleme ve engel sınavları 1 eylûlde başlıyacak ve 8 eylûlde bitecektir. Diğer sınıfların sınavları 8 eylûlden 17 eylûle kadar sürecektir.

Eski FEYZİATİ

Yatılı **BOĞAZİÇİ LİSELERİ** Yatısız

Kız ve erkekler için ayrı bölüklerde : Ana - Ilk - Orta - Lise sınıfları
ilk kısımdan itibaren yabancı diller
Talebe kaydı için hergün mektebe müracaat edilebilir. Istiyenlere tarifname gönderilir.
Arnavudköy tramvay caddesi : Çifte saraylar. Telefon - 36.210

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji Arnavutköy, Tel. 36.160 — Robert Koleji Bebek, Tel. 36...3 : **ERKEK KISMI**

Mektep, İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyarî olarak mütehassıs muallimler tarafından öğretilir. Milli terbiye ve kültüre son derece ehemmiyet verilir. Aile hayatı yaşatılır. Kütüphaneleri mükemmeldir. Kız ve erkek beden terbiyesi ve sporlar talebenin bedenî tekemmülünü temin eder. Lise kısmı derslerine munzam olarak ticaret dersleri gösterilir.

MÜHENDİS KISMI Ameli ve nazarî usullerle elektrik, makine ve Nafıa mühendisi yetiştirir.

KAYIT GÜNLERİ; Çarşamba ve cumartesi günleri saat 9 dan 12 ye kadar 7 eylûlden sonra hergün

Fazla malûmat için mektupla veya bizzat müracaat edilebilir.

öksürenlere ve göğüs nezlelerine **KATRAN HAKKI EKREM**

Kumbara biri

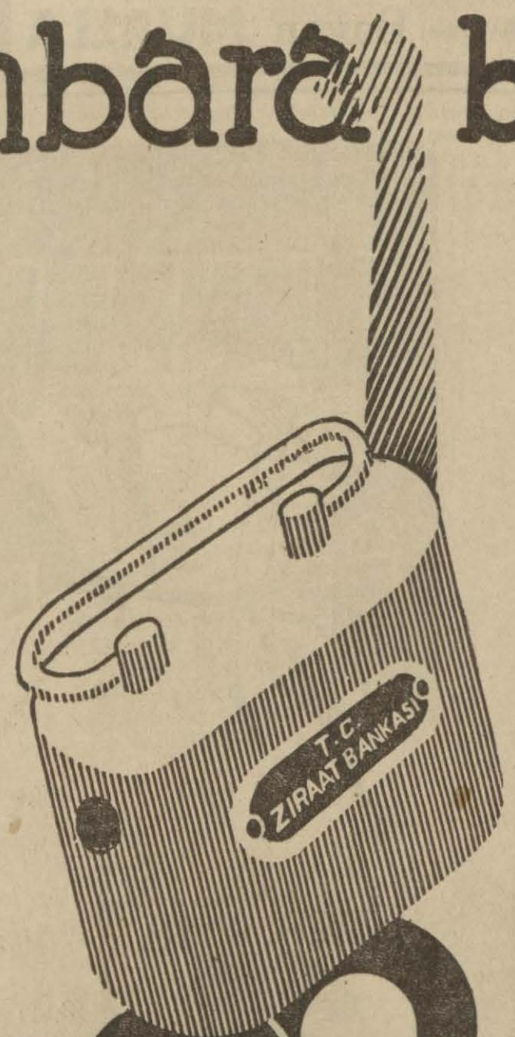

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

Kadıköy

« SEN JOZEF »

Fransız Erkek Lisesi

Yeni ders senesi, eylûlün 8 nci çarşamba leylî talebe için ve 9 uncu perşembe günü neharî talebe için başlar. Kayid muamelesi, pazartesi gününden başka hergün saat 9 dan 11 ½ a ve 14 ten 18 e kadar yapılır.

İlk tahsilini bitirip diploma alan talebe ORTA sınıflara girebilmek için ihzarî sınıfa kabul olunur.

Edremid icra memurluğundan:

Edremidde Camiivasat mahallesinde mukim tüccardan tuhafiyecilik ve müskirat satıcılığile meşgul olan Sadık Akının iflâsı 19 ağustos 937 tarihinde açılmış olup tasfiyenin adi şekilde yapılmasına karar verilmiş olduğundan:

1 — Müflisten alacağı olanların ve istihkak iddiasında bulunanların alacaklarını ve istihkaklarını ilândan bir ay içinde Edremid icra dairesine gelerek kaydettirmeleri ve delillerini (sened ve defter hulâsaları ve saire) asıl veya tasdikli suretlerini tevdi eylemeleri.

2 — Hilâfına hareket cezaî mes'uliyeti müstelzim olmak üzere müflisin borclularının dahi ayni müddet içinde kendilerini ve borc miktarlarını bildirmeleri.

3 — Müflisin mallarını her ne sıfat ve suretle olursa olsun ellerinde bulunduranların o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartile bunları ayni müddet içinde dairemiz emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazeretleri bulunmadıkça cezaî mes'uliyete uğrıyacakları ve rüçhan haklarından mahrum kalacakları.

4 — 11 eylûl 937 tarihine musadif cumartesi günü saat onda Edremid icra dairesinde alacaklıların ilk toplantıya gelmeleri ve müflisle müşterek borclu olanlar ve kefillerinin ve borcunu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur. (34616)

FEDERAL KAMYON

Mazutlu ve benzinli
Sağlam-Ekonomik
Anadoluda acenta arıyoruz.
Her türlü kolaylık
Şemin kardeşler
Karaköy Palas

Dr. Faik i. ökte
OPERATÖR
Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 6. Tel: 21109 Muayene 1 liradır.

Dr. HORHORNİ
Eminönü Eczanesi yanında her gün hastalarını kabul eder.

Daktilo

Piyango direktörlüğünde çalışmak üzere imtihan suretile ücretli bir daktilo alınacaktır. Talib olanların Piyango direktörlüğü malûmat servisine müracaatleri.

Zonguldak icra dairesinden:

Bir borcdan dolayı paraya çevrilmesi mukarrer Kozluda Çarşı mevkiinde kâin Gösterit Mustafanın evrak mahzeni namile maruf arsası üzerinde mebni 9 dükkân ile hane ve altında dükkânı sağ tarafı Çokadan metrûk elyevm Dursun reise mütefevvez hane kısmen Safranbolulu Süleyman veresesi ve kısmen Çıkrıkçı oğlu Ahmed Usta vereseleri hane, maabahçeleri ve sol tarafı Belediye tarafından açılan yol ve keza arkası ve önü yolla mahdud (13,940) lira kıymetindeki dükkânlarla hane ve arsanın birinci arttırmada muhammen kıymetin %75 ini bulmadığından ikinci arttırmanın yapılması için 15 gün daha temdidine karar verilmiş olduğundan arttırma 15/9/937 tarihine musadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecektir ve en çok arttıranın üzerinde bırakılacaktır. Arttırma peşindir. Tellâliye ve sair harclar alıcıya aiddir. Muhammen kıymetin %7,5 nisbetinde pey akçesi verilmesi lâzımdır. Şartname ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulmaktadır.

İcra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesi mucibince hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu müddet zarfında evrakı müsbitelerile birlikte daireye bildirmeleri icab eder. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaştırılmasından haric kalırlar.

Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 937/377 No. lı icra dosyasında mevcud ve mahallen yapılan haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlıyabilecekleri ilân olunur. (34630)

Yuva - ilk kısım

YENİ NESİL OKULU

Tesisindenberi talim ve terbiye sistemindeki ciddiyet ve intizam İstanbul Kültür Direktörlüğünün takdirine mazhar olmuş ve geçen senedenberi de resmî mekteblerle muadeleti tasdik buyrulmuştur.

Ecnebi dili tedrisine çok ehemmiyet verilen bir müessesedir. Modern teşkilâtlı mükemmel bir yuva sınıfı vardır. Kayidlara başlanmıştır. Pazartesi, çarşamba günleri öğleden sonra 14 ten 18 e kadar Cağaloğlunda Mollafeneri caddesindeki okula müracaat olunabilir.

Ingiliz « HiGH SCHOOL » Mektebi

Nişantaş - Istanbul Telefon 41078

Derslere 22 Eylülde başlanacaktır.

Kayıt ve kabul muamelesi, Cumartesi ve Pazardan maada hergün saat 10 dan 12 ye kadar mektepte yapılmaktadır.

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Eksiltmiye konulan iş: Mutfak ve Hastabakıcı odaları üzerindeki tarasanın demir camekânla örtülmesi.
Keşif bedeli : 1998 lira 80 kuruş.
Muvakkat garanti : 149 lira 91 kuruş.

Açık eksiltmiye konulan Haydarpaşa Emrazı Sariye hastanesinde yapılacak olan yukarıda yazılı iş için istekli çıkmamasından ihalesi 1 eylûl 937 çarşamba günü saat 15,30 a bırakılmıştır.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu Komisyonda yapılacaktır.

2 — Mukavele, eksiltme, bayındırlık genel, hususî ve fennî şartnamesi, proje, keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak Komisyonda görülebilir.

3 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikasile bu işe benzer 2000 liralık iş yaptığına dair Nafıa Müdürlüğünden almış oldukları müteahhidlik vesikasile muvakkat garanti makbuz veya banka mektublarile birlikte belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (5640)

Pendik Bakteriyoloji Enstitüsü Direktörlüğünden:

Açık eksiltme ilânı

Muvakkat teminat miktarı Lira K.	Tahminî kıymet Lira K.	kilosu	Cinsi
255 00	3400 00	170,000	Saman
89 10	1188 00	6,600	Dana (asgarî 80 azamî 110 baş).
51 98	693 00	3,850	Koyun (asgarî 80 azamî 110 baş).
32 40	432 00	3,220	Keçi (asgarî 50 azamî 80 baş).

1 — Yukarıda gösterildiği üzere saman, koyun, keçi, danalar açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 7 eylûl 1937 salı günü saat 15 te yapılacaktır. (Açık eksiltme).

3 — İşbu eksiltmeye (açık eksiltme) girmek istiyenler hergün, Pendikte Müessese Müdiriyetine müracaatle şartnamelerini görebilirler. Ve eksiltme günü de (2490) sayılı kanunda yazılı şartlar dahilinde ve muayyen olan gün ve saatte yukarıda yazılı olan teminatlarile İstanbulda eski Düyunu Umumiye binası arkasında Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde teşekkül eden Pendik Bakteriyolojihanesi Baytarî ve Serum Darülistihzarı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (5223)

As. Tıbbiye Ok. Müdürlüğünden:

Bu yıl okulumuz tabib kısmına kaydedilecek okurların miktarı istenildiğinden fazla olduğundan eylûlün onuncu cuma günü saat 10 da okulumuzda bir müsabaka imtihanı yapılacaktır.

İmtihan, yabancı dil, fizik, kimya, riyaziyeden olacak ve muvaffak olanlar alınacaktır. «335» (5659)

Trakya Örnek ve Üretme Çiftliği Direktörlüğünden:

Lüleburgazda kâin Trakya Devlet Örnek ve Üretme Çiftliği Saraytepe mevkiinde yapılacak bir büro ile üç memur evinin inşaat proje ve plânları yaptırılacaktır.

İnşaat mühendis ve müteahhidlerinin esaslı tafsilât için Çiftlik İdaresine acele müracaatleri. (5633)

Askerî Liseler Müfettişliğinden:

Sivil liselerde ikmali olup ta ikmalde muvaffak olacak okurlardan bir miktar talebe imtihanla askerî liselere alınacaktır. Yüksek sınıfta olanlar tercih edilirler. Talib olanların şimdiden müracaat ederek evraklarını tamamlamaları lâzımdır. «327» (5558)

Ankara Bölge San'at Okulu Direktörlüğünden:

Okulumuz talebeleri için yaptırılacak dahilî elbiseler için açık eksiltme ile kumaş alınacaktır. İsteklilerin kumaş nümunesile şartnameyi görmek üzere hergün Okul Direktörlüğüne, eksiltmiye gireceklerin de % 7,5 teminatlarile birlikte 9/9/1937 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 14 te Ankarada Okullar Sağışmanlığında toplanacak Alım Satım Komisyonuna müracaatleri. «2988» (5589)

CİNSİ	Miktarı	Fiatı	Tutarı	Teminatı
Hakim kumaş 70 Sm. eninde	1750 metre	50	875 lira	65.62 lira

Dolab yaptırılacak

Güzel San'atlar Akademisi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Güzel San'atlar Akademisindeki Tatbikat Bürosu için muhtelif şekilde 18 dolabla bir kâğıdlık alınacak ve Büronun mevcud bazı dolablarına raf, kapak, çıta veya kaplama vazettirilecek ve bir dolab kapısının vaziyeti değiştirilecektir. Muhammen bedeli 1401,20 lira tutan bu iş açık eksiltmiye konulmuştur. Muvakkat teminat miktarı 105.09 liradır.

Şartname hergün Akademiden alınabilir. Plânlar arzu edenlere gösterilir. Eksiltme 13/9/1937 pazartesi günü saat 16 da Cağaloğlundaki Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde yapılacaktır. Eksiltmiye, bir marangoz fabrikasına sahib olduklarını ve bu nevi marangozluk işleri müteahhidliği yaptıklarını Nafıa Vekâleti veya Ticaret ve Sanayi Odası vesaiki ile isbat edenler iştirak edebileceklerdir. (5464)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Haydarpaşa Emrazı Sariye Hastanesinin 98 kalem tıbbî ecza ve sıhhî malzemesi açık eksiltmiye konulmuştur.

1 — Eksiltme: 15/9//937 çarşamba günü saat 16 da Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu Komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiatı: 1310 liradır.

3 — Muvakkat garanti: 98 lira 25 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve listeleri hergün Komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubile birlikte belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (5682)

PASLANMAZ

ve

HASAN TRAŞ

Bıçakları

Bütün dünyada emsaline hiçbir zaman tesadüf edilemiyecek derecede büyük muvaffakiyet kazanan Hasan Traş Bıçakları yeni ve kat'iyyen paslanmaz nev'ini piyasadan musirren isteyiniz. Yeni Hasan Traş makinelerile birlikte Hasan Traş bıçakları traş olduktan sonra kat'iyyen silmeğe ve kurulamağa hacet yoktur. Ve bu traş bıçağı hiç bozulmamak şartile gayet kolaylıkla ve huzuru neş'e içinde yüz defa traş eder. Dünyanın hiçbir traş bıçağında bu meziyet yoktur. Ve buna ancak Hasan Traş bıçağı muvaffak olmuştur. Markasına ve ismine dikkat. 1 adedi 6, 10 adedi 50 kuruştur. Hasan Traş Sabunu - Hasan Traş Kremi - Hasan Traş Pudrası - Hasan Traş kolonyası da çok zevk ve neşe veren yardımcı ve mükemmel vasıtalardır.

İstanbul P. T. T. Vilâyet Müdürlüğünden:

Tophane P. T. T. Merkez binasının keşifnamesi dahilinde tamiri açık eksiltmiye konulmuştur. Eksiltme 10/9/1937 cuma günü saat 14 te Büyükpostane binası birinci katta İstanbul P. T. T. Vilâyet Müdürlüğünde müteşekkil Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 1842 lira 51 kuruş, muvakkat teminat 139 liradır. Taliblerin mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri umumî, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hulâsasile buna ilişik diğer evrakı görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde idarî kalemine ve eksiltme gün ve saatinden bir hafta evvel İstanbul Nafıa Müdürlüğüne müracaatle en az bin liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair alacakları fennî ehliyet ve Ticaret Odası vesikasile birlikte Komisyona müracaatleri. (5550)

MÜHENDİS ARANIYOR
ETİ BANK
Umumî Direktörlüğünden:

Bankamızın makine ve tesisat şubesinde çalışmak üzere almanca lisanına iyice vâkıf genc bir makine veya elektrik mühendisine ihtiyacımız vardır. Taliblerin tercümeihalleri diploma ve mevcud ise bonservis kopyalarile Ankarada Bankamıza tahriren müracaat etmeleri.

(Meşhur Balçık Panayırı)
Saray Belediyesinden:

Her sene ağustosun 31 inci günü açılması mutad olan Sarayın meşhur (Balçık Panayırı) bu sene de açılarak bir hafta devam edecektir.

Panayıra gelecek tüccar ve esnafın istirahat ve ihtiyaçları temin edilmiş olduğu ilân olunur. (5547)

ÇILLER ve LEKELER
Balsamin Eksiri
ile tamamen zail olur.

BALSAMiN LiKiT

Yüzdeki çil ve lekeleri izale ederek cilde mat ve cazib bir ten temin eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Elâziz sulh hâkimliğinden:

Elâzizde mukim Mehmed Said avukatı Hamid Ali Yöney tarafından (172) liranın tahsili hakkında Elâzizde terzi Mevlûd, Manisada Tümen askerlik dairesi başkanı Rasim ve Ankarada Dumlupınar M. Taceddin camisi içinde 12 No. lı evde Bayan Nuriye aleyhine açılan davada ibraz olunan senedin tetkikatı için 4/8/937 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 9 da daveti mutazammın tebligat mumaileyh Nuriyenin ikametgâhı meçhul bulunması itibarile gazetelerle ilân suretile icra kılınmıştı.

Yevmi mezkûrda daveti kanuniyeye icabet etmediğinden hakkında hukuk usulü muhakemeleri kanununun 401 inci maddesi hükmüne tevfikan gıyab kararı verilmiş ve bir gûna muamele yapılmıyarak tahkikatın devamı 17/9/937 tarihine tesadüf eden cuma gününe talik edilmiştir.

Binaenaleyh hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesine tevfikan mezkûr gıyab kararının dahi ilân suretile tebliğine karar verilmiş ve gıyab kararının bir sureti de mahkeme divanhanesine talik kılınmıştır.

Müddeaaleyh Bayan Nuriye yevm ve vakti mezkûrda Elâziz sulh mahkemesi hukuk dairesinde tahkikat hâkimi huzurunda ispati vücud etmediği takdirde hukuk usulü muhakemeleri kanununun 405 inci maddesine tevfikan bir daha muhakemeye kabul olunmıyacağı ve 408 inci madde mucibince hasmın dermeyan ettiği vakıaları ikrar etmiş addolunacağı ilânen tebliğ olunur. (34608)

AŞÇIBAŞI markalı
LÜKS ve EKSTRA
MAKARNALAR
En iyi makarnalardır.
Sparişlerin doğruca fabrikaya verilmesi rica olunur

Dr. NIŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mekteb sokak 35 No.lı muayenehanesinde tedavi eder.

Dünyada birinciliği kazanan
MOVADO

saatlerdir.
Her yerde arayınız.
155 birinci mükâfat.

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi
Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif
Cümhuriyet matbaası

Çalışamıyor, devasız bir derde uğramış gibi meyustur

Düşünmüyor ki bir iki kaşe

NEVROZİN

onu bu yarım baş ağrısile sinir ağrılarından kurtarmağa kâfi gelecektir.

NEVROZİN

Bütün ağrı, sızı ve sancıları derhal dindirir. Soğuk algınlıklarına, gripe, romatizmaya, baş ve diş ağrılarına, nezleye, sinir, adale ve bel ağrılarile kırıklığa karşı bilhassa müessirdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Ankara Valiliğinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Ankara - Kırşehir yolunun 64 ile 69 uncu kilometreleri arasında yapılacak tesviyei türabiye, imalâtı sınaiye ve şose inşaatıdır.

Keşif bedeli (33,427) lira (53) kuruştur.

2 — Eksiltme 6/9/1937 tarihine musadif pazartesi günü saat 15,5 ta Vilâyet Daimî Encümeni odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İsteklilerin teklif mektublarını, Ticaret Odası vesikasını ve 2507 lira 6 kuruşluk muvakkat teminatlarile Nafıa Vekâletinden aldıkları 937 yılına aid müteahhidlik ehliyeti fenniye vesikasını hâmilen ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Encümen Reisliğine müracaatleri lâzımdır.

4 — İstekliler keşif ve şartnameyi hergün Nafıa Müdürlüğünde gözden geçirebilirler. «2905» (5465)

Her akşam : HARBİYEDE
BELVÜ
Bahçesi alaturka kısmında
Meşhur rekkase
MELİKE CEMAL
Mısır filim yıldızı ve rakkase
TAHİYYE MUHAMMED
Ayrıca Bayan **MUALLA**

Her sabah daha genc!

Yeni bir reçete, Uyurken, size
Genclik ve güzellik
getirir.

Daha taze, daha açık, daha genc ve buruşuklukları kaybolmuş bir cild görenler adeta bir mucizedir diyecekler. Filhakika asrî fennin yeni bir zaferidir. Viyanadan bildirilen bu şayanı hayret keşif, «Biocel» tabir edilen ve cildi ihya eden bir unsurdur. Bunu Viyana Üniversitesi profesörü doktor Stejskal, kemali itina ile seçilmiş genc hayvanlarda gizlenmiş cild hüceyrelerinden istihsale muvaffak olmuştur. Bundan sonra cildinizi Biocel ile besliyebilirsiniz. Bu Biocel cevheri yalnız (Pembe rengindeki) Tokalon kreminde mevcud olduğundan her akşam yatmazdan evvel kullandığınızda siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Her kullanan kadına on yaş daha genc görünmesini temin eder. Gündüz için beyaz rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Siyah noktaları eritir. Açık mesameleri kapatır ve cildi beyazlatıp yumuşatır.

İZMİRDE

Memleket hastanesi dahiliye mütehassısı
Dr. CELAL YARKIN

Pazardan maada hergün 3 ten sonra muayenehane: İzmir, İkinci Beyler sokak No. 65. Tel. 3956.
Evi: Göztepe 1018 Yalı Tel. 2545

Urolog - Operatör
Dr. SUPHI ŞENSES

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı seyahatten gelmiştir. Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Leklergo apt. Tel: 43924